



# Hayat Yolcusu

**Ayşegül AYGÜN**



KİTAP ADI: HAYAT YOLCUSU  
YAZAR: AYŞEGÜL AYGÜN

Anneme ve babama,  
en derin hürmetlerimle...

Hayat üzerine...

Yoktuk. Hayat verildi, var olduk. Zamanın bir anında gözlerimizi açtık ışığa. Sevdik yaşamayı. Ama nedense ayırdık, iyi ve kötü diye gruplandırdık başımıza gelenleri. Zenginlik, mal-mülk, sağlık, iktidar, evlat, şan-şöhret iyi; fakirlik, hastalık, açlık, üşümek, yalnızlık kötü oldu ölçülerimize göre. İyileri arzuladık, kötülerden nefret ettik.

Ancak aramızdan güzel görmeyi, güzel düşünmeyi öğrenebilenler hayatın her anını gülümseyerek karşılayabildiler. Her sunulanın ihtiyaç duyduğumuz nimetler olduğunu onlar fark edebildiler.

Evet, dünyaya beşer olarak geldik. Gösterilen hedefteyse insan olarak bu dünyadan ayrılmak var. Çünkü beşerin değil, insanın yolu cennete çıkar.

Uzay okyanuslarında döne döne yüzen mavi gemimizle limanlarımıza varana kadar hepimize, hayırlı yolculuklar. ...

“Hayat madem kainatın en büyük neticesi ve en azametli gayesi ve en kıymetli meyvesidir, elbette bu hayatın dahi kainat kadar büyük bir gayesi, azametli bir neticesi bulunmak gerektir. Çünkü ağacın neticesi meyve olduğu gibi, meyvenin de çekirdeği vasıtasıyla neticesi, gelecek bir ağaçtır. Evet, bu hayatın gayesi ve neticesi hayat- ı ebediye olduğu gibi bir meyvesi de, hayatı veren Zat- ı Hayy ve Muhyi’ye karşı şükür ve ibadet ve hamd ve muhabbet ki, bu şükür ve muhabbet ve hamd ve ibadet ise, hayatın meyvesi olduğu gibi, kainatın gayesidir.

Ve bundan anla ki, bu hayatın gayesini “Rahatça yaşamak ve gafletle lezzetlenmek ve heveskârane nimetlenmektir.” diyenler, gayet çirkin bir cehaletle, münkirane, belki de kâfirane, bu pek çok kıymetli olan hayat nimetini ve şuur hediyesini ve akıl ihsanını istihfaf ve tahkir edip, dehşetli bir küfran- ı nimet ederler.

.....

Madem dünyada hayat var; elbette insanlardan hayatın sırrını anlayanlar ve hayatını su- i istimal etmeyenler, dar-ı bekada ve Cennet-i bakiyede, hayat-ı bakiyeye mazhar olacaklardır. Âmenna!

Lem’alar’ dan  
Bediüzzaman

## İNSANI KEŞFETMEK

Ey insan, sen kendinin küçük bir cisim  
olduğunu sanırsın, oysa en büyük âlem  
senin içinde gizlidir.  
(Hz. Ali)

İnsan... onu anlamaya ve anlatmaya yönelik bunca çabamız. Yazarı, düşünürü, psikoloğu, sanatçısıyla bunca dökülen ter ve harcanan zaman hep onun için. Et – kemik kılıfının ötesinde asıl insanı insan yapan ruh, gönül, kalp gibi mavi sahalar çok daha cazipler ve sonsuza kapıları açıldığından olsa gerek yol aldıkça bitmek bilmiyorlar.

Dünya hayatımızsa, her an değişen yüzüyle sözü hiç tükenmeyen okulumuz. İlk çığıktan ölüme kadar ne çok şey öğreniyoruz. Başımıza gelen her olay bir imtihan. Ve her imtihan da eğitimimizin bir parçası. Yaşadıklarımızla olgunlaşıyor, giderek geliyoruz. Düşe kalka büyüyen çocuk gibi sık sık bir yanımızı incitsek de bu durum galesiz zamanlarımızdan daha çok işimize yarıyor. Biliyoruz ki hiçbir şeyde olmadığı kadar; çekilen acılar bizi pişiriyor, olgunlaştırıyor. Her geçen yıl bedenimizden bir şeyler alıp götürse de ruhumuza çok renkler bırakıyor.

İlginçtir; hangi yaşta olursak olalım alacağımız mesafeler azalmıyor. Her adım atışımızda daha da uzak ufukların varlığını hissediyoruz ancak. İlimimiz arttıkça cahilliğimizi keşfediyoruz. Daima başka bir hedef, başka bir basamak ufukta görünüyor. Yaşadıklarımızın hepsini hatırlıyor değiliz elbet. Ama hatırlasak da hatırlamasak da edindiğimiz tecrübeler iç dünyamızda tortular halinde birikiyor. Oradan da her türlü halimize yansıyor. Sonra

da kimliğimiz ve geçmişimiz görünürleşiyor. Belki çok zaman unutmayı sevsek de aslımız orada öylece duruyor.

Zaman zaman kendi adımıza, “Yaşadıklarımızdan kazancım nedir?” diye düşünüyoruz. Hızla akan ömür ırmağına salıverdiğimiz balıkçı ağına takılanlar nedir? Onca uğraşın getirdikleri kaç kuruş eder? Hesap yapmak öyle zor ki. Genelde iyimserlik fısıldıyor nefsimiz. Hatalarımızı, eksiklerimizi görmeye hiç de hevesli değiliz. Ancak çözümü güç bir problemle karşılaştığımızda zaaflarımızı en açık haliyle görebiliyoruz. Ruhlarımıza boy aynalığını zorlu sınavlar yapıyor anlaşılır. En yalın haliyle maskesiz yüzümüzü sıkıntılı zamanlarımızda hissedebiliyoruz

Ne diyordu Şeyh Galip:

Hoşça bak zatına kim zübde- i âlemsin sen  
Merdum-i dide-i ekvan olan âdemsin sen (\*)

Evet, doğru söylüyor da Şeyh Galip, öyleyse niye ruhlarımızı bu kadar dar alanlara sıkıştırıp, insan olma yolunda alacağımız mesafeleri engellerle dolduruyor; varlığımızı köreltip, kâinatın meyvesi, âlemlerin özü olma noktasına erişemiyoruz? Cevap mı? Cevaplar düşünebilenlerimiz için çok açık ve göz önünde. Baksanıza dünya hayatı öylesine merkezdeki, dindarlığı bile dünyadaki rahat için istemek, dinin esaslarına dünyevi menfaatleri gözeterek uymaya çalışmak yaygın olarak var. Ah, niyet! En kolay kazanılacağını sandığımız, aslında en güç varılabilecek hedef olan niyetlerimiz. “Allah rızası” diye yola çıkıyoruz, sonra bir de bakıyoruz ki araya “Ben” girmiş, girivermiş sinsice.

Hem ahir zamanın özelliklerinden midir nedir, etrafımız öylesine kalabalık ki; kendimizi unutuveriyoruz. Nasıl kalabalıklarda boğulmayalım,

eskiden “Olsa da olur olmasa da olur” denen şeyler şimdiki zamanda “Olmazsa olmaz” ihtiyaç haline geldi. Bu kadar oyuncak bolluğunda oynamamak, onca değerli vakti ve enerjiyi beyhude sarf etmemek kolay mı? En esaslı sorularımıza, “Nereden geldik, nereye gidiyoruz, varlığımızın gayesi ne?” sorularına verilecek cevapları düşünmek, merak etmek bunca göz alıcı ve oyalayıcı uğraşımız varken kaçımızın aklına geliyor ki?

Doğrusu, günümüz dünyasının parlak ışıklı gece ve gündüzünde her şey çok hızlı ve yüzeysel yaşanıyor. Kendimize olayların ve eşyanın manasına erebilecek vakti ve fırsatı tanımıyoruz çoğu zaman. Genellikle yaşamın akışına kapılıp sürükleniyoruz. Alışkanlıklarımıza yanlış ya da doğru olsun bağlanıyor, onları sorgulamaktan kaçınıyoruz. Kalıplarımıza sığınmak o pek sevdiğimiz güvende olmak hissini veriyor olmalı. Ama bir yandan da ölümün rengine bürünüp “dipdiri meyyit” haline gelinmediyse vicdan mekânizması da işliyor. Vicdanımızın fısıltıdan haykırışa kadar değişik tonlardaki uyarısı içimize doluyor. Bazen duymazlıktan geliyor, bazen bastırıyor, bazen de dinliyoruz. Dinlediğimizde bir şeyler oluyor, görünmez dikenlere takılıveriyoruz. Gönül telimizin inceliğince acımız da artıyor. Tepkisiz, sessiz kalmıyor, kalamıyoruz. İnsanlığa yaklaştıkça, insanlığımızı fark ettikçe susamıyoruz. Duyarlılığını, kimi daha çok içe kimi de dışa yönlendiriyor.

Gerçek şu ki; iç dünya dışa göre çok daha değerli ve öncelikli. Her ne kadar dış dünya renkli ve cazibeli görünse de, içe sarf edilecek çaba ve enerji çok daha hayati, getirisi olan bir yatırım. Üstelik iyi niyetlerle de olsa dışa dönüklük arttıkça iç beslenmemiz de zayıflayıp



ihmale uğrayabiliyor. Öz elden gitmeye, insan sadece kabuk kesilmeye başlayabiliyor. Özsüz kabuk ise taklitten başka bir şey değildir. En ufak bir rüzgârda sarsılmaya yıkılıp gitmeye de mahkumdur.

İnsanın en değerli sermayesi maneviyatı, hiç de ihmale gelebilecek gibi değil. Varlığımızın derinliğine yaptığımız yolculuklar, yaşanan tefekkür anları eğitimimizde önemlidir; ancak tefekkürle olayların ve eşyanın perde arkasını irdeler, dururuz. Bu çaba insan olma yolunda adım atmak, insanlığını keşfe çıkmak demektir. Yüzeyle takılmadan, öze inmek, sadece dışarıdan bir seyirci değil de, derinlemesine tahlillerde bulunabilen sezgiye ve düşünce gücüne sahip olabilmek az değerli midir hayat yolculuğumuzda? Hani şu bakmak ile görmek arasındaki mesafeyi geçebilmek, daha ötesi pencerelerini açıp kainata geniş açıdan bakabilmek varlığımızın gayelerindendir sanırım. Dünya hayatımızda öğrenmemiz gerekenlerden en önemlisi, doğru ilim ve salih amele ulaşmada çok önemli, adına “hikmet” denilen sır bu olsa gerek. Belki her gün geçtiğimiz yollardan yine geçeceğiz. Önümüze serilen dünya hep üzerinde yaşadığımızdan farklı olmayacak. Ama hikmetli nazarların değdiği her şeyin renginin değiştiğini fark edeceğiz.

“(Allah) dilediğine hikmet verir, hikmet verilene ise çok hayır verilmiş demektir. Ancak tam akıllı olanlar gerçekleri anlar ve düşünürler.” (Bakara / 269)

Günah kirinden uzak kalmaya çalışmak da insanın maneviyatını gelişmeye açacak çok önemli bir adım. Yaşadığımız her olay yudum yudum ilmi, yani imanın ta kendisini öğretebilecek fırsatlarla yüklü. Bize düşense ruh, kalp, akıl alıcılarını köreltmeyip manaları fark etmek

ve fırsatları kaçırmamak. Varlığımıza doğru akıp gelen cennet yolculuğuna engel olmamak, günah duvarıyla set çekmemek. Hepsi bu. İnsan olmak gibi büyük bir nimete sahip olabilmek, ahseni takvim sırrına erebilmek için her türlü akıtılacak tere, harcanacak vakte değer. İsrafın önüne geçip, gösterişten uzak sade bir hayatı tercih etmek ve elbette öncelikli olarak ihlâsı kazanmak kişisel gelişimimizde önemli olacaktır. Vazifemiz kul olma yolunda yapıp ettiklerimizle “samimi dua” halini muhafaza etmek, başkası değil.

(\*) Kendine hoşça bak; sen alemin özüsün. Bütün yaratıkların gözbebeği insansın sen.

## SEVİLİYORSUNUZ

-Aşk hayatın aslı, temelidir; sevgiden  
başka bir gölgeliğe giden mahrum kalır.  
(MEVLANA)

İnsan sevginin peşinde koşar bir ömür boyu. Sevgiyi arar durur. İşi gücü sevgidir, doğrudan ya da dolaylı sevgi avcılığıdır. Binlerce tanımını yapar sevginin, binlerce kalıba sokar, ama hep tarifini eksik yaptığı vehmine kapılır. Hele ki istemediği halde yalnızlığa mahkum olanların, güvenecek bir kapı bulamayanların sevgiye açlıkları ne de şiddetlidir. Bastırmaya, başka şeylerle oyalanmaya çalışsalar da çabaları beyhudedir. Neticede insan insandır. Kişisel yapısı, yaşadığı zaman ya da başka etkenler temellerini değiştiremez. İnsan yanlış ya da doğru şekilde olsun sevgisiz, sevgiyi aramaksızın yapamaz.

Mutlu insan seven ve sevilen kişidir. Sevgi içinde yaşayandır. Örnek mi?

Anne babasının yanbaşımda büyüyen bir çocuğu ele alalım. Masum yüzünde korku, endişe, üzüntü kendine yer bulabilir mi? Yuvasında anne baba şefkatiyle birlikteyse hangi karanlık ve soğuk ona ilişebilir? Işıl ışıl parlayan gözlerinin içine bakın. Sevginin neşe veren sıcaklığını hissedeceksiniz.

Evlatlarıyla birlikte oturan, onlardan hürmet gören yaşlılara dikkat edin. Torunlarının her hallerini seyretmek, şen kahaahalarını duymak, tadına asla doyamadıkları anlardır onlar için. Hayırlı evlattır evlatları, canciğerdir evlatlarının evlatları. Bakmayın siz arada sırada nazlandıklarına, ağırlarından sızılarından

yakındıklarına. Muhtemelen bu daha çok ilgi görmek istemelerindedir. Yaşlılar, diri diri gömülmek isteniyorlarsa, artık bir işe yaramayan eski eşyalar gibi huzur evlerine gönderilmeleri yeterli olacaktır. Aksine torun torbalarıyla birarada iseler, çizgilerle çevrilmiş yorgun yüzlerine bakın. Sevginin huzur veren sükunetini bulacaksınız.

Yeni evli, henüz birbirlerini yıpratmaya başlamamış çiftlere göz atın. Nasıl da vara yoğa neşeyle gülerler. Kapıdaki borç harç bile keyiflerine dokunmaz bir zaman. Sevgilerinden beslenir, hayaller kurarlar. Saygıyı yitmezlerse sevgileri de kolay kolay solmaz. Kırk yıl bir yastıkta kocarlar da hâlâ birbirlerine aynı hürmet aynı muhabbet, görenlere parmak ısırtır. Günü gelince biri öldüğünde, diğerinin de peşi sıra gidivermesi pek de şaşırtmaz tanıyanları. Elele tutuşmuş bu insanların hallerine bakın. Sevginin bağlayan gücünü fark edeceksiniz.

Bir de küskünler vardır toplumda. Çevresindeki insanlarda aradığını bulamamış, duygularını abartarak başka noktalara yoğunlaştırmış, hırçın ve güvensizlerdir. Çocuk sahibi olmak yerine evcil hayvan beslemeyi tercih edenleri, gece gündüz işinden başka şey düşünemeyenleri, paraya ve paranın alabileceklerine tutkuyla bağlananları artık öylesine çok misafir ediyor ki yeryüzü. Batıl da olsa bağlanıp kaldıklarında kendilerince sevgiyi aradıkları bir gerçek, öyle değil mi?

Evet, sevginin yollarına dökülen sevgi yolcuları durmaksızın yürür giderler ömürleri boyunca. Daha anne karnındayken sevgiyi duyumsar, sevgiyi arar, sevgiye ömür verirler. İnsan düşünmeden edemiyor böylesine vazgeçilmez bir duygunun karşısında. Her şey bir

kaynaktan beslendiğine göre sevginin kaynağı nedir acaba? Tüm sevgilerin beslendiği damar ne ola ki? Her zerrede hüküm süren, insanda en güzel haliyle tecellisi görünebilen ve adına sevgi denen o tarifsiz güzellik nasıl çıkar ortaya? Cevabı kolay, elbette rahmet, başka ne olabilir ki? Karanlık kainatı ışıklandıran, şenlendiren, hadsiz ihtiyaç içindeki varlıkların imdadına koşan rahmet... Tüm mahlukatı insanın yardımına gönderen, ona bakan rahmet.. Sonsuz alemleri nurlandıran, kucaklayan rahmet... ölüme gidiverecek insanı baki alemlere yollayan, cennetlere davet eden rahmet... dünya imtihanında adım adım, an an eğiten, öğreten olgunlaştıran rahmet.. varlığı saran ilahi sevgi, rahmet.

Bütün sevgilerin kaynağı rahmet...

Sevmek güzel. Sevilmek güzel. Sonsuz rahmet sahibi biri tarafından sevmek ve sevildiğinin farkında olmak asıl güzel. Bunu derinliğine hissedebilmek şöyle dursun, kabaca bilmek bile insanın yüzüne ve gönlüne ebediyen kocaman bir tebessüm yerleştirmesine yeter.

Ne olursa olsun sonsuza dek yalnız olmadığımızın, olmayacağımızın bilincinde olmak; hele ki asrımız insanı olarak eksikliğince acısını çektiğimiz bir gerçek. Her zerrede sevgi pırıltılarını görebilmek, kesintisiz gelen rahmet yağmurlarını yudum yudum içebilmek, şah damarından daha yakın bir aşkın varlığını nabızları sayısınca hissedebilmek; ruh, kalp ve gönül için az doyum mudur?

Sevmeyi ve sevmeyi üzerlerindeki rahmetin yakınlığınca yaşamaya çalışanlara, bunu fark edebilen gönül ehillerine ne mutlu. Sevgi diyarlarına koşan insanların yüzlerindeki ışıltı boş yere değildir. Çoktan ahir zamanın önüne katıp getirdiği çetrefilli sorunları

aşmış, saflıkta ruh olgunluğunu yakalamışlardır.  
İklimlerinin genişliği bu yüzdendir.

Öyle mi demişti bizim Yunus:

“Ben gelmedim dava için  
Benim işim sevgi için  
Dostun evi gönüllerdir  
Gönüller yapmaya geldim

Gelin tanış edelim

İşi kolay kılalım

Sevelim sevilelim

Dünya kimseye kalmaz”

### “HER ŞEY SANA BAĞLI” MI?

Geçende bir pedagogun yazısını okudum Çocuk psikolojisi üzerine yıllarını vermiş bu arkadaşı tanırım. Aynı zamanda dinî hassasiyeti olan bir kişidir. Yazısında başarıya götüren yolları özetlemiş. İlk bakışta verilen bilgiler özenle hazırlanmış, metotlar doğru verilmiş gibi geliyor. Hedefe kilitlenmek, çalışmak, düzenli ve sabırlı olmak önemli maddeleri teşkil ediyor. Yazının nihayeti ve başlığı aynı:

“Her şey sana bağlı”

Nedense rahatsız etti beni bu söz. İçimde bir yerlere sığmadı. Sanki bir yanında diken vardı da gözümü tırmaladı. Hani bazen bir noktaya takılır kalır bilincimiz. İrademiz dışında da olsa üzerinde durmaya zorlanırsınız. Yabanî gelen her neyse dimağımızdan ayrılmaz bir vakit. Ben de aynı şeyi yaşadım. Sıradan bir yazıdaki sıradan bir cümle nedense etkiledi beni. Düşündüm durdum sonradan da zamanlı zamansız.

Gerçek mi bu? Her şey “sana” ya da “bana” mı bağlı? Tüm çalışıp çabalamasına rağmen yağan bir doluda ekinini kaybedenimiz yok mudur? Bütün sağlık koşullarına uyduğumuz halde hastalandığımız olmaz mı? Ya da onca ter döküp çalıştığımız bütün imtihanlar başarı ile mi neticelenmiştir?

Art niyet aramıyorum aslında. Elbette ki hepimiz iyi niyetliyiz. Ama iyi niyet yeterli değil ki. Herkes, hatta delâlete gidenler bile kendince iyi niyetli.

Düşünüyorum. Karşımızda bir çocuk var. Donanımı yetersiz. Her fikre savunmasız denecek kadar alış kapasitesi büyük ve eleştirisel bakışı yeterince olgunlaşmamış küçük insan. Ona biz örnek olacağız. Bu görevimiz, biliyoruz.

Başarılı olmasını istiyor ve teşvik için önüne ne koyuyoruz? “Sen yaparsın”, “Sen büyüksün”, “Sen akıllısın”, “Senin elinden her şey gelir, yeter ki iste” “Sen.. Sen.. Sen..” ve nihayetinde “Her şey sana bağlı” (!)

Sormadan edemiyorum. Niyetimiz nedir? Küçük firavuncuklar yetiştirmek mi? Acziyetini, zayıflıklarını bilmeyen ve kabul edemeyen, her başarısı kibre kapı açılan cüce devler mi görmek istiyoruz? Ene’si şişirilmiş, hatta enesi tarafından yutulmuş “Ben”, “Ben” diye inleyen zavallıları mı besliyoruz büyüyen boyları ve gururlarıyla çatılarımız altında?

Niyetim, çocuklar pısrıklığa alıştırılsın ya da “yapamam, edemem, başkası uğraşsın” eziklik ve onursuzluğuyla yetiştirilsinler, demek değil. Gelecekte insan olma sorumluluk ve görevlerinden kaçan tembel ve yüreksizlere hiç ihtiyacımız yok elbette. Ama başarıya götüren metotların sıralandığı bu yazının karşısında

düşünmeden de edemiyorum. Duaya ne oldu? Bunca gerekli şey arasında ona yer yok mu? Sözlü ve hâl diliyle yapılan dua bilinci – ki bilirsiniz çalışmak hâl diliyle duadır, çocuğa verilse daha iyi olmaz mı? Çocuk, kuvvetinin kaynağını nefsi mi görmeli, yoksa asıl kuvvetin Allah’a dayanmak olduğunu mu bilmeli?

Açıkçası korkuyorum. Dini hassasiyeti olan aileler ve uzmanlar bile çocuk yetiştirmede o malum belirli kalıpların içine sıkışabiliyorlar. Sonra bir de bakıyorsunuz anne baba hangi yolun, çocuk hangi yolun yolcusu.

Ne olursa olsun, nasıl olursa olsun başarıya kilitlenmiş bakışlar amaç ve aracı karıştırabiliyor, çok şeyleri yıkıp geçebiliyorlar. Üstelik istenen başarı gerçekleşme de zarar oluyor. Böyle kamçılanan çocuk başarısız olursa “ben yapamam” korkusuyla giderek hayata karşı cesaretini kaybedebiliyor. Ya da hırs ve öfkeden gözü dönebiliyor, en azından başarılı olanları kıskanıp felâketlerini dileyebiliyor. Ailesinin verebildiği imkânları diğerleri ile kıyaslayıp onlara kinlenebiliyor. Sonra da bastırılmış ve tatmin edilmemiş başarı (büyüklük) duygusu başka şekilde açığa çıkıyor. Tuttuğu futbol takımının galibiyeti uğruna canını veresiye çılgınlıklar yapanları ya da yenilgi bilmez “süpermen” maskeleri ile aramızda dolaşanları artık sıkça görmüyor muyuz? Zaten araştırmacılığa değil de ezberciliğe dayalı eğitim sistemimizi pek çok yetkili eleştiriyor. Bir de bu çeşit zararlı yönlendirmeler üzerine eklenince çocuklara acımamak mümkün değil.

Sonuçta verilen nimetler karşısında burnunu havaya dikip “Ben buna değerim.” diyen nemrutçuklardansa, başarı kadar başarısızlığı da



karşılatabilecek, hayatın her yüzüne hazırlıklı “kul” olduğu bilincini taşıyan nesiller yetiştirmek hepimizin gayesidir, diye düşünüyorum.

Bilmem siz ne der, nasıl düşünürsünüz?

### EN GÜZEL KİM?

Tek hakikat var, evet bellediğim dünyada  
Elli, altmış sene gezdimse de şaşkın şaşkın;  
Hepimiz kendimizin bağı yanık aşkıyız;  
Sâde i'lanı çekilmez bu acaip aşkın!

Mehmet Akif

Hikâyeyi bilirsiniz. Kötü kalpli kraliçe her sabah sihirli aynasının karşısına geçip gururla sorar:

- Dünyada en güzel kim?
- Ayna ise her günkü değişmez cevabını verir.
- Sizensiz kraliçem.

Çocukluğumuzda ne çok kızardık o kraliçeye. İyilik ve güzelliği temsil eden Pamuk Prenses'e yaptıklarına ne çok hiddetlenirdik. Kim derdi ki kraliçenin yurdunun içimizde bir yer olduğunu, her sabah değil üstelik, her an varlık aynamızın karşısına geçip aynı cevabı duymak için bizi dürtükleyeceğini:

- En güzel sensin,
- En iyi, en kusursuz sensin, diye kulağına fısıldanması uğruna akla hayale gelmedik her yola başvuracağını nereden bilebilirdik

Evet, her olaydan kendini galip çıkaran, yenilgi bilmeyen, mazeretlerinin binlercesi sırada bekleyen bir kibirli kraliçe nefsimiz. En umulmadık yerlerde bile başını gösteriyor arsız arsız. Varlığını fark edebilirsek sınırlarımız geriliyor. Şahit oluyoruz oyunlarına sinsice.

Asrımızın en garip hallerinden de olsa, bile bile tuzağına düşüyoruz pek çok kere.

- Bazen herkes alkışlasın istiyor, bu müthiş ses ve iltifattan vazgeçemiyor, minnetdarane bakışların büyüünden sıyrılamıyoruz.

- Bazen iyiliği sessizce yapmayı beceremiyor, sonrasında unutamıyor, günün birinde gereksiz yere de olsa dile getiriveriyoruz.

- Bazen susmayı hazmedemiyor, sırf yenilmemek için tonla lâfi satmaya, bir şekilde dinletmeye çalışıyoruz.

- Bazen onca cömertliğimizin yanında hatır gönül borcu yüklemeyen verdiklerimizin zerresine bile kıyamadığımızı fark ediyoruz.

- Bazen vazgeçilemez olduğumuz düşünölsün, adımız anılsın istiyoruz. Yoksa bozuluyor, darılıyor, geri çekiliyor, hatta intikam alıyoruz. Bizsiz yapılacak işlerin yarıda kalmasından hoşnut bile olabiliyoruz.

- Ah o kötü kalpli kraliçe! Nasıl da ustaca kesebiliyor en saf en temiz niyetlerle çıkılan yolları bile.

- İnsanların takdirlerini gözlemek ya da tersi, kınayanın kınamasından korkmak, kısacası Hakkın değil halkın nazarını hedeflemek, nefsin boyunduruğuna sıkışıldığının, ihlâsın yitip gittiğinin göstergesi olsa gerek. Yapıp ettiği hayırların da diğer nimetler gibi Allah'ın ihsanı olduğunu unutmak, gururlanmak, tevazuun elini eteğini çekmesiyle kendini gösteriyor. Ve halin bozuluşu insanın yemek yiyişinden, yeryüzünde adımlarını atışına kadar yansıyor.

- Açıkçası ne faydası var ki nefsin kendi kendine kasılmalarının.

- Ben.. Ben.. Ben... leri

bir işe yaramıyor, boşluklarımızı doldurmuyor, ihtiyaçlarımızı karşılamıyor ki. Yalancı bir gurur sarhoşluğundan başka elimize bir şey geçmiyor. Ne kendimizle ne çevremizle barışmak adına bir gram bile değeri yok sözlerinin. Tam tersi yalanlarıyla en başta kendi gerçeklerimizle aramıza uçurumlar açıyor. Hekim diliyle, tedavi teşhisle başlar. Yanlışları fark etmek onları düzeltmenin ilk adımındır. Nefs ise gözlerini kusursuz olduğu vehmine dikmiş, şımarık ve asi ruhlu bir kendini bilmez. Yüzüne aşık, her şeyden çok varlığını seven bir inatçı. Önümüze çıkıyor, türlü numaralar yapıyor, özgürleşmek adına kendi isteklerine kul – köle olalım istiyor, daima takdir ve sena bekliyor, hatta ve hatta kendini mabut zannediyor.

- Neyse ki nefsimizle savaşa, elimiz kolumuz bağlı değil çok şükür. Sağlam imanı elde etmeye çalışmak, faydalı eserleri okumak, salihlerle bir arada olmak, ölümü sık hatırlamak, günaha götüren yollardan uzak durmak gibi alacağımız esaslı tedbirler var.

- Ama işin zor yanı imtihan her an. Teklif her an. Vereceğimiz cevaplar da ister istemez yaptığımız tercihlerle her an gerçekleşmek zorunda. Ömür boyu kesintisiz soruya kesintisiz cevap vermek, sürekli dikkatli ve donanımlı olmayı gerektiriyor. Yoksa bir anlık dalgınlık bile insanın başına çok işler açabilir.

- Aslında her şeyden çok nefisle uğraşmaya değer. Çünkü kul olma yolunda çok büyük bir adım ona haddini bildiriş. Esmâ-ül Hüsna'ya ayinedarlıktan başka özelliğinin olmadığını anlaması gerek kişinin. Kendi zatındaki acizlik, fakirlik ve kusurunu fark edebilmesi nefsi terbiyede önemli adımlar. Yaradan karşısında yokluğunu hissetmek yani teslimiyet, daima O'nunla

olmak yani tevekkül ve ihlâsı kazanmak nefsin hastalıklarının birebir şifası. Nefsin terbiyesi asıl insanı insan yapan kalp, ruh ve aklın önünün açılması, gerçek potansiyelleriyle işletilmeye başlanması için şart. Yoksa bir ömür boyu gelişmiş bilgisayarının önüne oturup sadece oyun oynamakla yetinen bir çocuk gibi kendine yazık etmek işten bile değil.

- Evet, yaşadığımız yüzyıl, yirmi birinci yüzyıl, adı üstünde ahir zaman. Dışarıdaki nefis içimizdeki nefsi diğer zamanlara göre kat kat fazla besliyor. Bizse ahseni takvim sırınca yaşamının, insan olmanın uğraşını veriyoruz. İşimiz hiç de kolay görünmüyor. Ama biz de yenilgiyi kabul edecek gibi değiliz, öyle değil mi?

## KENDİNE KARŞI CESARET

Arkasında durmaktan memnuniyet duyacağımız eserler üretmek! Ne hoş bir ifade. Her şeyden sonra, bir gün ardına bakıp “Güzel bir hayattı.” sözünü söyleyebilmek... Uzak bir hayal mi yoksa varılabilecek bir hedef mi?

- “Hayal” dersem sarsılır umutlarım. Ayağımı basacak yer bulamam. Vazgeçerim çabalamaktan belki. An gelir yoruluveririm bunca işin arasında. Akışına bırakırım her şeyi. “Hedef” demek daha iyi. Gözlerimi dikip şahikaya umursamadan esen yeli, poyrazı, her adımda daha da güçlenen bir ruha sahip olmak daha onurluca.

Bazılarından duyuyorum. Örnek şahsiyetler anlatıldığında hayıflanmalar yükseliyor “Ah, ah! Bizler nasıl yaşıyoruz? Onlar Allah’ın sevgili kullarıymış.” Anlatılmak istenen taktir ve saygı ise, tamam. Ama ses tonlarında daha çok “Ben nasılsa öyle olamam” yenilgisi seziliyor. Vazgeçmek, kalıplaşmış hayata yenik düşmek, daha iyi daha güzel için cesaretini kaybetmek, geçen zamanların ardından “keşke”lerle başlayan pişmanlık cümlelerine şimdiden talip olmak değil mi? Peki ama neden? Neden bu çözülüş, bıkkınlık, karamsarlık? Sebep her işlenen günahın ardından şeytanın körüklediği ümitsizlik mi? Yoksa önümüzde yükselen geçim sıkıntısı, sorumluluklarımız, meşguliyetlerimiz mi? Ama gerçekte bunlar engel midir? Yaşadığımız şartların varlığımıza bir şeyler katması ya da kaybettirmesi bizim değerlendirmemizle ilgili değil midir? Aynı musibet ya da sevinçli olay kişilerin dünyasında farklı manalarla yorumlanabiliyor. Yaşananların duygusal derinliği bile bakışımızla değişiyor. Lütfen insan oluşumuzu ve

fırsatlarımızı küçümsemeyelim. Nasıl kendimize boşverebiliriz? Hayatımız adına değersiz varlıklar değiliz ki.

Sırat-ı müstakim çizgisinin beşer için mümkün olduğunu anbean, ömürlerinde yaşaya yaşaya öğretmedi mi başta Peygamberimiz (SAV) ve ardından gelenler. Bize göre hiç de az olmayan çağlarının sorunlarıyla uğraşırken bunu başardılar. Yoksa başka önceliklilere harcadıklarının ardından arta kalan zaman, arta kalan enerjiyle kalp ve ruh dünyalarına eğilmediler ki. Onlar ayrılıkları, kopuşları yaşamadan, çarşıda pazarda ticaret yaparken de Hak'la birlikte oldular.

Öyleyse dönem dönem olsun hayatımıza girebilen bu vazgeçmişlik, bu tekdüzeliği kabulleniş, bu kadar çabuk yenilgi boyunduruğunu taşış neden? Neden “Biz öyle olamayız, nerdee..” kolaycılığına kaçış ve tabulaştırılan bir saygının ardından alışkanlıklara sınış. Şahsen kendime ve kendi içimde alabileceğim mesafelere karşı cesaretim ne kadar, diye düşünüyorum.

Yoksa çevremiz bizi çokça o dev ahtapot kollarıyla çekim gücüne alıp, irademizi silikleştiriyor da ondan mı zayıflıklarımız? Bilemiyorum.

Hani bazen uykudan uyanınca nerede ve hangi günde olduğumuzun şaşkınlığını yaşarız. Bir an, sadece bir an sürer mekân ve zaman kaygımız. Sonra beynimiz hatırlayıverir, ayaklarımız yere basar, panik sona erer, tarihi ve kim olduğumuzu buluveririz. Sakinleşir, gizli bir güven duygusuyla yeniden hayatın akışına günlük işlerimize kapılır gideriz.

Elimde olsa o şok anının, bağlandıklarımın verdiği hayali güven duygusunun olmadığı o bir tek anın uzamasını isterdim. Ev, aile, cebimdeki para, gençlik,...

daha ne varsa hangi adla anılırsa anılsın “sebeþ” başlığında toplanan, hayatımı dolduran kalabalıklar geri dursunlar isterdim. Daima benimle olmuş ve olacak zannını veren, bir koşturmacanın içinde elime yakama yapışan fazlalıklardan sıyrılmak dileğim. Hani eskiden büyüklerin arada bir çekildiği mağarada inziva hayatı gibi bir şey özlediğim. Belki bunu şehirden ayrılmadan da olsa ruhen yaşamak, biraz yalnız kalmak hiç de fena olmazdı. okları söylüyor zaten, çağımızın en büyük dertlerinden “birey” olamadan kuru kalabalıklarda yitip gidiş, diye.

- şöyle akılı başında olayları, varlığı ve varlığımızı değerlendirmek, tefekküre dalacak dingin ruh haletini yakalamak, olgunlaşmak ve dünya eğitiminde bir şeyler grenmek adına az değerli midir?

Hedeflere bir adımda varılamaz, yaşarken bunu da greniyor insan. Bir keresinde bir dostun satırlarından eleştirilmiş ve uyarılmıştım. Benim tek adımlı sıçrayış hlyalarımaya karşı o şöyle demişti: “Gerçekte radikal dnuşler pek olmuyor. Daha çok insanlar değişimden kaçıyor. Alışkanlıklarına sığmıyor. Bir anda alınacak mesafeler, yaşadığımız dünya çizgisine yakın düşmüyor.” Açıkçası biraz kızmıştım. Eleştirilere benliğimizin olgun olmayan yanıyla kızarız ya, benimki de yle. Daha sonra anladım sözlerinin doğruluğunu. Kendi gereklerimin zamanla, adım adım değiştiğini fark ettikten sonra başka türlü de düşünemezdim zaten.

Değişimin yavaş olması belki aceleciliğimizi zorluyor. Bir anda alınsın yollar, hedeflere çabucak ulaşalım isteyebiliyoruz. Gerekleşmeyince de hayal kırıklığına uğruyor, hatta vazgeebiliyoruz. Oysa hele ki

yaş ilerledikçe alışkanlıklarımızı sorgulamak, değişim geçirmek daha da zorlaşıyor, gayret istiyor.

Sabırsız hangi meyve devşirilir ki? Sindire sindire gelmeli güzellikler. Damla damla rahmeti yudumlayarak gönül toprağı yumuşar ancak. Çokluk da önemli elbet. Ama daha değerli devamlılık. Kesinti kopuş demek. Durmak düşmekle eşanlımlı. Zincirin bir halkasının çıkması gibi, bir gün kaybı, bizim için hiç de sadece bir gün kaybı gibi değil.

Hayatı seviyoruz. Çaba istiyor, emek istiyor yaşanması bir hayat. Yok olan, yokluğa ve karanlığa boşalan bir hayatın gerçekte ölümün ta kendisi olduğunu görüyoruz. Uzantıları sonsuza değen, yüzü ebediyete dönük bir hayatı yaşarsak ancak var olacağız. Var olmanın bu kadar tutkulusuyken, boşvermişlik ve korkaklık nasıl yanımıza yanaşabilir ki? Bu yüzden öncelikle kendimize karşı cesur olmak zorundayız

Her şey arkasında durmaktan en az pişmanlık duyacağımız bir hayat için....



## YALAN MI?

İman etmedikçe cennete giremezsiniz,  
birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olamazsınız.

(Hadis- i Şerif)

- Ne çok kırdık birbirimizi. Ne çok anlamadık, tanımaya bile çalışmadık. Köklerimiz ve ruhlarımız aslında farksızken birbirinden, neydi paylaşamadığımız?

Bunca gürültü patırtıda kaybettik şartsız tebessümü. Selamın özünü kavrayamadık.

Anlatamadık birbirimize yüreğimizin sözünü.

Kendi kabuğumuza çekildik, vesveselerin sönük aydınlığında yorduk sevdalarımızı.

Acı çektik biteviye, hem de boş yere.

Kusurlarımızı unutmak için gıybet ateşlerine daldık.

Uçlara talip olduk, hırslarımıza yenik düştük, dahasını istedik, doyumsuzluklarda doyacağımızı, seraplarla kanacağımızı sandık.

Sloganlaştırdık sevdalarımızı bile. Her birimiz farklı dünyalarken aynı kalıplara sıkıştırdık duygularımızı.

Yandaki komşunun açlığını tokluğunu umursamadan kurulduk kuş sütü eksik masalara. Aynı çatının altında yabancılaştık yüzlerimize.

Çocuklara hikâyelerini vermedik. Bırakıverdik patırtılı ve acımasız çizgi filmlerin kollarına. Öldürmenin kolaylığını ve “ben” merkezli ferdiyetçiliği aşıladık.

Hormonlarla çoğalttık sebze yi ve meyveyi. Çok renkli ama kof, bereketsiz mahsullerle doldurduk sofralarımızı. Tek başına oturlan ziyafetlerden neden aç kalktığımızı anlayamadık.

Yorulduk tatillerde, hüzünlendik bayramlarda, garipleştik yaşlılıkta, yalnızlaştık kalabalıklarda.

Yanlış kapılarda mutluluğu aradık, arayışlar içinde ömür tükettik. Sonra da yorgun ve kederli bakışlarla suçlayıverdik Kader'i.

Kendimizi ihmal ettik ve ailelerimizi de. Boğulduk eşyanın kalabalığında.

Mücadeleye verdiğimiz enerjiyi tanışmaya sarf etmedik. Keşfedeceğimiz değerler bizi çokça şaşırtabilirdi oysa. Biraz cesur olabilseydik, en azından birbirimizin gözleri içine bakacak kadar, abartılı korkularımızın yersizliğini de görebilirdik.

Şafakta gün doğumlarını izlemedik. Bereketi taşıyan taze sabahların sırrını kaybettik uykunun esaretli kollarında.

Dikkatimizi çekmedi boyayla kapatmaya çalıştığımız beyaz tellerden çok siyah saçların varlığı.

Havai fişeklere sevindiğimiz kadar şaşırmadık yıldızların kaymasına. Tepemize incekken yüzlerce kaya, neden yanıp da kül oluverdiklerini düşünmedik.

Sevmenin ve sevilmenin gölgesini tadabilmek için bir ömür vermeyi göze alabildik. Ama fark edemedik. Şah damarımızdan daha yakında duran gerçek aşkı.

Darlaştık, dar kalıplara sığdırdık içimizdeki âlemleri.

Kaçan onca fırsat giden onca gün... Bari kendimize olsun itiraf edebilseydik. Biraz olsun bulaşmadık mı en azından birkaçına? Biraz olsun saflığımızı yitirmedik mi? Böyle mi olmalıydık bizler; kilimlerinde bileilmek ilmek sevgi dokuyan erenlerin torunları, sabır ve duanın ümitleri suladığı iklimin insanları, gülistanlarına yetmiş iki milleti çağıran evliyaların mirasçıları.

Gün görmüş koca bir ömrün dile gelip dediği gibi,  
Sahi “Biraz olsun yaşarken ölmedik mi?”

## MARTI' NIN AŞKI

Gün doğmamıştı. Seherin en taze vakitleriydi. İnceden bir ses böldü uykumu. Pencere kenarına baktım. Gelen oydu, bir beyaz dost. Onu çok eskilerden tanırım. Nice kereler mahzun bakışlarını ufuklarda yakalamıştım. İşte şimdi de bir avuçluk canıyla misafiri olmuştu canımın. Sessizce göklerden süzülüp ak kanatlarıyla dokunuvermişti düşlerime.

Siz de tanırırsınız onu. Hani şu beyazın en masumundan. Hani gemilerin rüzgârına yar olan, bir parça simit kokusu bulanırsa havaya, yüzlercesi yüzlerce kez kanat çırpın. Hani şu umudun sevdalısı, gözlerinin aşk karasıyla ömrünce yol alan sevimli can.

Ak kuşum benim. Bin bir gecenin yıldızını içmiştir nazarları. Kor ateşten sinesinde taşır volkanları, kanat çırtıkça daha da alev alır. Nurdan bedeni hiç sevmez karanlığı. Saflık vardır her duruşunda.

Göklerin yolcusu nazlı nazlı baktı yüzüme. Usulca değdi ellerime. Yağmur kokusu da gelmişti beraberinde. İnceden çiseleyen suyun berrak ferahlığı doluverdi ruhuma. En güzel duygu hüznün, katar katar yükü kanatlarında. Birazını bırakıverdi avuçlarıma.

Martım anlattı hikâyesini. Her gittiği yere aklığı taşıyormuş. Yüreğinin otağında saklı saflığı serpiyormuş yeryüzüne. Bütün hevesi hür uçmakmış göklerde. Tuz kokusu karışmazsa soluklarına yaşayamazmış. Ama korkusu en çok, bütün zincirlerin efendisi aşksızlığaymış, aşksızlığın karanlığınaymış. Çünkü aşkı bulamamışları

tüm kötülükleri yapar görmüş. Kin, intikam, hırs, aç gözlülük hep onlardaymış. Gönülleri kapalıymış çalanlara. Yer bulamazmış sevgi ruhlarında. Hapsolmuşlar sade “ben”in tuzağına. Mahkummuşlar mutsuzluğa.

Martım derin derin iç çekti. Dertliydi belli ki. Işığa bürünmüş tülden tüyleri, hasretle tütüyordu hüzmeye hüzmeye. Gelirken her şeye rağmen coşkun çığlıkları kuşatmış okyanusları, aşmış dalgaları pek yaman nice fırtınaları. Her kanat çırpışta daha da güçlenmiş. Umudunu hiç yitirmemiş. Hiç bıkmamış baharları taşımaktan, hiç bıkmamış bilmeyenlere aşkı tanıtmaktan. Yol boyu çok zorluklar yaşamış. Gün olmuş her yanı şerha şerha kanamış, gün olmuş açlığa susuzluğa dayanmış.

Dostum döküyordu içini. Dile gelmiş anlatıyordu yaşadığı onca şeyi. Yaşarken öğrenmişti hayatı ve hayatın manasını. Sadeliği tercih etmişti kalabalıklarda eriyişe. Özündeki ufuklara kanat açmıştı sessizce.

Martım sustu sonra. Mahzun nazarlarıyla baktı nazarlarıma. Akıttı birkaç damla gözyaşını gizliden. Kucaklaştık ve vedalaştık. O kanat açtı göklere, ayrıldık. Maviliklere daldı. Bense bakakaldım ardından bir zaman.

O gün bugündür hasretini çekerim. Şimdi nerede bir parça aklık görsem aklıma martım gelir. Hatırlarım aşkın aşığı olmuş yüreğini. Gizliden bir hüznün kanatır içimi. Ve duyarım hâlâ, avuçlarımda saklı sıcaklığını.

ŞEHİTLİKLERE YOLUNUZ DÜŞERSE

Allah yolunda öldürülenler için “ölüler” demeyin, bilakis onlar diridirler fakat siz farkında değilsiniz.

(Bakara /154)

Bir sabah vaktiydi. Evlâdını uğurluyordu bir ana savaş meydanına. Ciğerparesi son kez el sallayıp uzaklaşırken git gide, ananın yüreği dile geldi ve şu sözleri çağıldadı peşi sıra.

Oğul;

Sen giderken

Ardından baktım oğul,

Seni gözledim.

Doğduğundan beri yaptığım gibi,

Seni izledim.

Yüzüne çarparsa yel, yüreğim ürperir oğul,

Ayağına taş değerse, bağrım yanar oğul

Kıyamadım gülü ellemene,

Dikeni vardır diye

Canımdan can, kanımdan kan oğul

Ama...

Bugün git oğul,

Yoluna git.

Şu İslam toprağını gavur alacaksa,

Ezanların susacaksa,

El, kemendini boynuna atacaksa,

Çiğnenecekse şehit atanın mezarı,

Git oğul,

Git...

Bilesin ki RESUL önündedir.

Bilesin ki melekler ardındadır.

Bilesin ki dualarım yanındadır

Bilesin ki yolun ALLAH'adır.  
Düşte gördüm oğul,  
Bize artık vuslat,  
Mahşerden sonrayadır.

Herkes ölür. Bu değişmez ilahi bir kanundur. Ölüm her cana konuk olur, pervasızca alacağını alır ve gider. Ölüm nasılsa gelecektir de mesele muhatabını nasıl bulacağıdır. Kimi gülümseyerek karşılar ecelini, vuslatın doruğunda şeb-i aruzu yaşar, kimi de gözlerinde ebediyyen sürececek bir korkuyla donup bakakalır.

Ölümün uğramadığı sahil yoktur. Ama bazı kıyıları bir başka uğrar. Ölüm kimlik değiştirir, manası derinleşir. Bilinmez sezilmez âlemlere, cennetlere bir geçiş olur. Ağlayanlar sadece arkadan bakanlardır. Gözyaşı, keder ulaşamaz artık o iklime. Hayat saadetin rengini giyer.

Geride kalan yakınların yüzündeyseniz sezgileri nispetinde dünyalara değişilmez bir onur madalyası parlar durur. Tevekkül ve teslim limanında demirleyen gemilerin huzurlu solukları duyulur adı her anıldığında. Tek kelimedede bahar yağmurları rahmet serinliğiyle doldurur yürekleri. Tek bir kelime giden ömrün kitabı olur, açılır okutur manasını.

“O şehid oldu”

Başka söze gerek yoktur. Hâl, dilden dökülecek her cümlemin önüne geçmiştir. Sahteliğin yapmacıklığın zerresinin dahi yanaşamadığı saf ihlâs ancak bir kelimeye, şehitliğe bu kadar yakışabilir.

Şehitliklere yolunuz düşerse şehid analarını görürsünüz, hele de vakit bayramsa.. Herkesin evladı gelirken el öpmeye yanına, onlar gitmiştir evlatlarının

mezarına. Adına şehitlik derler o gül bahçesinin. Görür gibi olursunuz al renkli esvaplarıyla aramızda dolaşırken şehitleri, yüzleri parlıyordur ebedi saadetin nuruyla. Bir garip rüzgâr ürpertir içinizi sonra, sessizce esiyordur mutlak kelime-i şهادetten son nefesler ortalıkta. Ve yağmur inceden çiselerken mezar taşlarına, analar elleri kollarıyla silerler okşarcasına. Seyredersiniz yüreğinizde inceden bir sızı, konuşup koklaşıyorlardır kınalı evlatlarıyla kucak kucağa.

Susunuz ve yalnız dinleyiniz. ! Anlatacakları vardır...

## GÜLÜMSE

Kızgınım. Birileri hakkımda karar veriyorlar. Hem de savunma hakkı bile tanımadan. Sadece önyargılarının fısıltılarını duyuyor kulakları. Sadece görmek istediklerine hapsolmuş bakışları. Beni mahkum ediyorlar. Bir anda koca bir hançer saplanıyor bağrıma. Suçsuzluğumu anlatmak istiyorum, nafile. Kapıları sımsıkı kapalı. Ne yapmalıyım? Birkaç dostla hasbıhal etmek, rahatlamak istiyorum. Onların da yaraları var, acımı artırmaktan öteye gidemiyorlar. Çaresizim. “Elbet bunda da bir hikmet vardır.” demekten başka elimden bir şey gelmiyor. “Dünyada bir zamanım da böyle geçecek her hâlde.” diye düşünüyorum. Gözlerim hançerden sızan kana takılıyor. Kendime acımaya başlıyorum. Damlalar büyüyor... büyüyor... tüm dünyamı kanım kaplıyor. Anlam vermeye çalışıyorum başıma gelenlere. Sorularım yankılanıyor her yanımda. Cevapsızlığın kuyusunda daralıyorum.

Sonra bir ses duyuluyor ansızın yüreğimde. Uzak diyarlardan bahar yelleri gibi esip ruhuma ulaşıyor. Sesin sahibi: “Gülümse” diyor. Şaşıyorum. “Bunca haksızlık yapılırken mi?” diye soruyorum. “Evet, asıl şimdi gülümse!” diyor. “Neden?” diyorum. “Tebessüm edenler eritebilir ancak kin tohumlarını. Bir de bakarsın gönül kapıları sana açılır, iyiliklerle yol alır, söndürürsün alevlerini nazarların.” Başım öne düşüyor. “Zor” diyorum, bağrımda saplı hançeri gösteriyorum. “Çok zor. Bu hançer bağrımda dururken, acım damla damla kanarken nasıl gülümserim? Kinlenmek, intikam yeminleri etmek çok daha kolay ve bana yakın.” “Hayır” diyor kararlılıkla. “Herkes yanında olana çağırır. Senin yanında nefsinin sesi olmamalı. Hem gönül erlerinin işi zordur, biliyorsun. Sevmelisin herkesi; hatta o hançeri tutanları bile. Ve unutmaya hidayeti vermek senin elinde değil.” Susuyorum. Devam ediyor beni ikna etmeye: “Ahde vefan nerede? Hatırla, sen ne için yemin etmiştin elest meclisinde? İntikam, nefret var mıydı sözleşmende?”

Düşünüyorum, içimde çekişmeler, sancılar duyuyorum. Sanki yüzyıllar boyu sürecekmış gibi kararsızlığım.

“Bak” diyor ses. Bir anda karanlıklar yırtılıyor. Önümde uçsuz bucaksız ovalar uzanıyor. Göz alabildiğine yeşil yemyeşil ovalar. İlerde toz dumana karışıyor. Az sonra yanımızdan dörtnala giden süvariler geçiyor. Yüzleri... yüzleri ne kadar temiz ve aydınlık. Hızları biraz daha kanatlanıp uçacak kadar. Bakışlarını kilitlemişler çok uzak ufuklara, durmaksızın yol alıyorlar. Dağlar, denizler ve gökler onlara selam veriyorlar. Her



biri dile gelip “Emanete hıyanet etmediniz, selam size” diyorlar.

Uzaklaşıyorlar. “ Bunlar da kim? ” diyorum. Ses: “Onlar aşkın aşığı olanlar. Yüreği sevgi dokuyan gönül yolcuları.” “Ya emanet ne? ” “Ahsen- i Takvim sırrını yakalamak, kul olmak.” “Nereye gidiyorlar?” “İhlas ve dua atlarıyla cennete gidiyorlar.”

Gözlerimde sonsuz bir hasret bakıyorum ardlarından. İçimde gurbetin bin yıllık acısı, özlem duyuyorum tarifsiz iklimlere.

Sesin sahibinin bana baktığını hissediyorum. “Ya sen? Hâlâ böyle intikam plânlarıyla küçük hesaplaşmaların kurbanı mı olacaksın? Yüzün asık insanların arasında dolaşıp, şükretmeyi unutacak mısın? Bir kapı kapandı diye kulluk vazifenden vaz mı geçeceksin? Söyle kalbini zaferlere mi bağlayacaksın? ”

Her cümlesi beni derinden sarsıyor. Bir anda uyanıyorum. Bir düştü gördüğüm. Ve düşün ardından benimle kalan gizli bir yürek yangını ve yüzümde asılı bir tebessüm.

## TAİF’TE TULÛ

“Cebrail (AS) seslendi:

- Şüphesiz Allah, kavminin sana neler söylediğini işitti. Sana şu dağlar meleğini gönderdi. Kavmin hakkında dilediğini yapmak üzere ona emredebilirsin.

O anda görünen dağlar meleği de emrine amade olduğunu ve istediği takdirde Ebu Kubeyns ve Kuaykian dağlarını müşriklerin üzerine kapanırcasına birbirine kavuşturabileceğini söyledi.

Fakat Rahmet peygamberi Resul-i Ekrem'in arzusu başka idi. Dağlar meleşine şu cevabı verdi.

- Hayır, ben böyle bir şey istemem, istediğim tek şey Hak Teala'nın bu müşriklerin sülbünden, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmaksızın ibadet edecek bir nesil ortaya çıkarmasıdır”

\* \* \*

Taif neresi ya Resul? Taif kimin gölgesi? Ya bu ses kimin sesi?

Sis bulutlarının arasından gözlüyorum bakışlarını; şefkat yüklü, sevgi yüklü selâm soluklarını. Mesafeler an kadar yakın, zamanlar yok kaygımda. Sense üzüm bağlarının altına oturmuş, soluklanıyorsun. Yorgunsun. Ardında insanlar bırakmışsın. Ne insanlar ama(!) Faniliğe ebediyen yolculuk eden, karanlık düşlere sevdalanan, yıkımlarına harç taşıyan insan kabuklu hayaletler.

Ey kainatın incisi. Bakışlarım değişiyor bakışlarına. İkliminde hüznün var. Hüznün var duruşunda. Hüznün kaplı her yan. Hüznün soluyor ağaçlar, hüznün taşıyor rüzgârlar, hüznün çağlıyor gökler.

Yaşıyorum gönül kabımın aldığınca hüznünü. Sabrı daha öğrenmedim ya, dayanamıyor soruyorum haykıra haykıra çağlara.

Neden taşlanır gönüllerinde ebedi tulûa erenler?

Neden taşlanır rahmet nefesli ilahi muştucular?

Neden taşlanır önüne serili cennetleri bırakıp ta yeryüzündekileri tercih edenler?

Ya sırrı ne, nefsi için her ne de olsa kızmamanın, affın doruklarında dolaşmanın, imana sevdalanıp başkasına kör olmanın? Sırrı ne ebedi merhamet nazarlı şefkat kahramanlığının?

Sorularım yankılanıyor vicdanımda. Cevaplar zor geliyor. Cevaplar pek ağır. Kaldıramıyorum ağırlığını ki sızım bitsin. Sindiremiyorum hamlığımla ki öfkem dinsin.

Gözleri, kulakları ve yürekleri mühürlülerin arasında anlatmak, anlatmak anlatmak. Ve nihayetinde...

**TAŞLANMAK!**

Zor, pek zor bunca çilesini çekmek insanlığın. Zor, pek zor bunca derdini yüklenmek beşeriyetin. Sırt ister, emek ister, her anilmek ilmek dokunan iman ister, basamak basamak Hakkın dergahına çıkış ister, dua dua inleyen eller ister, miracın sırrına erişe oradan ümmetine geriye dönüşe az değil yürek ister.

Kafam karışıyor. Takvimler uçuşuyor her yanımda. Beynimin ayakları yerden kesiliyor. Taif dün müydü yoksa, bugün mü? Ya mekân? Toprak üstü mü yoksa gönül mü? Birbirinden farksız geliyor tarih şeridince yaşananlar. Karışıyor kökleri yan yana, besleniyorlar birbirlerinin suyundan.

Ah, nasıl bir dünya ki bura! Keyif sürmenin, nefsin peşinde sürünmenin bu kadar kolay, insanca yaşamanın bu kadar zor olduğu bir yeryüzü. Ahir zaman bu olsa gerek, daha ötesi var mı?

Sorular, sorular, sorular... Sorular kaplıyor ruhumun duvarlarını. Bunalmaların doruğundayım. Ama aniden bir bahar yeli ferahlatıyor her yanı. Teselli solukları geliyor ansızın. Gülümsüyorum fark edince. Işıl ışıl parlayan çocuksu bakışlar çekiştiriyor esvabından. Arayış dolu uzanıyor elleri safça. Ta kendisi, bu Addas! Addas ya. Yangın yerinde açan gül, bir kurak iklimin bülbülü Addas! Ya Zeyd? Hak yolunda çırpınan, küfrün taşlarına bağrını geren Zeyd! Getirdiğin nurla

aydınlanmış yüzleri ve yürekleri, her biri gökyüzündeki yıldızlar gibi aşıklarından ikisi.

Bakışların takılıyor hayalime ey Resul

Bakışların besliyor geleceğe umutlarımı. Bir sözünle yok olacakken sevgisizliği seçenler, yerle bir olacakken memleketleri, “hayır” diyor Resul sesin. Gelecekteki nesillere uzanıyor şefkatli kurtuluş çağrın. İntikam peşinde dolu dizgin giden öfkem lal kesiyor. Sen peygamberimsin. Rabbimin gönderdiği öğretmenimsin. Bunda yalan yok.

Tekrarlıyorum sözlerini binlerce. Öğreniyorum imanından imanı öğrenebildiğimce.

Gizliden dönüyor kendime, kızıyorum yenilgilerime vazgeçişlerime.

Addaslar, iman edecek nesiller var yolda. Hatırı yok mu onların? Küsmek, küskünlükle ölmek var mıydı kavlimde? Duruşum insan yörüngeli değil ki vazgeçeyim. Vazifem kulluksa nasıl giderim? Hem başka yer var mı ki gidilsin? Gönülden öte yol olur mu? Ya kâinat yekpare gönül değil mi? Adım atılacak hangi zerre aşktan nasipsiz kalmış? Aşktan yoksunluk yokluğun ta kendisi değil mi? Öyleyse. ..

Taif' i yaşıyorum kendimce. Taift'te yeniden sevdalanıyorum Resul'e. Ayak izleri uzanırken önümde sıra sıra. Düşüyorum ardı sıra yollarına.

## AN CAN'A VURUNCA

Rengarenk anlarla dolu hayatım herkesinki gibi. Olaylar yaşanıp duruyor dışımda. Ve ben de parçasıyım olanların. Akıp giderken yolculuk, bazen bir engele takılır çekilirim yalnızlığıma. Kaleme, dök derim içimi.

Yüreğinde kurşun saklı küçük dal parçası, ak yüzlü kâğıdın üzerinde dolanıp durur boş yere. Anlayamaz ki anlatsın derdimi. Bense kalemle kâğıdın bulunduğu ufukta aranırm bir şeyleri. Kelimeler düğüm olur, kelimeler açılmaz kapılar olur, bocalar kalırım. Sade bir sessizlik, ağırlaşan bir baş ve sancılı iç çekişler dolanır meydanında. Sürer gider dalışlarım kendi boyutumda. Zaman durur, mekân durur, yer çekimi bile ortadan kalkar düşüncelerimin.

Sonra içimde bir ses yankılanır ansızın. Ne zaman çalacağı belli olmayan bir saatin gongu gibi çınlatıverir dünyamı. Duyarım dört yanımda çağrısını, sesleniş tek adımda fetheder dünyamı:

“Ne haldesin? ”

Ses manasını giyerken benliğimde, şiddetli tokat olup iniverir yüzüme. Soğuk terler boşalır ruhumdan. Soluklarım kesilir. En uzak dağlarımın ardından apansız süzülerek doğuveren dolunayın tılsımlı ışığına boyanır atmosferim. Sesleniş nabzımın atışına denkleşip yankılanır damarlarımda:

“Ne haldesin? ”

Giderek büyür, heceleri devleşir beynimin kıvrımlı koridorlarında. Ürkerim. Boşluklarım anaforlaşır, ürküntüm korkulara kanat çırpar o zaman. Sarsılır benliğim tepeden tırnağa. Bir anda yaşarım tüm yaşananları. Bir an, sadece bir an’a sığar sonsuza uzayan zamanım. Nasıl olursa olur bilemem, bir daha geçerim ardımdaki yoldan şimşek gibi. İrademin eli değmemişken dağarcık çıkınım açılıverir, dökülür orta yere hesabım. Tek yudumda içer gibi olurum haşır meydanının paniğini. Şaşırırım. Keşke’lerle başlar cümlelerim, ezilirim. Utançlarımdan kaçışlar ararım. Ne kadar örtsem

de üzerlerini ortadadır tüm yüzlerim. Vicdan bu, kanmaz ki sızlanışlarıma, yenilirim. Nereye gitsem, hangi köşeye sinsem nafiyledir, ezelden bilirim. Kalbimin derinliklerinde binlerce kez yankılanır o ses:

“Ne haldesin? ”

Dipsiz uçurumların eşliğinde aniden uyanırım, pırpırlanır içim. Can havliyle tutunacak bir dal ararım. Yılların sisleri arasına karışsa da var gücümle çalışırım bulmaya “Ardımda bırakmış mıyım?” diyerek zamanın boynuna takılan cennet meyvesi yüklü dalları. Yalandan kaçış mı, bir düşküne uzanış mı, yoksa yetim bir çocuğun mahzun başını okşayış mı elimin altında kökleşir, bilemem. Tüm varlığımla avuçlar, yapışır, asılırım. Bazılarını gösteriş suyu kurutmuş, bazılarını gıybet ateşi yakmış, bazıları da niyet güneşini bulamamıştır. Geriye kalana bakmaya cesaret edemem, boşa çıkmıştır hesabım. Karışık duygular peşimdedir o zaman. Pişmanlıklar elden kaçan fırsatlar yakar sinemi. Yüreğim sıkışır her yanı saran o seslenişten, daha fazla dayanmam. Medet ararım tam düşecekken. Ortalık karanlıktır hem de en zifirisinden. Sesler, renkler ve de nefesler çekip gitmiştir diyarımdan. Her şey bitti, derken sığınırım tüm gücümle şehadetime. Sığınırım göz nurum imanıma. Ve teslim olurum Rahman’a.

Sonra... sonra bitiverir sancılarım, sekinet olur iklimim. Işık dolar ruhuma, umudum filizlenir. İçim yumuşar, çocuklaşır yüzüm. Bakışlarım aşka dokunur. Yeniden nefes almaya başlar zamanım, dinerken fırtınalarım.

Ve sonra dünya gelir, dalga dalga doldurur dünyamı. Silinir yaşanan o tek an. İçimde örtülü bir ürperti bırakır sadece. Giderek fısıltısı uzaklaşır

kulaklarımdan seslenişin. Ruhumun duvarlarına çarpa çarpa küçülür, köşesine siner. Duyulmaz, adı anılmaz olur bir zaman. Unuturum. Ta ki bir daha ki an can'a vuruncaya kadar.

## BEKLEYENLER KERVANI

Hiç yolunuz düştü mü bilmem. Geçen gün Arkeoloji Müzesine gidip insanlık tarihinde bir yolculuğa çıktım. Koca koca çağları, devirleri gezmek sadece birkaç saate sığdı. Zamanın bu denli hızlı akışı, bir bölümden diğerine geçerken birkaç yüzyıl sonrasına birkaç adımda sıçrayış insanı nasıl da şaşırtıyor.

Sağda solda küçük gruplar halinde yabancı turistler başlarında rehberleriyle dolaşıyorlar. Japonlar, Almanlar, İngilizler. .. her yanda yetmiş iki millet. Arada bir de elbette bizinkiler. Genelde öğrenci kesimi etrafta görünüyor. 40-50 kişilik ilkokul öğrencileri küçük kuş sürüleri gibi cıvıldaşarak geziniyorlar. Ne olduğunu anlamadan ortalarında kalıveriyorum zaman zaman. Müzede aileler de var. Babalar çocuklarına turist rehberi edasıyla okuldan kalma tarihi bilgilerini aktarıyorlar. Anneler de başlarıyla onaylıyor. Duydukları her cümlede çocukların yüzündeki “Benim babam her şeyi bilir.” ifadesi az önceki meraklı sorularına karşılık geliyor. Kalabalıkta kaybolmamak için bir şekilde el ve kollarından birbirlerine kenetlenmiş, hep birlikte hareket eden, aynı vücudun uzuvları gibi aileler ne kadar da şirinler. Müzede gezen herkeste benzer ifadeler var. Kocaman açılmış parlayan bir çift göz, gördüklerini mırıltılarla yanındakine yorumlayan bir ağız, neredeyse

180 derece dönerek önemli bir şey kaçırmamaya çalışan bir baş ve ağır ağır yürüyen yorgun ayaklar.

Ne tuhaf. İnsanlar bunca emek harcaayıp taştan, topraktan eşyalar yapmışlar. Yüzlerce çeşidi ile hayatın her safhasında kullanılan kap-kacaklar, süs eşyaları, silâhlar üretmişler. Sonra da bırakıp gitmişler. Bunca çaba nedendi öyleyse? Biz görelim diye mi? Binlerce yıl sonrasının meraklıları için uğraştıklarını bilselerdi acaba ne hissederlerdi?

Tanımadığım, hiç görmediğim, aramızda çağlar olan insanların eserlerine bakıyorum. Hayatlarının bir dönemine şahitlik ediyorum hiç haberleri olmadan. Kendimi biraz da yandaki evi gözetleyen meraklı bir komşu gibi hissediyorum. Eserleri burada, bedenleri toprakta, ruhları berzahta insanların yaşamlarını döktükleri eşyalar gözlerimin önünde sıra geçişi yapıyorlar. İyisiyle kötüsüyle bir ömür sürüp sahiplendiklerini bizlere bırakanlar ne kadar da yakınımdalar. Yasaklanmamış olsa eserlerine dokunacağım ve o zaman ellerimiz birbirine değiverecek gibi.

Kimi Anadolu, kimi Mısır, kimi İran'dan gelme kalıntıların arasında dolaşıyorum. Yapılış tarihleri arasında yüzlerce, binlerce yıl fark olan eserler yan yana sergileniyorlar. Sahiplerinden önce toprak altından çıkıp bir küçük haşri onlar yaşıyorlar anlaşılan. Garip bir şekilde farkına varmaksızın zaman ve mekân kavramı ortadan kalkıyor. Bir Japon'la yan yana durup 2000 sene öncesinin Mezapotamyasının el emeğine bakıyoruz.

Sergilenen heykeller öylesine özenle üretilmiş ki. Belli ki üzerlerinde çok, pek çok zaman çalışılmış. Romalılar, Bizanslılar bunca heykeli niye yapmışlar, diye



düşünüyorum. Ya mumyalanmış cesetler. Her biri ibret abidesi gibi. Bedenin bozulmaması için verilen onca uğraş ve çoğu yağmalanmış da olsa sonraki ömürlerinde kullanılmak üzere yanlarına konulan değerli taşlar en açık ifadeyle ne anlatıyor ki? Sonsuza kadar yaşama isteği insan fitratında ne kadar da belirgin ve değişmez bir değer. Mumyalardan günümüze gelen kararmış biraz deri ve taşlaşıp kemiklere asılı kalmış biraz et. Ne saadet ama(!) Sahipleri cesetlerinin bu ürkütücü görüntüsünü bilselerdi her hâlde toprağa gömülmeyi çoktan tercih ederlerdi.

Müzedede garip bir koku var. Sanki taş toprak eserlerin üzerinde sanatçıların terleri taşıyor. Müzenin havası bulanıyor ter kokusuna. Onca alın teri dökülüyor orta yere. Ve biz de her adımda biraz daha bulanıyoruz bu kokuya.

Gözlerimizdeki merak, gittikçe dalgın ve düşünceli bir kimliğe bürünüyor. Herkes kendince gördüklerinden bir şeyler yorumluyor. Müze çıkışında, dolaşmaktan yorulanlar bulabildikleri taşlara oturmuşlar. Taş dediysem her biri aslında tarihi eser. Avrupa'da olsa, onca güvenlik tertibatı ile korunacak sütunlar, sütun başları fazla geldiğinden olacak müze bahçesine serpiştirilmişler. Bizde çok nasılsa (!) Elbette mimarları eserlerinin bir gün insanlara oturak olacağını tahmin edememişlerdir.

Müzededen çıkıyorum. Etrafımda bugünün insanları ve yapıları var. Bizim kalıntılarımıza da bir gün bakan olur mu acaba? Aklım hâlâ müzede. İnsanın içindeki meyiller, ihtiyaçlar hep aynı sanırım. Bulunduğu yeri güzelleştirmeye çabalamak, daha kolay, daha iyi yaşamak için ter dökmek, ihtiyacından fazlasını üretip

yarın korkusuyla saklamak gibi. Ama beni en çok etkileyen inanma ihtiyacı oldu. İnanmak, istekleri için dua etmek, zayıflıkları karşısında sığınmak ihtiyacı öyle belirgin ki. Kolu kopmuş iyi şans tanrısı (!) heykeli gözümün önüne geliyor ve daha pek çok kafası, bacağı yitip gitmiş, değişik adlar takılmış tanrı heykelleri. Elimde olmadan günümüz insanı için de şekil değiştirmiş de olsa aynı şirk tehlikelerinin bulunmasından ürküyorum. Yüreğimi yokluyorum korkuyla.

Yeryüzünün bizden önceki misafirlerinin anlarıyla boyanıyor düşüncelerim. Müzeden uzaklaştıkça bir garip zaman sisinin arkasından baktıklarını hissediyorum. Eserlerine yansıyan hayallerinde sessiz, suskun ama anlatacakları pek çok öyküleriyle bu insanlar köşelerinde bekliyorlar. Yeniden gün yüzüne çıkmak istiyor olmalılar. Binlerce yıl öncesinden süzülüp gelen fisiltılarını duyuyorum. Henüz nefes almadayken yapılacak pek çok şey olduğunu hatırlıyor ruhum. Bekleyenler kervanına katılmadan önce kollarımı sıvayıp daha bir azimle 21. yy dünyasında yeniden hayata dönüyorum.

## BAHAR YÜKLÜ EL ARABASI

Bahar gelmiş, hiç farkında değildim. Birden havanın açtığını, güneşin ılık ılık yeryüzüne ve yüzüme gülümsediğini hissettim. Dallar tomurcuklanmış, cansuyu yürümüş ağaçlar orada burada çiçeklerini fişkırtmaya durmuşlar. Ne güzel! Bademlerin, eriklerin, kirazların, kayısıların müjdecisi rengarenk çiçekler kaplamaya başlamış her yanı. İlkbaharın allı, morlu, pembeli o çılgın renkleriyle ve enfes kokularıyla ortalık şenlenmiş meğer.

Kaldırım taşlarının kenarlarından, duvar diplerinden de olsa başını göstermiş alçak gönüllü papatyalar. En tazesinden yeşiliyle otçuklarda ise bir telâş ki sormayın, nerede bir parça toprak bulsalar üstüne yerleşivermişler.

Ben sonbahar insanıyım. Kızıl, sarı, kahverengi tonları daha çok dokunur ruhuma. Sonbaharın hüznünü daha bir severim. Ama şimdi pek şirin, pek cana yakın bu ilkbahar da. Çiçekli böcekli eteklerini toprağın üzerine sürüye sürüye birden gelivermiş yanımıza.

Bahar bu. Çocukluktan tanırım. Neşeli, şen şakrak tavırlı, cicili bicili bir çocuk mevsim. Biz büyürüz ama o hep çocuk kalır. Geldi mi ilahî emir tohumlarda, çekirdeklerde, toprağın derinliklerinde gizli hazineler pek şaşaalı açılır. Rahmet hediyeleri en ümitli soluklarıyla uzanır sımsıcak diyarımıza. Ortalık bayram yeri gibi cıvıl cıvıldır. İşte yine ilkbahar gelivermiş bu yıl da şehrimize. Hiç haberim olmadı. Ta ki o el arabasını görünceye kadar. El arabasıyla baharın ne ilgisi var? Diyeceksiniz. Anlatayım.

Yürüyordum. Kaldırımın sağından, uslu uslu başım önde gidiyordum. Kafamda türlü düşünceler, hani hepimizin hayatında olan cinsten şeyler, dalgın dalgın adımlıyordum ara sokaklardan birini. Aniden yüzüme tuhaf bir ışığın çarptığını, gözlerimin kamaştığını hissettim. Hızla önümden bir şey geçti. İrkilerek başımı kaldırdım. Kâğıt toplayan bir adam önde kendi, arkadan arabası el ele gidiyorlar. Gözümü alan şey neydi, anlamaya çalışıyorum. Fark eder etmez de kocaman bir gülümseyiş yayılıyor yüzüme hiç yoktan. Adamcağız el arabasının arkasına, tam da otomobillerin farlarının olduğu yere denk gelecek şekilde CD yapıştırmış.

Yaşama sevincine bakın! Tüm sermayesi büyük ihtimalle şu eski el arabası. Üç metrekairelik tahtadan tabla, altında lastik tekerlekler, üzerinde birine pet şişe diğerine kâğıt doldurduğu iki ağzı açık koca çuval. Bütün gün elinde ucu bükülü demir çubuk, çöpleri karıştırıp kâğıt-pet şişe topluyor, alın teriyle çalışıyor, çalıp çırpmıyor, ekmek parasını kazanıyor, ne güzel. Ama arkadaşı el arabasını süslemeyi de ihmal etmemiş. Ona far yani CD takmış. Güneşin ışığı vurdukça yanar döner ayna gibi ortalığı rengarenk yansımalara boyuyorlar. Anlaşılan adamın dünyasında arabasının lüks bir otomobilden hiç de farkı yok. İnsan nerede olsa insan işte. O da hayallerini gerçeğe dönüştürmüş. Yapabildiğince bir güzellik, bir neşe katmış işine. “Adam sende” deyip geçmemiş. El arabasıyla, arkada CD’leri parlata parlata, renkli ışıklar saçta saçta dolanıyor tüm şehri. “Benim de arabam var.” diyor cesurca. “Ne fark var yani. Tekerlekse tekerlek, farsa far. Tek eksiği biraz metal, hepsi bu.” Tavrında zenginliği, malı mülkü biraz dalgaya almak, biraz muzipçe gülüp geçmek, küçümsemek yok mu diye düşünüyorum. Hayatının 5-10 senesini otomobil almak için gözünü kırpmadan verebilen çağımız insanına ne büyük mesaj halî. Tabî anlayana. Ne kadar da Nasrettin Hocaca bir davranış, değil mi?

Başka bir konu daha var. Niye çevre ödülleri bu kâğıt toplayıcılarına vermezler ki. Ormanların hızla yok olduğu ülkemizde çöpe atılan kâğıtları yeniden kullanıma kazandırmakla binlerce ağacın kesilmemesine, toprakların da yeşil kalmasına vesile oluyorlar, demektir. Tüketim çılgınlığının alıp başını gittiği zamanımızda atık maddelerin geriye dönüşümünde çok önemli rol oynayan

bu insanlar bir teşekkürü hak etmiyorlar mı? Üstelik hiç de kolay olmayan hakir görülebilen bir işi yapıyorlar, yanından geçerken başımızı çevirip adımlarımızı hızlandırdığımız çöplerle uğraşıyorlar.

Sizi bilmem ama ben teşekkür borçluyum o kâğıt toplayıcısına. CD'leri, hayır farlarıyla gökkuşaklarının rengarenk parıltısını yere indirdiği, günüme neşe ve uzun süren bir tebessüm kattığı, dalgın başımı kaldırıp artık ilkbaharın geldiğini fark etmeme neden olduğu için ve o küçük gördüğümüz dünyasında, belki çoklarımızdan daha büyük dünyasında yaşama sevincini böylesine duyumsadığı için.

Teşekkürler kâğıt toplayıcısı, sana ve kapımızı çalan tüm bahar dallarına.. ..

## İSTANBUL

Kendimi bildim bileli seninleyim İstanbul. Seni okudum kitaplarda, seni seyrettim her vaktinde, seni yaşadım hani o 'acem mülkü feda' semtlerinde.

Kim olduğunu çözmek istiyorum. Ama nasıl? Güzellikleri sıralamaya kalksam; ne bileyim, şöyle esrarengiz hikâyeleriyle şirin Kız Kulesinden başlasam, Dolmabahçe'den, Emirgan'dan, Çamlıca'dan bahsetsem, hatta boğazın mavisinden, gecelerin ıslık ıslık görüntüsünden, yüzlerce yıllık huzur soluyan camilerinden, gün batımının cazibesinden, heyecanlı tarihinden söz edecek olsam, bir yanım beni dürtecek. Karanlıklara çıkan sokaklarını, o sokakların çocuklarını, azıcık yağmurda göle dönen alt yapısı yetersiz mahallelerini, kirlenen kıyılarını, yeşilin yerini hızla alan

zor durumdaki insanların yapıverdiği bakımsız gecekondularını, çileli trafiğini hatırlayacağım.

Bir tarafta yüz kişilik sınıflarda okumaya çalışanların, diğer yanda kuş sütü eksik özel okulların. Bir tarafta çıldırılmış gece hayatıyla ömürlerini har vurup harman savuran sevgi ve samimiyetten yoksunların, diğer yanda manevi atmosferiyle yüzlerce camilerin, sahabelerin, evliyaların. Gökdelen ve gecekondular, sosyete ve orta direk, mezarlık ve diskotek yan yana. Bu kadar zıtlıkların sırt sırta, iç içe durduğu başka şehir var mıdır ki? Her semtinde farklı kimlik, farklı dünya. Eyüp Sultan, Kadıköy, Üsküdar Moda, Beyoğlu, Eminönü, Beyazıt, Cerrahpaşa bambaşka.

Acaba köklerini sulayan Anadolu'dan bakıldığında nasıl görünürsün? Özlem dolu, taşı toprağı altın bir fırsatlar şehri mi? Yoksa insanların milyonlarcasının yığın yığın yaşadığı karmakarışık ve huzursuz başka bir dünya mı? Bilemiyorum. Ama sanıyorum çoklarının hayallerine, hele de gençlerdense, gizli bir çekim gücüyle seslenen bir rüyalar perisisin. Bin bir yüzlü güzelliğini bunca uğraşmamıza rağmen bozamadık amma yalan değildir hani severiz seni, sen bizim göz bebeğimsin.

Uzunca süre seninle yaşayanlar alışıyorlar sana, içli dışlı oluyorlar. Şikâyetler edip dursalar da fazla değil üç ay uzak kalsalar başlıyorlar hasretini çekmeye. Duyunca hiç de garipsemediğim bir şiirde dendiği gibi, sensizken çamurlu yolların bile özlenir. Kim sevdiğinin kötü yanlarını hoş görmez ki?

Dikkat ettim de yaşı geçkince bazı sakinlerine memleketleri sorulduğunda 'İstanbuluyum' deyişlerinde gizli kalmış bir gurur seziliyor. Sen kibarlığın,

olgunluğun, gün görmüştüğün, beyefendi ya da hanımefendi kimliğinin taşıyıcısının hâlâ dimağlarında. Ama oldukça dertliler sende yana. Hani biraz dokunursem gözlerini daldırıp uzaklara, eski zamanın hayaliyle başlayacaklar:

‘Ah... Ah, ne günlerdi onlar’ deyip otuz, kırk hatta elli sene önceki halini, bozulmamış doğanı, nazik insanlarını, samimi komşuluklarını ve daha özlem duydukları nicesini anlatıverecekler. Sonra da kalabalığın, ahlâksızlıkların seni nasıl bozduğunu, kirlettiğini söyleyerek hüzünlenecekler.

Bilemem geleceğinde neler saklıdır mavi şehrim. Gerçekten de bir gün bunca insanı taşıyamaz hale gelir misin, yoksa problemlerini çözüp hayallerdeki İstanbul olur musun?

Seni neye benzetiyorum biliyor musun İstanbul? Bir insana. Sen de en güzele de en çirkine de gidilecek yol var çünkü. İsteyen istediği yolu seçebilir. Kapıların cennete de açılıyor, cehenneme de. Seni nasıl anlatmak mümkün olabilir ki zaten, dedim ya bir insansın. Seni tanımaya çalışmak meçhullerle sarılı bir yumağı çözmek gibi. Her düğümde başka bir sırrın ortaya çıkıyor ve şaşırp kalıyorum. İyisi mi ben yine de senin cazibeli anaforuna kapılıp gitmeden, gönlümü bağlamadan misafirliğimi bilerek yaşayayım nasip olduğunca. Neme lazım değil mi ya bağrındaki Karacaahmet’te yüz İstanbul yatıyor.

## ZITLARIN KENETLENDİĞİ NOKTA

Mezarlıkların bile artık tekin yerler olmadığını fark etmeden önce arada sırada ziyarette bulunmayı

severdim. Alıp başımı yolum üzeri bir mezarlığa giriverirdim. Sükunetin hüküm sürdüğü, zamanın durduğu, başka bir dünyanın renklerinin belirdiği yerler olarak görürüm mezarlıkları. Hele de göğe doğru yükselen koyu yeşil renkli selvileriyle ulvi bir havaya bürünmüşse gizemleri daha da artar o dönülmez diyarların. İçeri girince kalın duvarların gerisinde kalır hayatın hızlı akan, sürekli değişen, insanı şaşkınlıktan şaşkınlığa sürükleyen anları. Sadece uzaklardan duyulan silik korna sesleri dış dünyanın habercisidir.

Mezarlıklar şaşılması manzaralarla doludur. Su satan çocukların mezar taşlarının üzerinden seke seke yakalamaca oynayışlarını hiç fark ettiniz mi bilmem. Sanki evlerinin bahçesinde gibi rahattırlar. Ölülerle barışık, sarmaş dolaş gezinmeleri hayranlık uyandırır bende. Acaba bizim halletmeye çalıştığımız onca meseleyi, onlar çocukluklarının saf ve temiz dünyasında aşmışlar mıdır, diye düşünürüm. Her birini küçük birer ermiş gibi görürüm. Görünürleşen ölümün bu denli yakınında, şen kahkahalar atacak kadar cesaretleri, günahsız masumiyet çağlarına yakışır ancak. Cennet kokulu çocuklar, rahmet meyveleri olarak tüm yeryüzünü olduğu gibi, mezarlıkları bile neşe ve güzelliklerinden mahrum bırakmazlar.

Diğer yandan üç beş kuruş kazanmak için yanlışlarla dolu da okuyor olsa bildiği sureleri satmaya çalışanlar hiç de hoşuma gitmez. Samimiyetle el açılacak dualar çok daha makbul gibi gözükür yüreğime. Bu ticari Kur'an okuyucularından sıkılır, uzak durmaya çalışırım. Hem insanın bir Fatıhası yok mudur dimağında ki bu işlere kalkışın değil mi ya?



İnsan şöyle bir bakınca şaşır kalıyor, ne çok ziyaretçisi olmuş yeryüzünün. Haydi şimdi haşır olsa, herkes yattığı yerden ayağa kalksa adım atacak yer kalmaz gibi geliyor. Ziyarete bulunanlar dikkatimi çekiyor sonra. Genci yaşlısıyla çok değil en fazla altmış seneye varmadan yanlarına geçiverecek dostların hatıralarıyla nasıl da hüzünlü dolaşıyorlar. Uzaklara dalan gözleri, bir yandan da sevdiğinin adını arıyor. Bulunca da iki ayrı dünyadan gönül bağıyla kurulan bir garip buluşma. Açılan avuçlar, edilen dualar geliyor sonra. Mezarların üzerinde biten ayrık otlarını temizlemeye uzanan eller ne de mahzun. Sanki ayrılık acısı hiç bitmeyecekmiş gibi. Oysa zaman denilen şey yıllar sürse de o kadar kısa ki. Bitenin uzunluğunu olur mu? Sanırım arada bir adımlık mesafe varken hasret çekmeye pek de değmez.

Taşların üzerinde küçük şiirler, anlamlı cümleler, genç yaşta gidenlere yakılan ağıtlar... Sanki sahiplerinin zaman duvarına astıkları son ama en anlamlı sözleri gibidirler. Bir nefeste ciğerinden vurur manaları insanı. Adları, sanları uzun uzun olanlar, bahçeleri süslemeli, mermerleri oymalı nakışlılar, yanlarında bir karış toprak yükselteli başları taşsız sade tahtaya numaralılar. Hepsi kucak kucağalar. Aile kabristanı adı altında çevrili alanlarda ise ailenin henüz bir iki ferdi yerini almış, diğer yerleri boş kalmış olanlar. Acaba şimdilik hayatta olan sahipleri ziyarete geldiklerinde kendi müstakbel mezarlarına bakıp ne hissederler? Her hâlde buraya gelişleri ve dönüşlerindeki manevi iklimleri aynı olmaz. Kim, kollarını açmış kendini bekleyen mezarını gördükten sonra aynı insan olabilir ki?

Dolaşmaktan yorulunca mermer bir köşeye oturur, sahibine misafir olursunuz izinsizce. Dünyanın en ibretli manzaralarından birine belki de birincisine şöyle bir bakarsınız. Çok şeyler anlatır kelimeleri artık olmayanlar. Hayatın anlamını ve imanın değerini ta yüreğinizde hissedersiniz. Düşüncelerinizin derinliğinde kaybolursunuz. Sonra ansızın irkilirsiniz. Sessizliği az ilerideki adım sesleri ve hıçkırıklar bozar. Bir hocanın ardında, üç beş adamın sırtında, peşinde ağlaşanlarla ölümü tadan bir fani daha mezarlıktan içeri girmekte, bu dünyadaki son durağına kavuşmaktadır. Ellerinde kazmalarıyla ameleler işlerine koyulur, çabucak kazı işini bitirirler. Yükselen dua sesleriyle defin işlemi tamamlanır. Sonra, henüz ömrünü tamamlamayanlar üzerinde birkaç gün sevgilerinin kokusunu taşıyacak çiçeklerini bırakıp giderler. Onlar dünya hayatının her acıyı silikleştiren telaşesinde bir zaman daha oyalanadururlar. Gece ve gündüzün artık fark etmediği taraftakiler ise başka bir âlemde yolculuklarına devam ederler.

Yalan değil, mezarlıklarda bir yanım ürperiyor. Daldığım oyuncaklar hatırıma geliyor da bir de akıllı geçişlerime kızıyorum. Her ziyarette ölümü hatırlamanın şok edici uyarısıyla iliklerime kadar sarsılıyorum. İnsan en iyi buralarda anlıyor; küskünlüklerin, kırgınlıkların yersizliğini, mala mülke hırsla sarılmanın acı veren komikliğini, dünya hayatının sadece bir oyun ve oyalanmadan ibaret, asıl vatanınsa ahiret yurdu olduğunu.

Necip Fazıl boşuna söylememiş olsa gerek:

“Göbeğinde yalancı şehrin sahici belde;

Ona sor gidenlerden kalan şey neymiş elde?

Mezar, mezar zıtların kenetlendiği nokta,  
Mezar, mezar, varlığa yol veren geçit, yokta...”  
Mezarlıklarını, yaşıayanlara ibret verecek bunca yönünü  
sezip, şehirlerin içlerine yapan ecdada binler Fatihalar  
ola.

## VE SEN BEN

Sen ellerim,

Daha mini mini ilkokula giderken öğrendin yazı  
yazmayı. Hiç bıkmadın, binlerce kere nimetleri taşıdın  
yeryüzü sofrasından mide fabrikama. Göklerde uçurtma  
uçurdun. Resim çizdin, temizlik yaptın, ayakkabı  
boyadın, file taşıdın. Ama sen ancak gönlümün diline  
tercüman kesilip dualara açıldığında ve gücünün  
kaynağını hissederek çalıştığında EL olursun.

Sen gözlerim,

En çok anneciğime parlayarak baktın  
çocukluğumda. Sonra ağaçların kollarına asılı rengarenk  
meyveler çekti dikkatini. Saatlerce televizyon seyrettin  
belki boş yere. Yürürken yerdeki çakıl taşıyı bile haber  
verdin takılıp düşmeyeyim diye. Ama sen ancak kainat  
sayfalarında tefekkür yolculuklarına çıkarken karıncadan  
yıldızlara ve esmanın cilvelerinin nakışlarını seyrederken  
varlık aynasında GÖZ olursun.

Sen ayaklarım,

Düşe kalka ilk adımlarını attığında sevince  
boğmuştun ailemi. Sonra pek çok yere taşıdın beni.  
Okula, bakkala, deniz kıyısına, pazara, işe gittin geldin  
sayısız defa. Bazen yoruldun, bazen hızlandın. Ama sen  
ancak üzerindeki doğru yola taşıdığında AYAK olursun.

Sen dilim,

Kendimi bildim bileli döndün durdun çenemin üstünde. Güzeli de söyledin, çirkini de. Tatlıyı da söyledin acıyı da. Dünyadaki her şeye adlar taktın. Kelimelerle uçtun başka dimağlara. Kelimeler kanatların oldu. Aklıma ne geldiyse saydın döktün. Konuştun, konuştun. Ama sen ancak sanatkârını andığında DİL olursun.

Sen kulaklarım,

Hep dinledin. Sesler girdi içine, çalıştırdı mekânızmanı. Örs, üzengi, çekiç derken çınladı manalar beynimin ötesinde. Kuşları da dinledin gök gürültüsünü de. Müziği de dinledin trafiği de. Rüzgârı da dinledin insanı da. Ama sen ancak varlığın tesbihatını işittiğinde KULAK olursun.

Sen yüreğim,

Sevdayla doğdun, sevdayla çarptın, sevdayla coştun. Sevda soludun, sevda yaşadın. Her adımında sevginin parıltıları döküldü geçtiğin yere. Bir çiçek anladı sözlerini bazen daha da serpildi. Bir çocuk dinledi seni belki, daha uslandı. Özlemle dolaştın baktığın her yeri. Güzel gördüğün her şeyi sevdin. Ama sen ancak sevgiyi yaratana, ihsan, kemal ve cemalin asıl kaynağına bağlanınca YÜREK olursun.

Sen ruhum,

Gün oldu girebildin ceviz kabuğuna, gün oldu hiçbir yere sığamadın. Yeryüzü dar geldi soluklarına. Evin, işin, ailen, sağlığın varken ya da yokken “canım sıkılıyor, ama neden?” deyiverdin. Anlamadın pek çok zaman, anlamadın hudutların seni alamayacağını. Özün sonsuzluk hamuruyla yoğrulmuşken seni doyurmaya yeter mi sandın nefesi ayrılık ve ölüm kokanlar. Bazen

damlaya bazen deryaya daldın. Ama sen ancak faniden Baki'ye yüzünü çevirdiğinde RUH olursun.

Sen Dünya'm,

Gökyüzünden denizine, havandan suyuna, koyunundan ağacına benimdin, benim içindin. Dolaştım üzerinde ömrümce. Meyvelerini yedim, suyunu içtim, havanı soludum, manzaralarını seyrettim, üzerinde uyudum uyandım. Hep seninle yaşadım. Hiç sensiz olmadım. Oysa sen iki yüzlüydün. Bir yüzün çağırdı beni ebedi cennetlere. Bir yüzünse açıldı ebedi cehennemlere. İki elin yakamda çektin durdun iki ayrı kutbuna. Bilemem şimdi, ancak ahirette öğrenirim bu işin sonucunu. Ama sen ancak özümde saklı tohumları geliştirmeye ve Rabbimi bulmaya vasıta olduğunda DÜNYA olursun.

Ve sen ben,

Beşer olarak yaratılmıştın. Emaneti sırtlamıştın. Bunun için verilmişti sana el, ayak, göz, kulak, yürek, ruh ve daha nice. Tüm yeryüzü serilmişti ayaklarının altına. Arısından ağacına, balığından suyuna hizmetindeydi her şey. Günah işlesen de alınmadı nimetler elinden. Yine yedin, içtin yine nefes aldın. Sense unuttun çoğu zaman ne için yaşadığını, nereden gelip nereye gittiğini. Kapıldın gafletle akan sulara. Oyuncaklarla oynadın durdun boşuna. Ama sen ancak fakirliğini, acizliğini, hiçliğini fark edip af kapısında Yaradan'a sığınınca İNSAN olursun.

Hikâyelerimiz....

Her birimizin hayatı roman. Zamanla varlığımızın gelişim sürecini adımlarken hiç aklımıza gelmeyecek hikâyelerin kahramanı oluveriyoruz.

Hikâyelerimizi yaşarken, kimliğimiz, kişiliğimiz, değerlerimiz, geçmişimiz, hayata bakışımız, kısacası kim olduğumuz görünürleşiyor. İçimizde kalan belki kendimizden bile sakladığımız gerçeklerimizle yüzleşmemiz sağlanıyor, sırlarımız açığa çıkıyor.

Hikâyelerimiz, bizi anlatıyor.

Sahi, sizin hikâyeniz nasıl?

## DÜNYANIN EN GÜZEL MANZARASI

- İşte burası güzel bir yer.

Sabahtan beri sırtında çantası dağ bayır dolaşıyordu. Nihayet resmini yapabileceği bir manzara bulmuştu. Gerçekten de karşısında dorukları karla kaplı sıra dağlar, eteklerinde çam ormanları, kenarda akan ıslıl ıslıl bir dere ve uzaktan kırmızı çatıları seçilen şirin bir köy vardı. Manzara her ressam için oldukça etkileyiciydi.

Hemen tuvalini yerleştirip, fırçalarını hazırladı, boyalarını çıkarıp paletine sıktı. Hazırlıklarını kısa zamanda bitirip iştahla resim yapmaya koyuldu. Yaptığı işten zevk alıyor, boş tuvalin üzerinde renkler yerini buldukça mutlu oluyordu. Tuvali onun dünyasıydı. Karışanı görüşeni olmadan istediği gibi özgürce fırça oynatabiliyordu.

Binlerce resme dokunmuş parmakları tuvalin üzerinde ustaca geziniyordu. Yarım saat kadar çalışmıştı ki gün ışığının yer değiştirmesiyle resmine ara vermek

zorunda kaldı. Yarın yine aynı saatte gelip işine devam etmeyi düşündü. Geceyi geçirmesi ve karnını doyurması gerekiyordu. Kasabadaki otel odasına geri dönmesi uzun zaman alacaktı. İyisi mi şu köy evlerinden birinde misafir kalırdı. Zaten Anadolu insanının misafirperverliğini bildiğinden sıcak bir köy sohbetine katılmak, yeni insanlarla tanışmak hoş olurdu.

Malzemelerini toparlayıp yola çıktı. Akşam olmak üzereyken köye vardı. Derede neşeyle oynayan çocuklara muhtarın evini sordu. Çocuklardan biri öne düşüp birlikte muhtarın evine gittiler. Kapıyı açan muhtar güler yüzle ressamı içeri buyur etti. Halini hatırlıyordu. Ressam ikram edilen buz gibi ayranı içerken, bu sıcak karşılamadan memnun, evindeymişçesine rahattı.

Misafirin mesleğini öğrenen muhtar:

- Bak istersen seni köyün misafirhanesinde değil de Fehmi emminin evinde ağırlayalım. Yalnız bir adamdır. Hem o da senin gibi resme meraklıdır. Konuşur, dertleşirsiniz.

Ressam bu dağ başında bir meslektaşının bulunmasına memnun olmuştu. Gülümseyerek muhtarı onayladı:

- Neden olmasın, hem belki ona resim konusunda bazı teknikleri öğretilirim.

Muhtar ressamın sözlerine bıyık altından güldü. İkisi birlikte Fehmi emminin evine gittiler. Fehmi emmi köyün girişindeki kulübesinde tek başına yaşıyordu. Yaşı altmışlarında olmasına rağmen delikanlılara taş çıkartacak kadar dinçti. Uzun kemikli yüzünün ortasında kara gözleri ıslık ıslık parlıyor, tok sesi ve iri yarı cüssesiyle son derece sağlıklı görünüyordu. Muhtar durumu kısaca anlatıp misafiri ona emanet etti ve kapıdan geri döndü.

Ressam içeriye geçmiş, kendine gösterilen yere oturmuştu. Odada yalnızdı. Meraklı bakışlarla etrafını süzdü. Yerlere serili kilimler, duvara dayalı bir iki sedir, tavana asılı duran kurutulmuş mısır ve soğanlarıyla tipik bir köy evindeydi. Ev sahibi okumaya meraklı olmalıydı, raflardaki sıra sıra kitaplar ressamın dikkatini çekmişti. Az sonra Fehmi emmi elinde yemek tepsiyle içeri girdi. Yere örtü serip, üzerine de tepsiyi yerleştirdi. Ressam mesleğinin verdiği alışkanlıkla ev sahibinin önce ellerine dikkat etti. Fehmi emminin parmakları kalın ve nasırlıydı. Ressam bir kaşını yukarı kaldırarak dudak büktü.

- Hiç de resim yapabilecek gibi durmuyorlar, ancak odun kırabilirler, diye düşündü.

Bu sırada Fehmi emmi sofrayı hazırlamıştı. Misafirine:

- Buyur, dedi.

Ressam oturduğu yerden kalkıp, sofraya geçti. Çok aç olduğundan patates yahnisi, yoğurt ve çorbadan oluşan yemeği iştahla kaşıkladı. Yemek oldukça lezzetliydi. Karnı doyunca kalkıp eski yerine oturdu. Fehmi emmi sofrayı içeri taşıyıp misafirin yanına tekrar döndü. Elindeki demli çaylardan birini ikram edip, diğerini kendi içmeye başladı. Çayından bir yudum almıştı ki yerinden şöyle bir doğrulup ressama:

- Anlat bakalım, dedi.

Ressam şaşırılmıştı:

- Neyi anlatayım istersin amca?
- Memleket nere?
- İstanbulluyum.
- Peki bu dağ başında ne işin var?



- Ben ressamım. Dünyanın en güzel manzarasını yıllardır arar dururum. Buraların methini bir arkadaştan işitince de kalkıp geldim.

Fehmi emmi kendinden beklenmeyen şekilde beyaz dişlerini göstererek bir kahkaha attı.

- Demek resim yapmaya geldin ha evlat?

- Evet öyle!...

- Öyleyse tam yerine gelmişsin. Sana dünyanın en güzel manzarasını ben gösterebilirim.

Ressamın gözleri büyümüştü. Heyecanla;

- Sahi mi?

- Elbette. Ama şimdi geç oldu. İstersen uyuyalım. Yarın sabah yola düşeriz.

Ertesi sabah Fehmi emmi erkenden kalkmış, namazını kılıp yolculuğa hazırlanmıştı. Horoz seslerine uyanan ressamla birlikte tereyağı, bal ve süttten oluşan kahvaltılarını yaptılar. Biraz sonra Fehmi emmi yiyecek doldurduğu heybesini ressam da çantasını sırtlayarak yola çıktılar. Güneş dağların ardından yeni görünmeye başlamış, ortalık henüz ısınmamıştı. Hayvanların sesleri de olmasa etrafta pek bir canlılık görülmecekti.

Fehmi emmi önde, ressam arkada köyün sırtını dayandığı tepeyi tırmanmaya başladılar. Öğlene kadar tırmanış sürdü. Ressam iki katı yaşındaki yaşlı adamın hiç duraksamadan hızlı hızlı gidişine, çevikçe kayalardan atlayışına karşılık yorgunluktan tıkanmıştı.

- Biraz dursak, deyiverdi.

Fehmi emmi bir kahkaha daha atıp şakayla karışık:

- Daha değil hele, yürü bakalım İstanbullu.

Biraz daha gidip mola verdiler. Dinlendikten sonra yola koyuldular. Tepenin ardındaki koruluğun içine girivermişlerdi. Koruluğu geçtikten sonra mağara gibi bir

oyuğun önünde durdular. Fehmi emmi yandaki kayanın altından iki meşale çıkarıp yaktı. Ellerinde meşalelerle mağaradan içeri girdiler. Uzunca bir tünelde yürümeye başladılar. Ressam esrarengiz bir hale dönüşen yolculuğun nerede biteceğini merak ediyordu. Yaşlı adam bir saat kadar yürüdükten sonra:

- Şimdi hazır ol, dedi.

Az ileride tünelin çıkışı vardı. İçeri gün ışığı doluyor, parlaklık gözlerini alıyordu. Ressam enfes kokuların burnuna geldiğini hissetti. Merakı son raddeye varmıştı ki birkaç adım daha atarak karanlıktan dışarı çıktılar. Ressam hayretinden neredeyse küçük dilini yutacaktı. Hayalini bile kuramayacağı bir manzara karşılındaydı. Her yanda çoğunu hiç görmediği rengarenk çiçekler, belki bin yaşında ilginç şekilli ağaçlar vardı. Tam önlerinde gürül gürül bir şelale çağlıyor, beyaz köpükler saçarak akıyordu. Türlü kuşlar, sevimli hayvanlar ortalıkta serbestçe geziniyordu. Suya yansıyan güneş ışınları yedi rengine ayrışıyor, gökkuşakları oluşuyordu.

Ressam kendinden geçmişti. Mırıldanarak:

- Biz cennete mi geldik, diye sordu.

Fehmi amca ressamın hayranlığından memnun olarak gülümsedi.

- Burayı pek kimse bilmez evlat. İyi ki de bilmezler ya. İnsanoğlu pek nankördür. Bir de bakarsın gelip kirletir, bozarlardı yoksa.

Ressam çantasından malzemelerini boşaltıp, hemen çalışmaya koyuldu. Fırsatı kaçırmamalı, manzarayı tuvaline aktarmalıydı.

Fehmi emmi ve ressam, iki hafta boyunca orada kaldılar. Ressamın keyfine diyecek yoktu. Bu süre boyunca müthiş bir resim yapmış, görülmemiş renk

uyumlarını yakalamıştı. Nihayet resim işi bitince geldikleri yoldan geri dönmeye başladılar.

Mağarayı geçip koruluğa girdiklerinde bir kayalığın üzerine çıkıp oturdular. Fehmi emmi ressama dönüp yüzüne baktı. Babacan bir sesle

- Mutlu musun, aradığını bulabildin mi?

Ressam kendinden emin, yüzü ışıdayarak:

- Evet, dedi. Sana çok teşekkür ederim Fehmi emmi. Yıllardır çok ülkeler dolaştım ve şimdi dünyanın en güzel manzarasının resmini yapma fırsatını yakaladım.

- Söyle evlat, böyle bir resmi yapmayı niye bu kadar istiyordun?

Ressam biraz düşündü. Yüzü ciddileşmişti.

- Kalıcı bir şey yapmış olacağım da ondan. İnsanlar ben öldükten sonra bile resmime bakıp, adımdan hayranlıkla söz edecek. Ardımda ölümsüz bir eser bırakmış olacağım. Ben ölsem de resmimde yaşayacağım.

- Demek aslında aradığın sonsuzluk, öyle mi?

Ressam başını salladı.

- Evet, öyle.

Fehmi emmi gülümsedi :

- Beyhude yorulmuşsun evlat, dünyada sonsuzluk yoktur.

- Nasıl yoktur? Şu elimde gördüğün tabloya herkes hayran kalacak. Yüzyıllar sonra bile seyircileri olacak. Çünkü dünyanın en güzel, en görülmedik manzarası bu.

Fehmi emmi yine kahkahayla güldü. Hafife alındığını düşünen ressam biraz da sinirli:

- Niçin gülüyorsunuz, diye sordu.

- Dünyanın en güzel manzarası bu gördüğün değil ki.

- Nerede peki?

- Nerede olacak, senin içinde, gönlünde saklı. Yunus'un sözünü senin dilinle söyleyeyim.

“İlim ilim bilmektir

İlim kendin bilmektir.

Sen kendin bilmezsin

Ya bu nice seyretmektir.”

Gönül penceresinden bakabilene gül de bir diken de birdir. Sen bu sırrı yakalamadıktan sonra boşa dolanma evlat, cennete de gitsen bir şey görmüş sayılmazsın.

Ressam şaşkınlık içindeydi. Bu yaşlı adam ya çılgının teki ya da en güçlü felsefecileri bile susturacak bir veliydi.

Tekrar ayağa kalkıp yola koyuldular. Ressam yol boyu kuşkuyla yaşlı adamı izliyor, söylediklerini düşünüyordu.

Köye vardıklarında bir sürprizle karşılaştı. Arkadaşı arabayla gelmiş, onu almak için muhtarın evinde bekliyordu. Akşam trenine yetişmeleri iyi olacağından ressam daha fazla oyalanamayacağını düşünüp, eşyalarını topladı. Muhtarla vedalaşıp, arabaya bindi. Fehmi emmi de onu uğurlamaya ardı sıra gelmişti. Yanındaki paketi ressama uzatarak:

- Al bunu evlat, dedi.

Ressam biraz da gülerek teşekkür edip:

- Eee, Fehmi emmi, hâlâ dünyanın en güzel manzarasına nasıl gidilir bana söylemedin?

- Dur bakalım, cevabı bulmak öyle kolay değil! Nihayetinde çürümeye mahkum bir tablo için ömrünce dolaşmış, dünyaları gezmişsin. Biraz daha ara ne olur?

Araba yavaş yavaş kalkmış gidiyordu. Fehmi emmi ardından bağırdı:

- Evlat sabır dağlarını aş, aşk ateşlerinde yan, yokluk deryalarına dal, nurun aydınlığında bir bak bakalım gönül gözünden kâinata.

Yola çıkmışlardı. Ressamın, yaşadıklarından kafası karışmıştı. Binlerce soru, muğlak cümleler gözünün önünde uçuşuyordu. Beynindeki yargıları, doğruları yanlışları hepsi birden yerlerinden oynamıştı sanki.

Dünyanın en güzel manzarası gönülde saklı, ne demek? Nasıl bulunur, nasıl gidilir?

Fehmi emmi “ara” demişti “aramadan, sancısını çekmeden bulamazsın”

Önündeki kat kat örtülere sardığı tablosuna baktı. Ne yani, bu kadar şahane bir eserin değeri yok muydu? Öncesinde yıllarca eğitim görmesi, binlerce resim yapması, bütün dünyaları dolaşması, onca çabası yırtılmaya ve yok olmaya mahkum boş bir hayal için miydi?

Dalgın gözleri, yanında duran paketi fark etti. Az önce Fehmi emmi vermişti, içinde yol azığı olsa gerekti. Kayıtsızlıkla uzanıp açtı. Paketin içinden kırmızı kaplı kitaplar çıkmıştı. Şaşkınlıkla Fehmi emminin bu kitapları niçin verdiğini düşündü. Aralarından birini öylesine açıp okumaya başladı. Önüne gelen cümle hayatının anlamı hakkındaki uzun uzun düşüncelerine ilk adımlar olacak gibiydi.

“Ahirette seni kurtaracak bir eserin olmadığı takdirde, fani dünyadaki eserlerine de kıymet verme.”

## KAYBOLAN BEBEK

- Ne masum, ne tatlı, ne şirin bir şey bu Yarabbi!

Dakikalardır bakmaya doyamadığı bebeğine gözlerini kilitlemiş, hazır uykudayken ve yaramazlık yapamıyorken şöyle doya doya gönlünce seyretmek için yanına uzanıvermişti.

Onu usul usul ellerine aldı, açmamış tomurcuk gibi yumulu duran elcikleri; öptü... öptü... yumuşacık teni yanağına sürdü.

- Canım benim, deyiverdi.

Yavaşça yaklaşır kokusunu içine çekti. Cennetten geliyor olacak, bebek teninin o kendine has gül kokusu, ilk baharın en taze çiçeklerinin soluklarını içine doldurdu.

Hayatının ilk mevsimlerini yaşayan yumurcak en yeşil umutlarıydı geleceğe.

On yıllık evlilikleri boyunca çocukları olmamıştı. Zeynep hanım da, eşi de yıllarca tedavi görmüşler, onlarca doktora gitmişlerdi. Ettikleri duaların neticesi şimdi altın topu gibi bir bebecikleri vardı.

Doğrusu bu ya, bilinçli bir anne idi. Yavrusunun Allah'ın emaneti olduğunu biliyordu. Geçen yıllar boyunca, çocuk hasreti çekerken çocuğunu ite kaka özensiz yetiştiren, istediğini yapabileceği bir eşya gibi görenlere içten içe kızmış, nankörlüklerine öfkelenmişti. Dualarında defalarca:

- Allah'ım bana anneliği nasip edersen; söz, evlâdımı senin istediğin şekilde yetiştirmeye çalışacağım, demişti.

Kararlıydı. Niyeti, iyi hem de çok iyi bir anne olmak, evladının hem dünya hem de ahirette mutlu olması için en iyi şekilde yetişmesine gayret etmekte.

Eşinin de yavrularına düşkünlükte kendinden kalır yanı yoktu. Gündüzleri iş yerinden en az beş altı kez telefon ediyor, bebeğin ne yaptığını, nasıl olduğunu soruyordu. İş dönüşü eve girdiğinde gözü kimseyi görmüyor, ceketini çantasını bir kenara fırlatıp ciğerparesinin yanına koşuyordu. El kadar çocukla olmadık oyunlar icat ediyor, koca adam onu güldürmek için en tuhaf şekillere giriyordu.

Küçük Selim bir buçuk yaşında, ele avuca gelir, düşse kalka yürür çağındaydı. Altın sarısı saçları, maviş gözleri hafif sarkan tombul yanaklarıyla bir de yarım yarım konuşmaları yok muydu? Annesine “annem” dese de nedense adı Ersin olan babasına hep “Eyom” diyordu. En çok dışarıda arabayla gezmeyi seviyor, arabaya bindiklerinde “Aaba, aabba, en, ennn” deyip sevinç çığlıklarıyla dört bir yanı çınlatıyordu. Karı kocanın evdeki konuşmaları artık bebeğin diline endekslenmişti. Bebekçeyi kullanıyor, her gün yeni bir kelime öğrenen küçük Selim’le yarım yarım konuşuyorlardı. Minyatür çoraplar, pantolonlar, gömlekler, her yanda onun eşyaları, her yanda onun oyuncakları... evde bebeğin varlığı gelen yabancı misafirlerin bile fark edebileceği bir tabloydu. Velhasıl aileleri üç kişi olduğundan beri yaşamlarında bir neşe, bir tebessüm eksik olmuyordu.

Böyle mutlulukla geçen günlerin birinde, Zeynep hanım mışıl mışıl uyuyan bebeğin üstünü örtüp yanında ayrıldı. Odadan çıkmadan son bir kez daha gözleri ışıdayarak ardına baktı ve mutfığa geçti. Yemek yapması gerekiyordu. Bir saat kadar sonra eşi gelecekti.

İşine koyulup yemekleri hazırladı. Tam ocağın altını kapatmıştı ki kapı zili çaldı. Ellerini kurulayarak bakmaya gitti. Gelen yan komşu Nermin hanımdı. Çekinerek:

- Ay, Zeynepçiğim tam akşam üzeri rahatsız ettim ama...

- Yok canım aşk olsun, hayırdır?

- Sorma, şu gömleğin yakasını bir türlü oturtamadım. Sen dikişten iyi anlarsın. Ne olur bir gelip yardım etsen.

Zeynep hanım gömleğe baktı. On-on beş dakikalık bir işi vardı. Hemencecik gidip gelebilirdi. Yalvaran gözlerle bakan komşusuna;

- Tamam, dedi.

Kapıyı çekip yan daireye geçtiler. Gerçekten de kısa bir zamanda yakayı yerli yerine oturtup, dikiş makinesinde dikiverdi. Nermin hanımın içten teşekkürlerine gülümseyerek karşılık verip evine geri döndü. Mutfağa geçip salatayı yaptı. Yemek işi bitmişti. Yeniden bebeğin odasına geçti. Fakat o da ne! Zeynep hanımın odadan içeri girmesiyle endişeyle gözlerinin büyümesi bir oldu. Bebek yatağında yoktu. Acaba uyanıp diğer odalara gitmiş olabilir mi, diye düşündü. Telâşla “Selim! Selim!” diye bağırarak bütün odaları dolaşmaya başladı. Masa altlarına, dolap içlerine baktı. Bebeğini bulamıyordu. Bir an için ne yapacağını bilemez halde durakladı, sonra da bağırarak Nermin hanıma koştu. Hızla yumrukladığı kapının açılmasıyla, yüzü al al olmuş bir halde, çocuğunu bulamadığını söyledi. Nermin hanım da endişelenmişti. Kadıncağıza sakın olmasını söyleyip birlikte eve gittiler. İkisi iki yandan tüm evi aradılar. Yatak altlarına, çöp kutusunun hatta çekmecelerin içlerine bile baktılar. Ama



çabaları boşunaydı. Küçük Selim ortada yoktu. Zeynep hanım hıçkırıklara boğulmuştu. Daha fazla dayanamayarak koltuğa çöktü. Nermin hanım onu yatıştırmaya çalışıyordu. Ama durumun ciddiyeti ortadaydı.

Genç anne perişan bir halde dizlerini dövmeye başladı.

- Çaldılar... Bebeğimi çaldılar! Sana gidip gelene kadar on dakikanın içinde bebeğimi çaldılar!

Nermin hanım da aynı şeyi düşünüyordu. Ne yapılmalıydı bu durumda. Nermin hanım hemen telefon açıp polisi aradı, olanları bildirdi. O sırada dış kapının anahtarla açılma sesi duyuldu. Gelen Ersin beydi. Elinde kocaman bir oyuncak kamyon ve yüzünde tebessüm vardı. Her zaman ki gibi.

- Hanımış benim Selim'im, deyip içeri giriverdi.

Ama hiç de umduğu şekilde küçük adımların kendine doğru sevinçle koşuşuna şahit olmadı. Bunun yerine eşinin kan çanağına dönmüş gözleriyle karşılaşmıştı. Bir anda yüzü gerildi, kötü bir şeylerin olduğu ortadaydı. İki kadın birbirlerini tamamlaya tamamlaya olanları anlattılar. Ersin beyin, duydukları karşısında kan beynine sıçramıştı. Sinirlenmeye, eşine bağırmaya başladı.

- Nasıl küçücük bebeği yalnız bırakırsın, diye çıkışıyordu.

Sonra da kapıdan hızla çıkıp gitti. Zeynep hanım da peşinden fırladı.

Karı koca karakola gittiler. Görevlilerle konuşup durumu anlattılar. Polisler, gerekenin yapılacağını söyleyip, olanlar hakkında teferruatlı bilgi aldılar. İşlemler bitince de çaresiz eve geri döndüler. Her ikisi de

yıkılmış ve perişan bir haldeydi. Zeynep hanımın tansiyonu çıkmış bayılmakla ayılmak arasında gidip geliyordu. Eşi ondan, tekrar tekrar olanları anlatmasını istiyor, kadıncağız belki yirminci kere sayıklayarak soruları cevaplıyordu. Hayret ki kapıda zorlanma belirtisi yoktu. Belli ki çocuk hırsızları işlerinde çok ustaydılar.

Olayın duyulmasıyla apartmandaki komşular da eve dolmuşlar, genç çifte destek olmaya çalışıyorlardı. Zeynep hanımın durumu daha kötüydü. Gözlerinin önüne bebeciğinin masum yüzü “annem annem” diye çağırırları geliyor, onu evde yalnız bırakışından dolayı kendini affedemiyordu.

Evdeki herkes dua ediyor, telefon başında karakoldan haber gelmesini bekliyorlardı. Bebek kaybolalı üç saat geçmesine rağmen hâlâ bir haber yoktu. Komşuların çağırmasıyla anneanne, dede ve yakın akrabalar da eve gelmişler, salonda yirmi otuz kişi toplanmıştı. Her kafadan bir ses çıkıyor, çocuk kaçırmayla ilgili bir sürü olaylar anlatılıyordu. Biraz düşüncesizce bir hanım, kaçırılan çocukların organ mafyasına satıldığından, böbreklerinin alındığından bahsedip duruyordu. Genç anne, uğultularla kulağına gelen bu konuşmalara daha fazla dayanamayıp olduğu yere yığılıp kaldı

Zavallı kadın kendini kaybetmiş halde kabuslar görüyor, karanlıklarda yitip giden çocuğunun çılgınlıklarını duyuyordu. O halde ne kadar zaman geçtiğini bilmeden gözlerini açtığında kendini yatak odasında uzanmış yatıyor buldu. Yanında annesi kolonya ile bileklerini ovuyor, Nermin hanım da bir şeyler söylüyordu.

Zeynep hanım kendine gelir gelmez olanları hatırlayınca:

- Bebeğim, Selim'im diye sayıklayarak yeniden ağlamaya başladı. Kendini öyle kaptırmıştı ki annesinin ve Nermin hanımın yüzünün güldüğünü ona bir şeyler anlatmaya çalıştıklarını bile neden sonra fark edebildi. Annesi ellerini tutarak:

- Üzülme kızım, bebeğini bulduk çok şükür, diyordu.

Zeynep hanımın kulağına, salondan gülme sesleri geliyordu. Şaşkınlıkla annesinin yüzüne bakıp;

- Nee... diye sordu.

Annesi o sırada içeriye seslendi:

- Ersin Bey oğlum! Selim'i getir, Zeynep kendine geldi.

Ersin bey yüzünde gülücükler saçan bebekle az sonra içeri girdi. Ardından odaya komşu hanımlar doluştular. Herkes mutluydu.

Zeynep hanım bebeğini görür görmez öne atılıp onu kucakladı. Heyecanı son haddine varmış, gözlerinden sevinç gözyaşları dökülüyordu.

- Yavrum, Selim'im, diyor göz nurunu binlerce kez öpüp kokluyordu.

Ana yüreği biraz sakinleşince Ersin bey gülerek durumu açıkladı.

- Boşuna korktuk hanım, bil bakalım küçük yumurcak neredymiş?

Zeynep hanım kucağında sımsıkı bağrına bastığı yavrusuyla soran gözlerle eşine baktı:

- Nerede?

- Sen bayıldıktan sonra evin dışından ağlama sesi geldi. Hep birden ayaklanıp pencereden baktık. Bir de ne görelim bizim afacan balkonda değil mi? Anlaşılan komşuya gittiğinde uyanmış ve nasılsa açık kalmış olan

balkon kapısından balkona çıkmış. Sonra da oradaki kutulardan birisinin içine girip tekrar uyuyakalmış. Kapı üstüne kapanınca da balkona bakmak hiçbirimizin aklına gelmedi.

Odadaki herkes gülerek yaramazı paylıyor, anne babasını bu kadar endişelendirdiği için şakayla karışık ona kızılıyordu.

Zeynep hanımsa sağ salim bulduğu gül kokulu yavrusuna bakıp bakıp Allah'a şükrediyordu. Onu ilk kez kucakladığı zamandan daha çok sevinçliydi şimdi.

## BEYAZ ATLI PRENS

Sırtı ağrımıştı. Saatlerdir çalışıyordu. Oturduğu yerde boynunu geriye doğru kasarak gerildi. Eklemlerini çıtırdada çıtırdada omuzlarını çevirdi. Sonra başını yine önüne eğerek çalışmaya koyuldu. Yanındaki gecelik yığınından birini daha çekip aldı. İnce parmaklarıyla bütünleşen makasıyla ustaca işini yapmaya girişti. Dikişlerden sarkan iplikleri kesiyordu. İşine öylesine dalmıştı ki, kumaş kenarları overlok çekilen bir kucak dolusu geceliğin daha önüne boşaltıldığını fark etmedi bile. Biri fazla ipliklerinden temizlenmiş, diğeri temizlenmeyi bekleyen iki gecelik tepeciğinin arasına gömülmüştü. Sabah gün doğumundan akşama kadar aynı işi yapıyordu. Öğle paydosu hariç tam on iki saat bir tepecikten diğere tepeciğe elleri taşınıp duruyordu

Burası, yirmi dikiş makinesinin işlediği bir konfeksiyon atölyesiydi. Yaklaşık dört yıldır el işçisi

olarak çalışıyordu. Görevi, dikimi yapılmış giysilerin fazla ipliklerinin kesilmesiydi. Zorlukla bitirebildiği ilkokuldan sonra babası ona bu işi bulmuştu. Çalışmalıydı, madem okumaya niyetli değildi, eve para getirmeliydi. Geçim zordu. İşçi olan babası gündüzleri fabrikada çalışır, akşam eve gelince yemeğin ardından ya koltuğun üstünde uyuyakalır ya da neşesi yerindeyse kahveye giderdi. Annesi ev işlerinin peşinde koşturan kendi halinde bir ev hanımıydı. Kardeşi ise henüz küçüktü.

Kızın her günü ev ile iş arasında geçiyordu. Çalışırken en yakın arkadaşı sürekli açık olan radyoydu. Makinelerin uğultusuna rağmen müziğin sesi ona kadar ulaşabiliyordu. İşte yine radyoda hayran olduğu şarkıcı çıkmıştı. Çalınan şarkının sözlerini mırıldanmaya başladı. Bir yandan işini yapıyor, diğer yandan hayaller kuruyordu.

Öyle çok hayali vardı ki... Küçük dünyasının kapıları öyle farklı iklimlere açılıyordu ki. Kimselere anlatamadığı, kendi filminde başrol oynayan bir yönetmen özgürlüğüyle dilediğince hareket edebildiği hayal dünyasına bir girdi mi saatlerce çıkmak bilmezdi. On altı yaşında bir genç kız için bunca hayalin fazla olması beklenmezdi ya. Radyoda şarkısı çalınan gençse rüyalarının prensiydi. Odasının duvarlarını prensinin fotoğraflarıyla süslemişti. Bir gün onunla tanışacak ve evlenecekti. Evet, bunu mutlaka yapacaktı.

İşçi kız, hayallerinde eski Türk filmlerine taş çıkartacak senaryolar kuruyordu. Kimbilir belki prensi bir gün karşıdan karşıya geçerken arabayla hafifçe ona çarpardı. Ya da kız, hiç tanımadığı uzak bir akrabasından kalan

mirasla zengin olur, en şık kıyafetleri giyer, süslenir, prensinin gittiği partilere gidip onunla tanışır. Her gün ayrı bir hikâyeyi hayalinde yaşıyordu kız. Her gün ayrı heveslere kapılıyordu. Hayalleri hayatını renklendiriyor, süslüyordu.

Atölyeci kız hayran olduğu şarkıcıyı öylesine kafasında yüceltmmişti ki her konuşması her tavrı özenilecek şeylerdi onun için. Eline geçen dergilerden, seyrettiği televizyon programlarından onunla ilgili hiçbir haberi atlamamaya çalışıyordu. Tatillerini nerelerde geçiriyor? en çok hangi yemekleri seviyor? Burcunun özellikleri nelerdir? Hangi tarz giyiniyor? Köpeğinin mamasının markası nedir? Onunla ilgili bilgi yarışması yapılsa ve bin soru sorulsa, hepsine gözü kapalı cevap verir, yarışmayı mutlak kazanırdı. Ailesine verdiği maaşından elinde kalan harçlığıyla prensinin tüm kasetlerini, posterlerini almıştı. Adını her duyduğunda heyecanlanıyor, gözleri parlıyordu. Evet onu seviyordu. Galiba ona aşık.

Kız her gün işten sonra eve geliyor, yemek yiyor, Televizyondaki pembe diziyi ve ardından magazin programlarını seyrediyordu. Babası kahveye gitmeyip, televizyon kumandasını eline aldığı zamanlarda ise odasına kapanıyordu. Böyle zamanlarda saatlerce prensine mektup yazıyordu. Öyle ki, günde üç- dört mektup yazıp postaya verdiği oluyordu. Uzun zamandır yazdığı mektuplarını şiirlerle süslüyor, ona olan duygularından bahsediyordu. Gece olunca da yorganı başına çekip hayaller kura kura uykuya dalıyordu. Atölyeci kız hayatındaki boşluğu böyle dolduruyor, özendiği yaşamlara böyle dokunuyordu. Zenginlik, güzel giysiler, rahat bir yaşam ve yakışıklı prensi... Mutluluk

için daha ne isteyebilirdi ki? Aynı, seyrettiği pembe dizilerde olduğu gibi.

O akşam da her zamanki saatte eve gelip yemeğini yedi. Gazetenin sayfalarını karıştırmaya başladı. Birden gözüne köşedeki ilan ilişti. Okudukça gözleri büyüdü. Yazılanları tam olarak kavrayınca küçük bir çığlık attı. Gazeteyi kapatarak odasına koştu. Evet o geliyordu. Prensi şehrine geliyordu. Hafta sonu bir konser verecekti ve ilanda konserin reklamı vardı.

Kız titreyen sesiyle:

- İşte, dedi. İşte prensim geliyor. Mektuplarımı almış olmalı. O da beni merak ediyordur her hâlde. Belki de benim için buralara kadar geliyordur.

Yine hayaller kurmaya başladı. Prensini kendisi için geldiği fikrine giderek alışıyor, hayaller kurdukça bunun gerçek olduğuna dair inancı kuvvetleniyordu.

Konsere mutlaka gitmeliydi. Ama bir engel vardı. Konser cumartesiydi. Oysa atölyede cumartesi de çalışıyordu. Bunu önemsemedi. Yıllardır beklediği fırsat ayağına kadar gelmişken hiçbir şey ona mani olmamalıydı. Ne pahasına olursa olsun prensine ulaşmalıydı.

Sonraki birkaç gün heyecan içinde plan kurmakla geçti. Cuma akşamı iş çıkışında patronuna, annesinin hasta olduğunu, ertesi gün işe gelemeyeceğini söyledi. Ailesine ise, konsere gitmesine izin vermeyeceklerini düşünerek hiçbir şey söylemedi. Nasılsa işte olduğunu zannedeceklerdi. İçi içine sığmıyordu. Mutlu sonla neticelenen hayallerinin binlercesini birden yaşıyordu. O gece sabaha kadar gözlerine uyku girmede.

Nihayet gün ışımaya başlamıştı. Yatağından sessizce kalktı. En güzel elbisesini giydi, arkadaşından

ödünç aldığı malzemelerle makyaj yaptı, saçlarına şekil verdi. Hazırlanması bir saat kadar sürdü. Aynada şöyle bir kendine baktı. Ah, şu sivilceleri de olmasa ne iyi olurdu. Sonra da henüz uyuyan ev halkına sezdirmeden usulca evden ayrıldı.

Sabahın o saatinde evlerinden tek tük çıkan insanlar işlerine gidiyorlardı. Etrafta olabilecek komşulara görünmemeye çalışarak acele adımlarla aşağı durağa indi. Kalabalığa karışıp biraz sonra gelen otobüse bindi. Yol boyu heyecandan kalbi duracak gibi oluyordu. Yüzü al al, konserin yapılacağı stadyumun yakınlarına gelince otobüsten inip hızla giriş kapısına yöneldi. Haftalığının yarısı kadar bir parayı ödeyerek bilet aldı ve içeri girdi. Etrafta kendi gibi pek çok genç kız vardı. Tribündeki ön sıralardan birine oturdu. Çok heyecanlıydı. Ailesinden gizli orada bulunmanın korkusuyla içi daha da pır pırlanıyordu. Neyse ki görünürde tanıdık yoktu. Beklemeye ve çevreyi seyretmeye başladı. Bekleyişi beş-altı saat kadar sürdü. Giderek stadyum dolmuş, iğne atsan yere düşmeyecek hale gelmişti. Atölyeci kız kahvaltı bile yapmamıştı, ama zaten açlığını hissedebilecek halde değildi.

Öğlene doğru yeşil sahanın kenarına kurulmuş olan orkestranın elemanları yavaş yavaş yerlerini aldılar. Bir saat kadar enstrümanların ses ayarı sürdü. Artık her şey hazırды. O sırada yapılan anonsla sanatçının gecikeceği duyuruldu. Bu haber üzerine kalabalıktan hayıflanmalar yükseldi. Atölyeci kız ise oturduğu yerde sabırla bekliyordu. Kararlıydı. Prensini görmek için on yıl da olsa beklerdi.

İki saat kadar sonra hoparlörlerden, sanatçının geldiği ve konserine başlayacağı anons edildi. Tribünleri



dolduran çoğunluğu genç kız dinleyiciler bu haber üzerine sevinçle bağışmaya ve tezahüratlarda bulunmaya başladılar. Az sonra sahanın ortasına doğru açılan kırmızı halıların üzerinde bir kalabalık görüldü. Programın başladığını haber veren hareketli bir müziğin eşliğinde şarkıcı genç elinde mikrofonla koşturarak sahaya girdi. Etrafını dev yapılı korumaları çevirdiğinden güçlükle fark edilebiliyordu. Küçük aynalar ve parlak kumaşlardan hazırlanmış ilginç bir kostüm giymişti. Şarkıcının jölenenmiş saçları diken diken görünüyordu. Kendisi için hazırlanan sahanın ortasındaki sahneye çıkarak dansetmeye, romantik şarkılarını söylemeye başladı. Binlerce hayranı ise hep bir ağızdan ona eşlik ediyordu. Kimi fenalaşıp bayılıyor, kimi adını haykırıyordu. Atölyeci kız ise kâh olanca sesiyle şarkılara katılıyor, kâh heyecandan ağlıyordu. Kolay mı? Nihayet prensine kavuşuyordu. Prensi az sonra şarkılara ara verecek, ona yıllardır onca güzel mektubu yazan hayranını yanına çağıracaktı. Hayalleri böyleydi. Buna inanmıştı.

Konser bir saat kadar sürdü. Şarkıcı genç programını bitirince veda ederek sahneden indi. Geldiği gibi korumaların eşliğinde çıkışa yöneldi. Tribünlerdeki pek çok hayranı ise ona dokunabilmek için görevlileri aşarak sahaya indiler. Atölyeci kız da onların arasındaydı. Çılgınlık atan hengameli kalabalığın ortasında kalmıştı. Prensi gidiyordu ve ona mutlaka ulaşmalıydı. Bu sırada birbirini geçmeye çalışan onca rakibiyle boğuşurken kafasını yan duvara çarptı, elbisesi yırtıldı, saçı başı dağıldı. Ama bir türlü prensine yetişemedi. Şarkıcı genç zaten birkaç dakika içinde son model arabasına binip çoktan geldiği gibi uzaklaşp gidivermişti.

Atölyeci kız can havliyle kendini kalabalıktan dışarı attı. Bağılmaktan kısılan sesiyle mırıldandı:

- A.. ama..ben.. buradaydım.

Ağlamaya başladı. Bir anda hayalleri yıkılmıştı. Ayakkabılarından birinin olmadığını bile neden sonra fark edebildi. Boğuşma sırasında ayağından çıkıp kaybolmuş olmalıydı. Ardına dönüp ne kadar aradıysa da bulamadı. Çaresiz dağılan insanların arasına usulca katılıp evin yolunu tuttu. Binlerce hayalperest kızın kimi dinlediği şarkıları mırıldanıyor, kimi şarkıcının arabasına dokundurabildiği elini asla yıkamayacağına yeminler ediyor, kimi cep telefonundan karşısındakine konserin büyüleyiciliğini anlatıyordu. Hemen hepsi de savaştan çıkmış gibi bitkin ve kısılmış sesliydi.

Atölyeci kız çıplak ayağıyla seke seke otobüse bindi. İçerdeki yolculardan bazıları saklamaya çalıştığı ayağını fark etmiş, garipseyerek yüzüne bakıyordu. Utanmıştı. Sıkıntıyla yolculuğunu sürdürdü.

Akşam olmak üzereyken eve geldiğinde annesi onu bir güzel azarladı. Çünkü patronu geçmiş olsun dilemek için eve telefon açmış ve yalanı ortaya çıkmıştı. Genç kız annesinin azarlamalarını ve babasına şikayet edileceği tehditlerini duymuyordu bile. Öyle yorgundu ki. Odasına girip yatağına uzandı. Duvarları süsleyen resimlere daldı gözleri. Ağlamaya başladı. Bunca zamandır kurduğu hayalleri boşa çıkmış, hayatın gerçekleri bir anda yüzüne çarpılmıştı. Sevgili Prensi onu fark etmemişti bile. Çok üzgündü. Ani bir hareketle tüm resimleri yırtarak çöpe attı. Sabaha kadar ağladı. Onu unutmaya karar vermişti.

Birkaç gün sonra sakinleşmiş, yine her zamanki yaşantısına dönmüştü. Patronu hafta sonu yalanı için şöyle bir iki nasihat verip haftalığından kesileceğini

söylemiş ama fazla da üstüne gitmemişti. Eli çabuk işçi bulmak zordu ve onu kaybetmek istemiyordu.

Atölyeci kız sürekli eğilmekten kamburlaşan sırtı ve hızla hareket eden marifetli ince parmaklarıyla giysi tepelerinin içinde işine koyulmuştu. Onca konfeksiyon makinesinin bir durup bir işleyen gürültüsü yine atölyeyi dolduruyordu. Radyoda ise yıldızı yeni parlamaya başlayan bir şarkıcının tanıtımı yapılıyordu. Az sonra bu gencin şarkıları çalınmaya başlandı. Atölyeci kız iradesizce şöyle bir kulak kabartıp dinlemeye durdu. Duyduğu ne kadar hoş ve yumuşak tonlu bir sestti. Elinde olmadan yine hayallere daldı. Kendine yeni bir prens bulmuştu anlaşılan. Belki bir gün bir yerlerde karşılaşabilirlerdi kim bilir? Neden olmasındı ki? Hem yeni prensinin gitarı da vardı.

## EVE VEDA

Son kez dolaştı boş odaları. Üç oda, bir salon evinde ne çok şey yaşamıştı. Canlı mıydı duvarlar ne? İnsan nasıl da çevresindekilere alışıyor, bağlanıveriyordu fark etmeden. Şu çatının altında dile kolay on beş sene geçirmiştiler. Beş-altı yaşındayken eviyle ilk buluşmasını hatırlıyordu da, o zaman da odalar böyle bomboştı. Onca yıl sonra ilk defa yine odanın eşyasız haline şahit oluyordu.

Ablası ve abisiyle saklambaç oynamışlardı ilk geldiklerinde. Anne babası eşya yerleştirme

derdindeyken onlar ayak altında dolaşmışlar, bir güzel de azar iştmişlerdi.

Şu döşemenin kenarındaki oyuğu abisiyle hazinelerini saklamak için açmışlardı. Güya hırsız girse de misketlerini, gazoz kapaklarını orada bulup çalamazdı. Annesi fark edince nasıl da kızmıştı. Oyuğun üstüne dolap getirerek kapatmıştı sonra da. Gülümsedi hatırlayınca.

Her köşede, her girinti çıkıntıda binlerce anısı saklıydı. Çocukluğuna şahitlik etmişti duvarlar. Yaramazlıklarına, kahkahalarına, oyunlarına kucak açmıştı odalar. Sonra gençlik yılları gelmişti. Karşıkı sokağa dalıp giderdi ders çalışırken. Mevsimleri ağaçların dallarından izler, şiirler yazardı. Şehir hayatı malum, gün doğumunu gün batımını göremeseler de, öğle güneşi birden doluverirdi evlerine.

Biraz uzaklaşsa, şöyle tatile filan çıksa hemen özleyiverirdi evciğini, odasını. İnsan en rahat evinde oluyor her hâlde. Boşuna mı demişti eskiler:

“Evcağızım, evcağızım, sen anlarsın halcağızım”

Başını pencere camına dayayıp sokakta neşeyle oynayan çocukları seyretti. Tam da buradan annesi onları seyrederdi. Her dönüp bakışında onu görmek, orada olduğunu bilmek nasıl da çocuk kalbini gülümsetirdi.

Dalıp gitmişti. Tüm yaşananlar daha dün gibiydi. Zaman nasıl da geçiyordu.

- Haydi Ahmet. Gidiyoruz evladım.

Seslenen annesiydi. Son eşyalar da kamyonu yüklenmişti. Annesi kendini duymayan oğlunun yanına geldi.

- Ahmetçiğim, sen hâlâ oyalanıyor musun? Hadi gidiyoruz.

Ahmet irkildi:

- Efendim anne, bir şey mi dedin?

- Eh, yavrum aşkolsun. Üçtür sesleniyorum.

Annese boş duvarları yankılanan odaya ayakkabılarını tıklatarak girdi. Elini oğlunun omzuna koyup:

- Neyi seyrediyorsun bakayım böyle dalgın dalgın, diye sordu.

- Evimizi anne.

- Evimizi mi?

- Evet ya, ne çok şey yaşadık değil mi? Bunca yıl bizi kucakladı bu ev. Şimdi de bırakıp gidiyoruz.

- Eee oğlum, dünya hali bu. İnsan, değil ki evine bir fincana bile bağlanmamalı.

- Doğru söylüyorsun da anne, ne bileyim bir tuhaf oldum. Neredeyse bütün hayatım burada geçti. Alışmışım her hâlde.

Annese gülümsedi. Onun da gözleri dolmuştu. Acı tatlı nice olay yaşamışlardı. Belli etmemek için uğraşsa da o da üzgündü.

Oğluyla birlikte durup, binlerce kez silip temizlediği pencere camının ardına baktı. Erik ağacının altına toplanan çocuklar neşeyle oynuyorlardı:

- Biliyor musun Ahmet, en çok da şu erik ağacını severdim. Siz küçüktünüz. Ağaçlardan aşağı inmezsiniz. Diğerlerine çıkışınızda yüreğim ağzıma gelirdi düşeceksiniz diye. Ama bu erik ağacı hiç korkutmazdı beni. Alçacık dalları, bodur boyuyla pek de tehlikeli görünmezdi gözüme. Baharda bembeyaz çiçekler açardı, bakmaya kıyamazdım. Yazın erikleri kıpkırmızı oldu mu ben bile dayanamaz koparır yerdim.

Ahmet aklına bir şey gelmişçesine güldü:

- Hatırlıyor musun anne, bir gün eve sıırıslıklam gelmişim. Şu karşıki havuza düşmüşüüm hani.

- Nasıl hatırlamam. Yaramaz ne olacak. Sonra da üşütüp hasta olmuşsun.

- Arkadaşlarla iddialaşmışık. Gözlerimi kapayıp atlayınca Süpermen gibi havuzun üzerinden uçacağıımı sanmışım. Yanıldığıımı, normal bir insan olduğumu ancak ıslanarak anlayabilmişim.

Annesi omuz silkti. Başını iki yana sallayıp:

- Ne yaramaz çocuktun sen, ahh ah! Komşularla az mı uğraştım senin yüzünden. Mahalledeki çocukların başı olup, yapmadığını bırakmazdın. Kim derdi büyüyünce böyle sessiz sedasız bir delikanlı olacağını. Bir keresinde yandaki bahçenin sahibi Sinan amca kapıyı çalmış:

“Bu çocuktan çektiğim nedir hanım?” diye bağırmişti. Adamcağızın bin bir emekle baktığı bahçesini taş yağmuruna tutmuşsunuz.

Ahmet hemen muzipçe itiraz etti:

- Evet ama o da bizim oynarken bahçesine kaçırdığımız toplarımızı keserdi. O sıra Sinan amcaya savaş ilan etmişik. Mahalledeki çocuklardan oluşan bir ordu kurmuşuk. Komutanları da bendim. Sen hâlâ bilmezsin, zavallı adam epey bir zaman elleri belinde çatısındaki kiremitlerin nasıl kırıldığını anlayamamıştı.

Annesi şaşkınlıkla yüzüne baktı:

- O işi de mi siz yaptınız?

Ahmet omuz silkti:

- Eee, çocukları kendine düşman etmeyeceksin. Dünyanın en güçlü varlıkları onlardır.

Annesi güldü. Sonra da başıyla işaret edip:

- Kapıyı görüyor musun Ahmet? Sizin boylarınızı baban orada ölçüp çentik atardı. Her uzayışınızı fark ettiğimizde nasıl da mutlu olurduk. Hâlâ o çentikler yerindedir. Kapıyı boyarken kıyamayıp üzerlerine sürmemiştik.

Ahmet birden:

- Anne gitmesek mi? Acaba yanlış mı ediyoruz?

- Niye ki oğlum?

- Ne bileyim, burası bizim yuvamız. Şimdi kalkıp hiç tanımadığımız bir çevreye, yeni bir muhite gitmek...

Annesinin yüzü ciddileşti:

- Hayattan korkma oğlum. Her adımda öğreneceklerin vardır.

Ana- oğul bir süre sustular. Sonra da ister istemez yavaş adımlarla evlerinden ayrıldılar.

Hayatlarının bir dönemi bitmiş, başka bir dönemi başlamıştı. Geçmişî arkada bırakmanın hüznü, önlerindeki geleceğin heyecanı, yüreklerinde taze umutlarla yeni yuvalarına doğru yola çıktılar.

## İKİ ARKADAŞ

Yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi. Dile kolay tam yirmi yıldır sürüyordu canciğer arkadaşlıkları. İlkokul birinci sınıfta tanışmışlardı. O zamanlar altı-yedi yaşlarında mini mini iki kız çocuğuydular. Aslı, okuma kitabını ödünç isteyince Filiz'i fark etmiş, arkadaş olmaya karar vermişti. İyi kızdı Filiz. Kendi halinde, sessiz, sakin, yaramazlık nedir bilmeyen, güler yüzlü bir çocuktü. Tam on bir yıl aynı sınıfta okudular. Daha sonra

ise okulları ayrıldı. Ama arkadaşlıkları yine sürdü. Zaten aileleri yakın apartmanlarda oturuyorlardı. Çocukluk ve gençlik yılları hep birlikte geçti. Önceleri bahçede çekirdek çıtlatarak akşam etmenin, evcilik oynamanın yerini yaşları ilerledikçe saatler süren sohbetler aldı. İki kız yan yana geldiklerinde ailevî sorunlardan memleket meselelerine kadar her konuda duygularını düşüncelerini dile getirirlerdi. Sonraları okullar bitti, işe girdiler. Aslı bir kolejde öğretmen, Filiz ise kimyager olmuştu. Hafta içi çalışsalar da, hafta sonlarını mutlaka bir araya gelerek geçiriyorlardı. Dertleşip konuşuyorlar, alış verişe, konferanslara, kitapçılara gidiyorlardı. Birkaç yıl da böyle geçti. Aralarından su sızmiyordu. Geçen yıllarla birlikte dostlukları iyice pekişmişti. Herkesin örnek göstereceği paylaşımları vardı. Ta ki o gün gelinceye kadar. Filiz heyecanla Aslı'nın kapısını çalmış, aldığı teklifi haber vermişti. Çalıştığı iş yerinden bir genç onunla evlenmek istiyordu. Filiz de bu genci beğeniyordu. Nasıl da telâşlı ve yüzü al aldı konuşurken. Filiz daha sonraki günlerde de Aslı'yı aradı... Ona son gelişmeleri anlatıyor, akıl danışıyor. Aslı da elinden geldiğince arkadaşına destek oluyor, fikir veriyordu. Nihayetinde iş ciddileşti. Ailelerin tanışmaları, kız isteme merasimleri derken Filiz nişanlanıverdi. Artık bir araya geldiklerinde konuşulan tek konu Filiz'in yoğun programıydı. Aslı bunca koşturmanın içinde sıkışan arkadaşına en candan haliyle yardım ediyor, çeyizinin tamamlanmasına katkıda bulunuyordu.

Sayılı gün çabuk geçer, sonunda mutlu hazırlıkların ardından nikah günü geldi, çattı. Aslı nikah salonunda çoktan yerini almış, karşısındaki masanın ardında beyazlar içinde gözleri mutlulukla parıldayan



Filiz'i seyrediyordu. Ağır adımlarla cübbesinin ciddiliği içinde masaya geçen memur, mikrofona konuşmaya başladı. Filiz heyecan içinde kendisine sorulan soruya “evet” dedi ve yanındaki birazdan eşi olacak adam da aynı kelimeyi kullanınca salonda bir alkış tufanı koptu. Ayağa kalkılıp çalınan müzik eşliğinde koridora çıkıldı. Aslı da akan kalabalığın içinde dışarı çıktı. Uzaktan güçlkle Filiz'i fark edebildi. Telâşla sağa sola koşturan anne babası ve takı takmak için uğraşan akrabaların arasındaydı. Nikah şekeri almak için itişen çocukları güç bela geçen Aslı birkaç saniye için de olsa arkadaşına ulaşabilirdi. Gözleri dolu dolu ona mutluluklar diledi. Sonra insan akını onu kapı kenarına atıverdi. Aslı Filiz'in yüzüne gülümseyerek duygu yüklü bakıyordu. Törenin bitimiyle Filiz eşinin kolunda telli duvaklı gelinliğini sürükleyerek kapıdan çıktı. Tam yanından geçtiği halde Aslı'yı fark etmemişti bile. Çiçeklerle süslü gelin arabasına binerek kornalar eşliğinde uzaklaşp gidiverdiler. Aslı'ysa yüzünde asılı duran gülümsemeye arkalarından bakıyor, mutlu olması için dostuna dualar ediyordu. Bir yandan da anlam veremediği bir hüznün içini tuhaf bir şekilde kapladığını hissediyordu. Yüreği burkulmuş, inceden bir sızı ruhunu ısırmıştı.

Sonraki haftalar boyunca Filiz, Aslı'yı aramadı. Aslı telefon ettiğinde ise şaşkınlığa düştü. Sanki yabancı biri vardı karşısında. Filiz'in sesindeki “nasılsın”ın kuruluşu formalite icabı söylenmişçesine manasızdı. Telefon konuşması öncekilerin aksine birkaç dakikada bitivermişti. Aslı çocukluğundan beri duyduğu bu sesi, her ton farkını çözecek kadar iyi tanıyordu. Nerede o bir an önce kendisiyle buluşmak isteyen Filiz'in heyecanlı ve neşeli sesi, nerede konuşulacak pek çok

konusu olan birinin ısrarlı davetleri. Evet, yanılmıyordu. Filiz soğuklaşan ifadeleriyle artık başka dünyalara ait olduğunu hissettiriyordu. Aslı arkadaşının gözünde silinip gittiğinin, ayrıcalığını, önemini yitirdiğinin farkına varmıştı. Artık “o” vardı. Filiz’in eşi. Kimdi ki o? Yabancı bir adam. Nereden çıkmış, yirmi yıllık arkadaşını elinden nasıl alıvermişti? Bunu nasıl başarabilmişti? Aslı telefonu kapatırken:

- İnsanlar böyle oluyorlar demek ki, diye düşündü. Evlenince başka bir çevre kuruyor, arkalarına bakmıyorlar demek ki.

Kıskanmış, kızmış ya da kırılmış mıydı? Bilmiyordu. Yalnızlık hissediyordu sadece.

Aslı artık hafta sonları gezilere, konferanslara gitmez olmuştu. Tek başına gitmenin ne anlamı vardı ki? Bir zaman kendi içine kapandı. Yalnızlık tercihi değildi ama şimdi buna biraz da mecburdu. Etrafta tanıdık çoktu. Ama yakınlaşmak çok da kolay değildi onun için. Acaba Filiz’e bağlanmakla hata mı etmişti? Hiç kendisini bırakıp gideceğini hesaplamamıştı ki. Hazırlıksız yakalanmıştı doğrusu.

Birkaç ay sonra Aslı’nın dedesi vefat etti. Yanında büyüdüğünden olacak Aslı için dedesinin ayrı bir önemi vardı. Onu kaybedince çok üzülmüştü. Bir yandan da: “Filiz belki bu vesileyle arar.” diye aklından geçirmişti. Ama nafiye. Anneleri aracılığıyla haberi olduğu halde Filiz onu aramadı.

Aslı için zor zamanlar üst üste geliyordu. Dedesini kaybedeli çok olmamıştı ki kendisi de bir trafik kazası geçirdi. Karşıdan karşıya geçerken dalgınlığına gelmiş, bir araba ona çarpmıştı. Kazada iki bacağı da kırılmıştı. Ciddi bir ameliyat yapılmış, ameliyattan sonra

birkaç aylığına yatakta yatmaya mahkum olmuştu. Doğrusu hiç de kolay bir dönem geçirmiyordu. Bunalmıştı. Yattığı yerden saatlerce dışarıya bakıyor, bir dost sesinin teselli dolu sıcaklığını özlüyor,

- Filiz gelir, mutlaka gelir, diye umuyordu.

Ziyaretine gelen onca insanın arasında Filiz'i hasretle bekliyordu. Dostuyla konuşmaya, yüreğini açmaya öyle çok ihtiyacı vardı ki.

Kazanın üzerinden iki hafta geçmişti. Ansızın kapının zili çaldı. Annesi kapıyı açıp da:

- Kızım bak, Filiz geldi, diye seslendiğinde Aslı neredeyse ameliyatlı olduğunu unutup yataktan fırlayacaktı. Nihayetinde sevgili dostunu görecekti. Biricik arkadaşı onu yanılmamış, en çok konuşmaya, içini dökmeye ihtiyacı olduğu zor zamanında gelmişti anlaşılın. Onu yalnız bırakmamıştı. Varsın onca zamandır aramıyor olsundu, affetmeye hazırdı. Değil mi ki şimdi gelmişti. Filiz elinde çiçekle odaya girdiğinde Aslı az daha sevinçten ağlayacaktı. Filiz karşısındaki koltuğun kenarına ilişti. Aslı'ysa birden boşalmışçasına konuşmaya başladı. Annesi günlerdir susan kızının bu kadar hızlı konuşmasına şaşırılmış, şaşkın bakışlarla odadan ayrılmıştı.

Kızcağız cümlelerini art arda sıralamaya başlamıştı. Niyeti kaza günü yaşadıklarını, ameliyatını, ağrılarını, sıkıntılarını anlatmaktı. Oysa ki Filiz henüz geleli birkaç dakika olmuştu ki oturduğu yerde kıpırdanmaya başladı. Aslı konuşmasına ara vererek huzursuzluğunu fark ettiği arkadaşına :

- Ne oldu Filiz, rahatsız mısın, diye sordu.

Filiz gülümsemeye çalıştı.

- Şey Aslıcığım, kusuruma bakmazsın değil mi? Sana on dakikalığına ancak uğrayabildim. Kalkmam gerekiyor.

Aslı şaşırmişti.

- Niye ki? Daha yeni geldin!

- Haklısın canım, ama eşimle iş yerinde buluşmak üzere sözleştik. Gidip salona sehpa takımı alacağız da. Ben seni daha sonra ararım, tamam mı?

Aslı susuverdi. Hiçbir şey diyemedi. Filiz az sonra kalkıp gitmişti zaten. Aslı belden aşağısını oynatamadığı yatağında donup kalmıştı. Göz ucuyla masa üzerine bırakılan çiçeğe bakakaldı. Filiz'in ilk kez bir yabancı olduğunu hissetti. Dostluk ile arkadaşlık arasındaki fark bir anda yüzüne çarpılmış, odanın havası birden soğumuştü.

Anlaşılan her gün görüşmek, birlikte gezmek, gülüp eğlenmek dostluk için yetmiyordu. Zor zamanında yanında yoksa bu nasıl dostluktu? Filiz onu birlikte hoş vakit geçireceği bir arkadaş olarak görmüştü. Günü gelip de evlendiğinde konuşabileceği, gezebileceği birini bulunca Aslı'yı bir kenara itivermişti. Artık onun varlığına ihtiyaç hissetmiyordu ki. Oysa Aslı için Filiz hiç de böyle değildi, onu çok yakın, kardeşten ileri, dost olarak görmüştü. Unutulmaksa ihanetlerin en büyüğüdü. Unutulmak, en ihtiyaç duyduğu zamanda aranıp sorulmamak onun kabul edebileceği bir şey değildi.

- Demek hiç dost olamamışsınız Filiz, sadece arkadaşmışsınız, diye söylendi. Sonra da annesine seslenerek çöpe atmasını istedi.

Kazanın üzerinden altı ay geçmişti. Aslı tekrar sağlığına kavuşmuş, çok sevdiği öğretmenlik mesleğine geri dönmüştü. Vaktinin çoğunu öğrencileri ile geçiriyor,

hafta sonları da öğretmen arkadaşlarıyla bir araya geliyordu. Kitap okumaya ağırlık vermiş, hayata bakışına ve duygularına yön veren değerleri sorgulamaya başlamıştı. Bu arada Filiz'le olan geçmişi ve davranışları üzerine uzun uzun düşünmüş, kendince yargılara varmıştı.

O sabah çalan telefonu açtığında Aslı heyecanlandığını hissetti. Arayan Filiz'di. Evlendiğinden beri ilk kez telefon ediyordu. Doğrusu Aslı çok şaşırılmıştı. Uzun süredir görüşmedikleri için selâmlaşmanın ardından ne diyeceğini bilemedi. Filiz samimî ses tonuyla:

- Nasılsın Aslıcığim, o günden beri bir türlü fırsat bulup arayamadım. Ayağa kalkmışsındır sanırım.

Aslı, Filiz'in "o gün" dediği zamanın altı ay öncesine ait olduğunu hatırladı. Gülümseyerek:

- Önemli değil Filizciğim, meşgulsün elbette, iş, güç, ev hali...

- Yaa hiç sorma, bak ben seni niye rahatsız ettim.

- Hayırdır?

- Aslıcığim şu benim küçük kardeşim. Biliyorsun bu yıl liseye başlıyor. Senin çalıştığın koleje göndersek diyorum. Kolejin sahiplerini tanıyorsundur. Bizden ücret almayiverirler artık. Ah, bir de okuldayken İngilizce'nden epeyce faydalanmıştım, sağ olası. Ablası özel olarak onunla da ilgilenirsin değil mi?

Aslı Filiz'in konuşmasını daha doğrusu isteklerini sabırla dinledi. Aylardır arayıp sormayan, dedesinin vefatında bile telefon etmeyen, yatağa bağlı ağrılar içinde geçen onca sıkıntılı döneminde on dakikalık ziyaretin dışında gelmeyen arkadaşının sözlerinin bitmesini

bekledi. Yüzüne acı bir tebessüm yayılmıştı. İçinden bir ses: “İşte tam sırası” diye haykırdı. “Onca nankörlükten sonra eline düştü. Onu reddet ve intikamın keyfini çıkar”

Aslı bu sesi dinlemedi. Tam tersine:

- Tamam Filiz, dedi. Kardeşinle ilgileneceğim.

Sonra da Filiz’in teşekkürlerinin ardından telefonu kapattı. Odada annesi de vardı, kızının konuşmalarını duymuştu. Soran gözlerle kızına baktı. Biraz da sinirli:

- İyi de kızım, dedi. Senin bu arkadaşın bu muameleyi hak etti mi?

Aslı gülümsedi. Yaşadıklarından sonra daha bir olgunlaşmıştı.

- Anneciğim, dedi. Filiz’in iyiliği hak edip etmemesi bence önemli değil. Onun bana davranışlarına göre davranışlarıma yön verirsem nefsim adına hareket etmiş olmaz mıyım? Allah rızası için iyilik edeceksem karşımdakinin durumu beni etkilememeli, değil mi?

Aslı’nın annesi derin bir iç çekip sustu. Aslı’ysa az önce çalan telefonla yarım kalan işinin başına, sehpa takımının tozunu almaya geri döndü. Hayatının bir sayfası daha çevrilmiş, en az kırmamak kadar kırılmamanın da önemli olduğunu öğrenmişti.

## KİTAP DÜŞKÜNÜ

Kitaplara düşkünlüğüyle tanınırdı. Eski günler gözünde canlandı. Tam yirmi beş yıl önceydi. O zamanlar henüz üniversiteye giden, kendi halinde bir gençti. Öğrencilik hali, malum olduğu üzere çokları için üç kuruşun bile değerinin olduğu dönemlerdir. Yarı aç, yarı tok okula gidip geldiği günler çokken, otobüs

biletlerinin parasını bile zor denkleştirirken ne kadar arzulasa da kitap almak kelimenin tam anlamıyla lükstü. Gerçi okul programı oldukça yoğundu; ama ders kitaplarının dışında da okumak isteği çok baskındı. Satın almaya gücü yetmediği için tek çıkar yolu kalıyordu, o da kitabı olan arkadaşlarından ödünç almak. Rica minnet istemek hoşuna gitmese de aldığı her emanet kitap onun için büyük bir sevinç kaynağıydı. Nasılsa evle okul arasındaki iki saatlik mesafeyi gidip gelirken bol bol okuma fırsatı oluyordu. Otobüste yolculuğu boyunca otururken, ayaktayken, her pozisyonda okumaya alışmıştı. Kitaplar içine kapanık, konuşmayı sevmeyen ve pek de sosyal olmayan dünyasında onun en yakın arkadaşıydı.

Yılın değişik zamanlarında şehirde büyük kitap fuarları kuruluyordu. Cebinde parası olmasa da fuarlara gidip saatlerce gezerdi. Yeni fırından çıkmış ekmeğin kokusu gibi matbaadan henüz gelmiş mürekkebi kurumamış kitapların kokusunu ruhunun tüm açlığıyla içine çeker, rengarenk ciltli, albenili kitapları hayran hayran seyrederdi. Standların birinden diğerine geçer, kitaplara okşarcasına dokunur, sayfalarını karıştırırdı. Sonra da onca merakını ve ilgisini çeken konu bir adımlık mesafede dururken çaresiz tekrar yerlerine geri bırakırdı. İçinde, iştahlı merakı bin bir heyecanla kaynaşır, bir türlü sahip olamadığı, odasındaki dolabın boş raflarına dizemediği kitapların dünyasından akşam karanlığının basmasıyla yavaşça çekilirdi. İçinde pek çok dostunu geride bırakmışlığın, yan yana gelip de konuşamamışlığın ayrılık acısını sızım sızım duyar, elleri cebinde, başı önde küskün adımlarla uzaklaşıp giderdi.

Bir gün şehrin en büyük kitap fuarının çıkışında, saatlerce dolaştıktan sonra durup ardına bakmıştı. Elleri yine boş, gözleri dolu doluydu. Yüzlerce yayın evinin meydanı dolduran kitap sergilerini, kitapların başında kaynaşan insanları şöyle bir seyretmiş, sonra da derin derin iç geçirip duaya durmuştu:

- Allah'ım, bir gün bir milyon liram olsa ve şu fuardan içeri girebilsem...

O zamanın parasıyla hiç de az sayılmayacak bir milyon lirayla pek çok kitap alınabilirdi. Ama içindeki okuma iştahı az sonra bu miktarı az bulmuş ve duasını yenilemişti.

- Yok, yok, olmuşken şöyle iki milyon liram olsa ve şu kapıdan girip istediğim kadar kitap alabilsem.

Bu hayalidi. Ama güzel bir hayal. Bir tohum, kabuğunu çatlatıp gelişebilmek için suyu nasıl sabırsızca beklerse o da öylece kitapların hasretini çekiyordu.

Yıllar böylece akıp gitmiş, üniversiteyi bitirmişti. Ailesinin istediği gibi eğitimini mühendis olarak tamamlamıştı. Mesleğini kısa süreli yapmış, daha sonra tüm vaktini kitapların dünyasına yöneltmişti. Okumak onun için bir yaşam şekliydi. Biraz para kazanınca ilk iş olarak kendine bir kütüphane kurmuştu. Okuyor, okuyor, saatlerce okuyordu. Yıllar süren beyin ve ruh beslenmesi sebebiyle eskiden beri süregelen yazma serüveni de hız kazanmıştı. Önceleri yazdığı küçük hikâyelerin, denemelerin yerini daha sonra romanlar, fikir eserleri almıştı. Artık bir yazardı. Hem de yazıları ülke çapında ve hatta yurt dışında beğeniyle okunan, kitapları baskı üstüne baskı yapan bir yazar.

Zaman nasıl da geçiyordu. Şimdi tam yirmi beş yıl sonra hâlâ aynı yerde kurulan şehrin en büyük kitap



fuarında bir yazar olarak bulunuyordu. Üstelik bugün onun imza günüydü. İki saattir sıraya girmiş pek çok okuyucusuyla bir yandan kısa cümlelerle tanışıyor, bir yandan da kitaplarını imzalıyordu. Birkaç saniyeliğine daldığı eski günlerin hayalinden inceden bir sesin irkiltmesiyle uyandı. Önünde bekleyen okuyucu sorusunu yineliyordu.

- Rica etsem bunu benim için imzalar mısınız?

Gülümseyerek eline aldığı kitabı imzalayıp tekrar sahibine uzattı.

Önünde akıp giden kalabalığa baktı. Fuarda her yıl olduğu gibi bu yıl da her yaştan, her kesimden insan vardı. Okuma oranının düşük olduğu ülkesinde yaşanan onca ekonomik krize rağmen bazıları kitaplara zaman ve para ayırabiliyordu. Bir düşünürün, “ekmek derdinde, sıkıntılar içinde bunalan insanlar nasıl okuyacaklar ki?” sorusuna verdiği cevabı hatırladı. “Biraz da okumadığımız için böyle olmadık mı?” demişti. Ne doğru bir cevaptı.

Düşünceler aklından geçerken o sırada masasının diğer ucundaki genç dikkatini çekti. Son çıkan kitabını eline almış sayfalarını karıştırıyordu. Belli ki kitabı beğenmişti. Sonra utangaç bakışlarla etrafına bakındı, biraz uzunca orada durduğunu fark etti, kitabı tekrar yerine bıraktı. Hâlâ kitaba takılı kalmış buruk gözleriyle yavaşça masadan ayrıldı. Henüz birkaç adım atmıştı ki onu izleyen yazar,

- Bir dakika, diye seslendi.

Genç, çekinerek yazarın yüzüne baktı.

- Delikanlı biraz gelir misiniz?

Genç, merakla yaklaştı.

- Öğrenci misiniz?

- Evet.
- Hangi bölümde okuyorsunuz?
- Edebiyat, üçüncü sınıftayım.
- Ne güzel. Ben de bu bölümde okumak istemişim. Kitaplarımla tanışma imkanınız oldu mu?
- Elbette. Bende iki eseriniz var. Ve çok beğenerek okudum.
- Ya bu son çıkanı?  
Genç başını yana eğdi. Usulca:
- Henüz alamadım.  
Yüreğine dokunan “alamadım” deyişteki mahcubiyet, yazara hiç de uzak olmayan geçmişteki duygularını hatırlatmıştı.

Kitabını eline alarak imzaladı ve heyecanla ona bakan gence uzattı.

- Öyleyse bu da benim size hediyem olsun. Doğrusu böyle vefalı bir okuyucumun olması beni memnun eder.

Delikanlı gözleri parıldayarak teşekkür etti ve çabucak az ilerde bekleyen arkadaşlarının yanına gitti. Yazar genç okuyucunun sevinçle arkadaşlarına kitabını gösterişine gülümseyerek baktı. Sonra da aklına bir şey gelmişçesine girişteki kasada duran yayın evi görevlisine seslendi:

- Bazı okuyucular bana soruyorlar. Fiyat listesini de masaya koymamışsınız. Kitapların fiyatları nedir?

Görevli:

- Efendim, dedi. Fuar için özel indirimli ve tek fiyat uygulaması yapıyoruz. Sizin tüm kitaplarınızı iki milyon liradan satıyoruz.

“İki milyon lira” sözünü duyan yazar görevlinin yüzüne bakakaldı. Yüzüne garip bir tebessüm yayılmıştı. Evet, gerçekten de hayat ilginçti.

## BİR KÖY YOLCUSU

Akşam olmak üzereydi. Arkasındaki ağacın gövdesine iyice sırtını dayadı. Uzun yol onu yormuştu. Aşağı inmeden biraz soluklanmak istiyordu. Derin derin nefes aldı. Eline ayağına tırmanan karıncalara baktı sevgiyle. Yavaş yavaş başını kaldırdı. Bulunduğu tepenin eteklerinde uzanan köyüne daldı gözleri. Özlemişti toprağını. Bunu şimdi daha iyi anlıyordu. Yıllardır hasret çektiği memleketine nihayet kavuşmuştu. Eskileri hatırladı iradesizce. Bakışlarını dokundurduğu her köşe başından binlerce anısı fırlıyordu orta yere. Çocukken arkadaşlarıyla şu köyü yalayıp geçen derenin serin sularında nasıl da gülüp oynarlardı. Karşiki düzlükte az mı birbirlerini kovalamışlardı, neşenin en gamsız haliyle. Kışın kızakla kaymak, yazın meyveli ağaçların birinden diğerine uçup konmak en büyük eğlenceleri idi. Gerçi köy yeriydi burası, eğlenmekten çok çalışmak vardı elbet. Koyunlara bakmak, tavukları yemlemek, tarlada büyüklere yardım etmek hep onun vazifesiydi. Yol ağzındaki köyün tek çeşmesine su için gide gele nasır bağlamıştı elleri. Onca koşturmacanın arasında günler geçer giderdi. Akşamları tezek yakılarak ısıtılan evlerinde anneciğinin pişirdiği mis gibi tarhana, dumanı üstünde bulgur ve köpüklü ayran karşılardı onları. Geceleri ise başka âlemlere kapı açılırdı. Kavak yapraklarının hışırtıları, derenin çağlayışları, arada bir ağustos böceklerinin çığırtkanlıklarıyla tatlı bir ninniye

bulanırdı etraf. O zaman rüyalarda bir adımla kaf dağına çıkmak hiç de zor olmazdı.

Neşeli geçen çocukluk yıllarının ardından delikanlılık çağının gelmesiyle bir şeyler kıpırdamıştı içinde. Sığamaz olmuştu daha düne kadar tüm dünyası olan köy yerine. Belki başka diyarları görmek hevesi, belki macera arayışı belki de daha çok kazanma isteği onu çekip alabilmişti bir çırpıda baba ocağından. Aradan geçen kırk yılda ancak birkaç kez gelebilmişti toprağına.

Şehir hayatı tuhaftır. Adama hem memleket hasreti çektirir, hem de kendine alıştırdı mı bir daha yakasını bırakmaz adamın. Yer-yurt edinmiş, giderek yerleşmişti şehre. Başından acı tatlı nice olay geçmişti. Ama gözden irak da olsa köklerini hiç unutmamıştı. Nihayetinde onca diyar gezip yine köyüne geri gelmişti işte. Şimdi, ellilerinde, saçlarına ak düşmüş bir adamdı.

Köy yerinde zaman ağır akar. Yine de her gelişinde biraz daha değişmiş bulmuştu buraları. Giderek toprak evlerin yerini tuğladan yapılanlar almıştı. Artık herkesin evinde suyu olduğundan, çeşme itibarını kaybetmiş, yıkılıp gitmişti. Tezek tepeleri kurumaya bırakılmıyordu artık, yakacak odun, kömür vardı. Başkalaşmıştı çok şeyler.

Kulağına uzaktan uzağı koyunların meleyişleri geldi. Onlar da yuvalarına dönüyor olmalıydılar. Bakışlarını göklere çevirdi. Yıldızlar belirmeye başlamışlardı. Şehirde utangaç yüzlü yıldızların, köy yerinde elini uzatsan tutulabilecekmiş gibi yeryüzüne inivermesine hep şaşırılmıştı.

Bir an sanki hiçbir şey değişmemiş gibi geldi. Hâlâ çocuktuk sanki. Az sonra anacağı seslenecek, onu çağıracaktı. Koşturarak eve gelecek, yer sofrasında hep

birlikte doycak, sonra da dedesinin dizleri dibine kendini bırakacaktı. Bütün dünyası damında yıldızları, tatlı şırıltılı deresi, koyunları, arkadaşlarıyla köyü olacaktı yine. Bir an inanır gibi oldu. Yüreği heyecanla çarptı. Sonra bir acı gülümseyiş yayıldı yüzüne. Biliyordu. Geçen geçip gitmişti.

Gözleri yaşla doldu. Kendini tüm dünyada tek başına kalmış gibi garip hissetti.. Zamanın anaforsu koynunda sahip oldukları yitip gitmişti. Köy eski köyü değildi artık. Her şey değişmiş, başkalaşmıştı. Ailesi, arkadaşları, çoğu ölmüşler, kalanlar da başka diyarlara dağılmışlardı. Üstelik o çok güvendiği gençliği de onu terk etmiş, kapıyı ihtiyarlığa açıp gitmişti. Derin bir iç çekti. Hüzün, dalgalar halinde tüm benliğini kuşatıyor, amansız bir rüzgâr kulaklarında uğulduyordu. Gurbetin en acısı onu baba toprağında bulmuştu. Ne kadar geçtiğini bilemeden bir süre öylece kalakaldı. Sonra irkildi ve kendini toparlamaya çalıştı. Düşüncelerine ve kalbine daldı bir an. Bunca zaman ruhuna aldirmaya çalıştığı eğitimleri hatırladı. İçindeki yangının, hasretin adı neydi? Kaynağı neydi çektiği acının? Hafızasını yokladı. Cevapları biliyordu. Söylendi kendi kendine:

- Kalbini bağlarsan fanilere, sonuç böyle olur işte. Daima bu dünyada kalacakmış vehmiyle aldanırsın. Kırılmaya mahkum aynalara sarılırsan ayrılık acısıyla da yanarsın. Üstelik misafir, misafirliğini unutur, kendini ebedi malik zanneder mi hiç?

Hem şöyle dikkatli bakınca gördü ki köyün manzarası değişse de yine güzel. Evlerin, çiçeklerin ağaçların yüzleri değişse de yine mevcutlar. Bunca değişenin ardında değişmeyen Nakkaş, nakışlarını

tazeliyor, yeniliyor sadece. Bitenin arkasından yenisi geliyorsa, üzülmek niye?

İçinde bir ses:

- Ya dostların, ailen, sevdiklerin... Onlar yoklar.

Buna ne çare?

Gülümsedi:

- Başka bir yerde görüşmek üzere ayrılmadık mı? Yalnız gidenlerin yeri değişti, hepsi bu. Yine birlikte olacağız. Hem dünkü ailemin yerine bugünkü ailem yani çoluk çocuğum verildi. Dünkü arkadaşlarımdan ayrı kalsam da bugünküler var.

Yine aynı ses:

- Ya o çok güvendiğin gençliğin, bak ihtiyarlıyorsun, gücün kuvvetin çekiliyor.

Verilecek cevap hazırda dağarcığında:

- Ebedi bir gençlik beni bekliyorsa ne gam. İhtiyarlık da buna güzel bir basamak olursa, şimdilik ihtiyarladığıma neden sevinmeyeyim?

İçi rahatlamıştı. Hüzün derelerine yuvarlanırken en değerli hazinesi, imanı imdadına yetişmişti. Geçmiş geçmişti. Takılıp kalmanın bugünü de kaçırmaktan öte ne anlamı vardı ki? Yüzü ışıldadı. İçinde iyi bir şeyler yapma gayretiyle doğruldu. Kalan ömrüne cesaretle gülümseyen kalbiyle seslendi:

- Haydi bakalım öyleyse, bu kadar durmak yeter. Yeniden işe koyulalım.

Adam, geçmişini ve anılarını ardında bırakarak insan olmanın sevinciyle geleceğe yöneldi. Yaşadığı anlara ebedî hayat rengini verecek, daha çok şeyler yapacaktı.

UMUT

Uzaktan uzağa zor görülebilen üstgeçide çıkmış çocuk, uçurtmasını göklere salmıştı. Kırmızı uçurtma, mavi beyaz kuyruğunu bir o yana bir bu yana sallayarak şehrin sislerine inat neşeyle uçuyordu. Ruhları kaynaşan çocuk ve uçurtma, yüreğinin bir köşesinde çocukluklarını saklayabilmişlerden başkasının göremeyeceği kim bilir hangi masallar diyarında, hangi düşler ülkesindeydiler. Hiç umursamıyorlardı altlarından akıp giden trafiğin gürültülü ve dumanlı kalabalığını. İkisi de dertlerin, üzüntülerin giremeyeceği sırlı bir dünyada el ele vermişler, unutmışlardı hayallerinden ve umutlarından ötesini.

Genç kız belli belirsiz gülümseyerek:

- Ne güzel bu saflık. Ne güzel yaşama sevincini, böylesine hissedebilmek, diye iç geçirdi.

Pencere kenarında durmuş, dışarıda yüksek binaların çerçevelediği umarsızca mutluluğa dalmış gitmişti. Dakikalardır uçurtma uçuran çocuğun neşeli hareketlerini seyrediyordu. Yeniden kendi iklimine dönüp, koltuğuna oturdu. Bulunduğu yer bir bekleme salonuydu. Muayene olmak için sıraya giren hastalar ve onların yakınlarıyla doktorun gelmesini bekliyorlardı. Odadaki kalabalığa rağmen sessizliğin hüznü her yanı kaplamıştı. Hiç konuşmasalar da aynı sorunu paylaşmalarından dolayı aralarında kuvvetli bir bağ bulunan bu insanların hissiyatlarını yakından biliyordu. Pencerenin ötesinden akıp giden trafiğin ve hayatın iç içe girmiş telâşlı sesleri az da olsa duyuluyordu. Odadakiler ise dışarıdaki dünyanın koşturmasının aksine durgunluk ve gerilim içerisindeydiler. Yaşam ırmağının bir noktasında takılıp kalmışlardı sanki. Doğrusu onu da

günlerdir ne gazete ve televizyonlardaki haberler, ne de dünyada olup bitenler hiç ilgilendirmiyordu Hatta onca emek harcadığı işini aniden kaybedişi bile aklına gelmiyordu. Sanki beyni olanca potansiyeli ile doluydu da tek damla daha almıyordu. İnsan sağlığını bir kere kaybedip ağrıların korkuların eline düşmeye görsün. Her şey gözünden silinebiliyor, kendini bu durumdan kurtaracak çarelerin peşine düşmekten ötesini kolay kolay düşünemiyordu. Gençti, hayattan pek çok beklentisi vardı ama hastalık hiç hesaplarında yoktu.

Beklerken uzun süredir oturduğu salona ilk kez göz atmak aklına geldi. Burası iyi döşenmiş, ferah bir mekândı. Köşelerde, sehpa üstlerinde bunalan ruhlara oksijen vermek istercesine, güzel irili ufaklı yeşil bitkiler yerleştirilmişti. Asli yurdumuz cenneti hatırlattığından olsa gerek yeşilliği seyretmek her zaman insanı rahatlatır. Duvarlara ise hat levhaları asılmıştı. Okumaya çalıştı. Birinde “Bu da geçer ya Hu” yazılıydı. Kendi durumunu hatırlayıp içini çekti, gözleri yazıda “İnşallah” diye mırıldandı. Ayrıca uzak diyarlardan geldiği belli, hastaların hediyeleri olduğunu tahmin ettiği hediyelik eşyalarla oda dekore edilmişti. Onların da detaylarını inceledi. Bir süre oyalanmıştı; ama yine de vakit çok ağır ilerliyordu. “Zaman ne kadar tuhaf. Bazen, hele de beklerken geçmek bilmez. Oysa mutlu anlar öyle midir ki? Kuş gibi kanat çırpıp çabucak uçuverirler” diye düşündü. Sıkıntıdan kurtulmak için yanına aldığı kitabı karıştırmaya başladı. Boşunaydı gayreti. Aynı kelimelerin üzerinde bilinçsizce tekrar tekrar gezinen gözleri için çabası işkenceye dönüşüyordu. O da bıraktı.

Kalkıp girişteki görevli kıza doktor beyin ne zaman geleceğini sordu. Aldığı yanıtı göre doktorun



girdiği ameliyat uzamıştı. Bir süre daha beklemeleri gerekiyordu. Yavaş adımlarla tekrar yerine geçip oturdu. Salonda on beş-yirmi kişi vardı. Elinde olmadan, hiç huyu olmadığı halde insanların yüzünü incelemeye, onların duygularını tahlile başladı. Tam karşısında yaşlı bir çift oturuyordu. Pek çoklarında olduğu gibi birlikte geçen uzun yıllar onların da yüzlerinde aynı çizgileri bırakmıştı belli ki. Ne kadar da birbirlerine benziyorlardı. Kapı kenarındaki koltukta ise bir anne-oğul oturuyordu. Çocuk denecek yaştaki oğul, beklemekten yorulmuş, annesinin omzuna başını dayamış uyukluyordu. Annenin yüzünde ise tasalı çizgiler dolaşiyor, kınalı parmaklarının arasında tuttuğu kâğıt parçasını evirip çeviriyor, bilinçsizce şekillere sokuyordu. Köşedeki çiçeklerin yanında da gazetelerine dalıp gitmiş iki adam vardı. Biri sürekli bilmece çözüyordu. Öbürü ise kalın gözlüklerinin ardından makaleleri okuyordu. Genç kız diğerlerini de şöyle bir gözden geçirdi. Hemen herkeste benzer şekilde, beklemenin verdiği sıkıntı ve yorgunluk izleri vardı.

Salondaki sessizlik giderek koyulaşyordu. Nihayet muayenehaneye yeni gelen iki hanım uzun süredir hüküm süren konuşma yasağından habersizcesine sükûneti bozdular. Önce yanlarında oturan yaşlı teyzeyle tanışma faslına giriştiler. Aralarındaki fısıldaşmayla odadaki ağır hava, atılan taşın sudaki durgunluğu yok etmesi gibi ortadan kalkmaya başladı. O ana kadar sessizliğe yenik düşenler, milletimize has ilgi ve merakla konuşulanlara kulak kabartmaya koyuldular Az sonra uzakta kalan hanımlardan birkaçı dayanamayarak yerlerini değiştirip dertleşme çemberine katıldılar. Artık salonda dalga dalga yayılan yorgun mırıltılı bir sohbet başlamıştı. İnsanlar birbirlerine ağırlarını, ameliyatlarını,

rahatsızlıklarıyla ilgili yaşadıklarını anlatıyorlar, tedavisini beğenmedikleri geçmişteki doktorlarından yakınıyorlardı. Bu fasıl da yarım saat kadar sürdü. Çok geçmedi, herkes meraklarının kamçılmasıyla dalıverdikleri dış dünyadan yine kendi iç alemlerine çekildiler. Sessizlik yine salonu esir almış, bakışlar havadaki meçhul noktalara saplanıp kalmıştı.

Hâlâ doktor gelmemişti. Namaz vakti de yaklaşıyordu. Genç kız, boşuna beklemektense muayenehaneye çok yakın olan camiye gidip gelmeyi düşündü. Yerinden kalkıp sekreterin yanına gitti. Az sonra döneceğini, sıradan çıkarılmamasını rica etti. Sonra da binadan ayrıldı. Caddeyi karşıdan karşıya geçti. Hemen önünde, tarihi caminin manevî huzur iklimlerine götüren büyük bahçe kapısı açılıyordu. Her basamağı ancak iki adımda alınabilen geniş merdivenleri çıkmaya başladı. Sağda solda satıcılar dizilmiş, ellerindeki dinî levhaları, tespihleri, kitapları satmaya çalışıyorlardı. Yüzlerinde, yaklaşan her ayak sesiyle canlanan titrek bir umut vardı. Kapıdan geçerek dış avluya girdi. Yaşamın gürültülü koşturmacası arkasında yitip gitmişti. İlk dikkatini çeken, duvar diplerine sıralanmış irili ufaklı rengarenk kediler oldu. Ancak uzaktan sevebildiği sevimli yaratıklar ne de çoktular. “Bahçede karınlarını doyuruyor olmalılar.” diye düşündü. Yaz güneşi tepede parlayıp duruyordu. Sıcak havada uzun süredir bastırıldığı susuzluğunu hatırladı. Yakınında kuytu bir köşe bulup, oturdu. Su şişesini çıkarma niyetiyle elini çantasına soktu. Ama bu hareketiyle birlikte irkilerek yerinden sıçraması bir oldu. O ana kadar etrafta uyuklayan miskin kediler olanca süratleriyle ona doğru koşmaya başlamazlar mı? Hayvancıklar yemek verileceğini

sanmışlardı. Kızcağızsa neye uğradığını şaşırılmış, aç bakışlı, ellerine atılmaya hazırlanan onlarca kediyle bir anda karşı karşıya kalmıştı. Su içmeyi çoktan unutmuş olarak can havliyle kaçmaya başladı. Neyse ki akıl edip takip edilmemek için birkaç bisküviyi de kedilerin önüne attı. Uzaklaşınca korkusu geçmiş, yüzüne muzip bir tebessüm yayılmıştı. Az önceki halini kimsenin görmemiş olmasını dileyip, biraz da utanarak yürüdü.

Koca Cami az ötede tüm haşmetiyle yükseliyordu. Oldukça sıcak bir günün tüm yorgunluğu bahçedeki asırlık çınarların serin gölgelerinde sona eriyordu. Kıyıda köşede bastonlarına dayanmış ihtiyarlar sohbetlerinin tatlı keyfinden kim bilir hangi anılarını birbirlerine anlatarak ezanı bekliyorlardı. Genç kız hızlı adımlarla camiye girdi.

Dışarısının kavuran sıcağı, içerideki serin atmosfere yerini bırakıyordu. Ruh haletinden olacak camilerin başka âlemlere açılan o sırlı havası bugün burada daha belirgin gibiydi. Hanımlar bölümüne geçti. Erkeklerin geniş mekânına karşılık hanımların yeri oldukça dar ve sıkıştı. Kendine güçlkle yer bulup oturabildi. Etraftaki yaşlı teyzeler bir yandan kımıldayan dudaklarıyla tespih çekiyorlar, bir yandan da aralarına yeni katılanları göz ucuyla süzüyorlardı. Sıkılmıştı. O sırada üst katta dolaşanların olduğunu fark etti. Yukarısı açık olmalıydı. “Eğer öyleyse ikinci kat daima تنها olur.” diye düşünüp kalktı. Yan taraftaki taş merdivenleri döne döne çıktı. Üst kata ulaşip etrafına şöyle bir bakınca memnun oldu, burası gerçekten de ferahtı. Hem cami olanca huzur veren büyüklüğüyle gözlerinin önündeydi, hem de geniş alanda az insan vardı. Kendini oksijen çadırına kavuşmuş hasta gibi hissetti. Sessiz bir

köşe bulup oturdu. Caminin huzur veren iç güzelliğinin her ayrıntısını görebilecek konumdaydı. Nihayet derin derin nefes alıp soluklanmaya başladı. Oturduğu yerde az sonra okunacak ezanı beklerken dua etmeye ve ilahi aşk kokan harikulade nakışları seyre koyuldu.

Ortam öylesine büyüleyiciydi ki yüzyıllar öncesine o muhteşem zamanlara hayalen gittiğini hissetti. Artık beka alemine geçmiş ecdadın yapıp emanet bıraktığı sınımsız yuvaya sığınmış bir kuş gibiydi. İmanlı ellerin işlediği soluk soluk İslam kokan mabet, nicedir daralan yüreğini açıyor, ferahlatıyordu. Ruhu manevî denizlerin sonsuz ufuklarında ağırlıklarından kurtuluyor, hafifliyordu. Gerilen tüm sinirleri gevşemişti. Evindeydi ve artık Rabbiyle baş başaydı. Nicedir hapsettiği gözyaşları dökülüyor, tüm kardeşlerinin ve kendinin sıkıntılarını kurtulmasını diliyordu. İmanın olanca gücüyle duaya durmuştu. Varlığın var olduğu günden beri ırmak olup döküldüğü yakarılar denizine o da yüreğini damla damla akıttı.

Az sonra dalıp gittiği dua âleminde, zamanın ve mekânın dışından yankılanarak gelen ezanların çağrısıyla çıktı. Namaza, felaha, kurtuluşa çağırın ezanlar onu da davet ediyordu. Ezanın bitmesiyle yeşil halıların üzerinde serpilmiş çiçekler gibi bekleyen mümin kardeşleriyle hep beraber ayağa kalkıp yan yana gelerek safları oluşturdular. Omuz omuza cemaat olarak Rabbe yönelişe geçtiler. Kardeşliğin inanca dayanan çeşidinin bütünleştiren gücünü iliklerine kadar hissediyordu. Sanki zaman rüzgârının asırlardır taşıdığı bir namazlık da olsa alını burada secdeye gelmişlerin hepsinin ruhları da saflardaydı. Hep birlikte okunan ayetlerle coşuyor, Rabbe yakınlığın heyecanını duyuyorlardı. Dünyanın fırtınalı

dalgalarından sıyrılıp, o huzurlu koya, namaza sığınişta kulluğun derin hazzını yaşıyorlardı. Nihayetinde imamın selamıyla bitişi asla istenmeyecek anlar ruhlarında derin tesirler bırakarak bir dahaki vakte kadar erteleniverdi. Namazın ardından cemaat dağılmaya başladı. O da ağır ağır yaşadığı atmosferin serinliğiyle beraber dışarı çıktı. Yine de bir parçası içeride kalmış gibiydi. Annesinden ayrılan bir çocuğun hüznünü hissetti. Dalgın adımlarla yürürken düşünüyordu. “Biraz da musibetler acizliğimizi, zayıflığımızı anlamamız için veriliyor olmalı. Doğrusu bu ya, hastalanmadan önce böylesine gönülden dua ettiğimi pek de hatırlamıyorum.” Yürürken az ötede kaldırım kenarındaki simitçi gözüne ilişti. Cılız sesiyle bağıyor, simitlerini satmaya uğraşıyordu. Zayıf yüzü güneşin altında esmerleşmişti. Önündeki tablasında kuruyup kalmış üç beş simide acıyarak baktı. “Günün birinde adamcağız hastalanıverse, tedavisi için kaç simit satmalı acaba?” diye düşündü. “Allah yardım etsin” diyen dudakları kıpırdadı.

Genç kız çok yakın olan muayenehaneye çabucak ulaşmıştı. Salona girdiğinde değışen bir iki simanın dışında her şey bıraktığı gibiydi. Hâlâ boş olan koltuğuna oturup, tekrar beklemeye başladı. Az sonra doktorun geldiğı duyuruldu. Önündeki hastaların ardından sırası gelince sekreter adını söyleyip onu çağırđı. Ayağı kalktığında son bir kez pencereden dışarı baktı. Üst geçitteki çocuk ve uçurtma artık görülmüyordu. Doktorun kendisini bekleyen aralık kapısına doğru yöneldi. Tutulduğı kemik hastalığıyla ilgili söyleyeceğı şikâyetleri hafızasına sıralamıştı. Bir yandan da yaşadıklarının etkisinde düşünüyordu.

- Umut... İçerdeki hastaların bekleyişinde, cami bahçesindeki satıcıların ve kedilerin parlayan gözlerinde, simitinin cılız sesinde, namazdakilerin dualara ekledikleri “amin” lerde ışıldayan duygu. Tüm yaşanabilecek sıkıntılara karşı insanı hayata bağlayan ilahi bir armağan olsa gerek.

Elini doktorun kapısını çalmak için kaldırırken, içindeki şehrin gürültülerinin üzerinde kırmızı bir uçurtmanın salındığını hissediyordu.

## ANATOMİ DERSİ

Genç, elindeki torbasını tangırdata tangırdata gemiye bindi. İçeriye girince gözüne kestirdiği koltuğun cam kenarına oturdu. Torbasını özenle döşemenin üzerine bıraktı. Torbanın içindekiler değerliydi. Az sonra yükünü iyice alan gemi, koşturduğu halde yetişemeyip, kapanan camlı kapıların ardından hayıflananların bakışları altında düdüğünü çalarak iskeleden ayrıldı.

Okuldan az önce çıkmıştı. Evi karşıda olduğundan her gün İstanbul’un Trakya yakasından Anadolu yakasına gemiyle geçiyordu. Doğrusu kara trafiğinin hır gürüne karşılık gemi yolculuğu, çölde yeşilliklerle dolu bir vahadan farksızdı. İstanbul’un manzarasını süsleyen karbeyaz şehir hatları gemilerinin telli duvaklı gelin edasıyla usul usul salına salına süzölüşlerine misafir olmak çokları gibi onun da keyif aldığı anlardı. Zamanın ağırlaştığı, gürültü patırtının sona erdiği, ruhların sakinleştiği, düşüncelerin dinginleştiği fırsatlardı bunlar.

Yorgun gözleri denizin çırpınan açıklı koyulu maviliklerine daldı. Akşam olmak üzereydi. Camilerin gittikçe uzaklaşan silüetinin ardından batan güneş,

ışıklarını denize, oradan da yüzüne uzatıyordu. Bulutlar pembeli morlu öbekler halinde ufku süslüyor, ak kanatlı martılar neşeli çılgınlıklarıyla kâh gökleri kâh denizi şenlendiriyorlardı.

Yolculuğa başlayalı henüz birkaç dakika geçmişti ki başını içeri çevirdiğinde kocaman açılmış bir çift parlak çocuk gözüyle burun buruna geldi. Tam karşısındaki koltukta sohbe dalmış iki hanımın yanındaki yedi- sekiz yaşlarındaki küçük kız ona bakıyordu. Çilli yüzü al al olmuş, açık mavi gözleri alabildiğince korkuyla büyümüştü. Genç çocuğun haline önce şaşırıdıysa da durumu anlamakta gecikmedi. Döşeme üzerini bıraktığı torba her nasılsa açılmış, içindeki insan kemiklerinden birinin başı dışarı taşmıştı. Küçük kız kemiği görmüş olmalıydı. Genç hemen eğilip torbayı düzeltti, ağzını büzerek sağlamlaştırdı. Sonra da küçüğe gülümsedi. O ise bu gülümseyişe gence kilitlediği ürkmüş bakışlardan vazgeçmeyip annesinin kolunun altına iyice büzüşerek yanıt verdi.

Genç tıp talebesiydi. Hafta sonu anatomi dersinin finalleri vardı ve insan kemikleri üzerinde çalışması gerekiyordu. Onlarca irili ufaklı kemiğin üzerindeki yüzlerce girinti çıkıntının yerlerini bilmesi, Latince isimlerini ezberlemesi şarttı. Çalışmak için ihtiyaç duyulan kemikleri bulmak ise gerçekten zordu. Birkaç kişinin gece mezarlıkları kazıp kemik çıkardığını duymuştu ama kendisi böyle bir şey yapmayı uygun görmüyordu. Bu akşamlik arkadaşıninkileri ödünç almıştı.

Anatomi dersleri oldukça ilginçti doğrusu. masalara çırılçıplak yatırılmış ölü bedenlerini bisturi denilen bıçaklarla parçalıyor, organları, damarları,

sinirleri tek tek inceliyorlardı. Genellikle hastaneden yakınlarının teslim almadığı ölümler bu işleme uğruyorlar, yaşarken hiç de akıllarından geçmeyecek şekilde tıbbi kadavra olarak hizmet ediyorlardı. Anatomi salonlarına girildiğinde cesetlerin bozulmaması için kullanılan ilaçların geniz yakan ağır kokusuna alışmak zaman alıyordu. Sene başındaki derslerdeki cesaretsizlik ve duygusallık yerini gittikçe bedenleri maket gibi görmeye bırakmıştı. Sınıftaki herkes için geçerliydi bu değişim. Önceleri psikolojileri etkilenmiş, yemeklerdeki eti, köfteyi yiyememeye başlamışlar, çevredekilere hatta kendilerine aynada bakarken bile şeffaflaşmışçasına derinin altındakileri de görüyor gibi olmuşlardı. Hatta ders sırasında bayılanlar, apar topar dışarı çıkarılanlar oluyordu. Sonraları ise anatomi dersi, kadavralarla ilgili olmadık esprilerin yapıldığı, en neşeli ve eğlenceli saatlerin geçtiği dersler olmaya başlamıştı. Elini kadavranın barsaklarına ya da midesine daldırılmış gençler, aralarından birinin muzipçe bir şeyler fısıldamasıyla kahaahayı koyuveriyor, gerilmiş sinirleri bir anda boşalıyordu. Beyaz önlükleri, ellerinde bisturi ve maşalarıyla sekizer- onar arkadaş bir masa etrafına diziliyor, asistanların gözetiminde çalışıyorlardı. Çarmıha gerilmiş gibi duran insan vücudunun içini dışını her milimetresini inceliyor, hallaç pamuğu gibi evirip çeviriyorlardı. Sınıfça zamanla dersin gidişatına alışmışlardı. İnsanoğlu neye alışmıyordu ki.

Çocukluğundan beri kendisi gibi ailesi de doktor olmasını istemişti. İnsanlığın faydasına ilk akla gelen gözde mesleklerdendi doktorluk. Toplumun saygı duyması, yaşama standartlarının yüksek olması da cabası. Soranlara tıp fakültesindenim, demek delikanlılık



damarına da cazip ve havalı gelecekti hem de. Çok sıkı çalışmış, tıbbi kazanmış, birinci sınıfı da başarıyla geçmişti. Şimdi ikinci sınıfın derslerinin olabildiğince ağırlaştığı dönemdeydi. Geçen zaman içinde düşünceleri de farklılaşmıştı. Artık tıp fakültesi onun için adından, havasından dolayı cazip gelen bir yer olmaktan öte hayat hakkındaki düşüncelerini biçimlendiriyordu. Şu torbasında taşıdığı kemikler bile ona çok şey anlatıyordu. Bazen elinde bisturi çalışırken:

- Keşke sokaktan geçen herkesi ama herkesi beş dakikalığına da olsa buraya getirmek mümkün olsa, diye içinden geçiriyordu. Ölümün yüzüne ancak bu kadar yakından bakılabilir, diyordu.

Düşünceleri karamsarlığa, hayattan kopmaya yönelik değildi. Aksine yaşamın değerini bilmek adınaydı. İnsanoğlunun et-kemik yönünün nasıl da geçici olduğunu, dünya hayatının nasıl da bir sonunun olduğunu görmek hayatın gerçek değerini bulmak yolunda önemli olmaz mıydı? Bu kadar yakından şahitlik kişinin ne çok şey kazanmasına sebep olabilirdi kim bilir?

Okumak, duymak başka, görmek, hissetmek çok daha başkaydı. Biraz olsun imanı olanı ahrete hazırlık için, fırsatların değerlendirilmesi, hırsların bencilliklerin gemlenmesi için şu tablonun kamçılanamaması mümkün müydü?

Bedenin hazları için tükettikleri ömürlerine, sonlarının böyle olacağını görseler acımaz mıydı pek çok insan? İsyân etmezler miydi o zaman kendilerine ve nefislerinin körlüğüne. Verilenleri ruhun ve kalbin gelişimine sarf etmekte acele etmezler miydi?

Gerçi unutmak ayrılmaz huyumuzdur. Unutuveririz en yakınların kaybını bile ve dalar gideriz her zamanki alışkanlıklarımıza sorgulanmaksızın. ‘ölümü sık hatırlayınız’daki uyarı biraz da bu huyumuzdan olsa gerek. Evet ölümü hatırlamak, ölümün elinden serpilen suyla kendine gelmek belki çoklarımızın kaçtığı, hoşla hiç gitmeyen, tadı acı bir ilaç gibi...

Genç, öğreniyordu. İnsan bedeninin sağlıklı olması için seçtiği mesleğinde bedenden ziyade ruh ve kalbin önemli olduğunu, sonsuza açıldığını, onların sağlığı için daha fazla çabalamak gerektiğini kendi adına keşfediyordu.

Düşüncelerinde derinleşmişti ki ak kanatlı martıların yukarı kattan atılan simit parçalarına verdikleri çığlıkları karşılıklarla kendine geldi. Kuşçuklar heyecanla öne atılıyor, ustalıkla havada uçan yemeklerine ulaşıyor, birbirleriyle yarış ediyorlardı.

Gülümsedi. Oturduğu yerde şöyle bir doğrulup salondakilere göz attı. Az ileride göbekli bir adam iştahla tostunu yiyor, yanındaki hanım çantasından çıkardığı küçük aynada kendine bakıp şapkasını düzeltiyordu, Midesi bulananlara nane şekeri satan görevlinin uzaklardan duyulan sesi, salona giriveren işportacının elindeki tükenmez kalemleri hiç bitmeyen “bitmedi, onun yanında...” cümlelerine karışıyordu. Rüzgâra rağmen kapı eşiğinde duran fakir görünümlü kadın, yanındaki saçları tıraş edilip ağzına maske takılmış çocuğuyla yolculardan para istemek için işportacının susmasını bekliyordu. Karşı koltuktaki küçük sevimli kız bir kedi yavrusu gibi sindiği annesinin koltuğu altında masum çocukluğunun en tatlı haliyle uyuyakalmıştı. Annesi ise

yanındaki hanımla misafirlikten döndükleri evin sahibesinin dağınıklığına çekiftirip duruyorlardı.

Evet, hayat kesinlikle devam ediyordu.

Genç, artık yavaşlayan geminin motor sesinin değişiminden iskeleye yanaştıklarını anladı. Ayağa kalkıp inmek için sıraya girdi. Hafta sonundaki sınava kadar çalışması gereken çok ders vardı.

- Ah bir kafatası bulabilsem ne iyi olurdu, diye içinden geçirdi. Bu sırada gemi kıyıya yanaşmış, uzatılan tahta köprülerin üzerinden yolcularını akıtmaya başlamıştı.

Genç de kalabalığa karışıp gemiden indi. Sonra da elindeki kemik dolu torbayı tangırdata tangırdata evinin yolunu tuttu.

## YAŞLI ADAM

Yorgundu. Kısık sesiyle bir iki öksürüp, artık ihtiyarlayan sırtını yol kenarındaki direğe dayadı. Torbasındaki kâğıt mendilleri desteleyip yeniden saydı. Tam yedi deste mendili kalmıştı. Eh, epeyce satış yapmıştı. Sonra da cebindeki paraları çıkardı. Akşama ekmek de alınırdu bu parayla, biraz peynir, zeytin de. Bu günü de kurtarmıştı.

Trafik lambasının kırmızı ışığının yanmasıyla düşüncelerinden sıyrıldı. Araçların durmasını fırsat bilip yeniden yola çıktı ve bağırdı.

- Mendil, kâğıt mendiiii!

Yüzünde acımtırak bir ifade vardı. Böyle yapınca insanlar daha çok para veriyorlardı. Arabasına yanaştıklarından bazıları tersleyip azarlarken, zaman zaman öylesine yardım edenler de çıkıyordu.

Biraz daha oyalanıp bir iki mendil daha sattı. Az sonra hava kararacaktı. İyisi mi ayaz bastırmadan eve dönmeliydi. Zaten yakın olan otobüs durağına doğru yürüdü. Durakta bekleyen insanların arasına o da katıldı. İnceden bir yağmur serpiştirmeye başlamıştı. Ellerini ceketinin cebine sokup avuçlarını sıktı. Boynunu iyice kıstı. Neyse ki çok beklemeden otobüs geldi. Kuyruktakiler sabırsızca otobüse binmeye başladılar. Bir sonraki otobüsü beklemeye kimsenin niyeti yoktu. Az sonra içerisi tıklım tıklım dolmuş, iğne atılsa yere düşmez bir hâl almıştı. Tutunacak yer bulamayanlar avuçlarını açıp camlara yapıştılar. Ortam havasız ve sıcaktı. Yükünü iyice alan otobüs içeridekilerin kalabalıktan, dışarıda kalanların binememekten yakınmaları arasında ağır ağır hareket etti. Şehrin üstüne soğuk bir kış akşamı daha çöküyordu. Trafik, her zamanki iş dönüşü saatinin yoğunluğuna, bir de hızlanan yağmur eklenince iyice tıkanmıştı. Otobüs ağır aksak dura kalka araç denizinde yüzmeye başladı. Arkalardan öğrenci grubunun neşeli şakalaşmalarına, bir iki emeklinin her ortamda nasılsa birbirlerini bulup dertleşmeleri karışıyordu. Arada bir de trafiğin sıkışıklığından şikâyet edenlerin yorgun sesleri duyuluyordu.

Yaşlı adamın gözleri gittikçe artan bol karbondioksitli sıcaklığın da etkisiyle ağırlaştı. Diğerlerine göre telâşsızdı. Nasılsa şu dünyada tek odalı kulübeciğinde kendini bekleyen hanımından başka bir şeyi yoktu. Sıcak suları akan banyosu, etrafında dolaşan sevimli çocukları, çeşit çeşit yemeklerle donanmış sofrası mı vardı ki koştursun. Gidiyordu işte. Acelesi yoktu. Şehre geldiği gençlik yıllarından beri eskicilikten

bekçiliğe pek çok işe girip çıkmıştı. Kendini ve eşini idare edecek kadar kazansa da, ertesi akşam ne yiyeceklerinin tasasını çekmeden bir gün olsun geçirmemişlerdi. Artık ellili yaşlarındaydı. Onca genç rakibinin arasında kolay kolay iş bulamıyordu. O da hayli zamandır yol kenarlarında, trafiğin yoğunlaştığı yerlerde mendil satarak para kazanıyordu. Eline geçen üç- beş kuruşla da geçinip gidiyorlardı.

Gençlik hayallerini hatırladı. İstanbul'a geldiğinde zengin olacak, ev araba alacak, rahat bir yaşam sürecekti güya. Oysa bunca yılın sonunda bir göz gecekonduda ancak eline geçmişti. İçi sıkıldı. İradesizce camdan dışarıya gözü takıldı. Çeşit çeşit otomobillerine kurulmuş insanlar, rahat içinde evlerine dönerlerken o, otuz yıldır olduğu gibi sıkış tepiş bir otobüste ayakta durmaya çalışıyordu. Fakirlikten nefret ettiğini hissetti. Halinden hiç de memnun değildi. Kaşları çatılmış, yüzü asılmıştı. Biraz da öfkeyle:

- Allah'ım, ne de az şeyim var, diye söylendi.

Yeniden düşüncelere daldı. Ağır akan trafikte yolu yaralamışlardı ki birkaç adım ötesinden çığılıklar koptu. Genç bir kadın telaşla ve giderek artan bir ses tonuyla bağırmağa başlamıştı.

- Cüzdanım! Cüzdanım yok! Çalmışlar! Hırsız var!

Gayri ihtiyari herkes o yöne doğru döndü. Etrafındakiler kadına akıl vermeye başladılar:

- Hanım, iyice bak.
- Yere düşürmüş olmayasınız.
- Belki yanına almamışsındır.

Panik halindeki kadın her birine cevap yetiştirmeye çalışıyordu. Bir yandan da çantasını tekrar karıştırıyordu.

- Aylığımı daha yeni almıştım. Cüzdanım işten çıkarken çantamdaydı. Ay, eminim. Çalındı mutlaka!

Sonra da telâşla şoföre bağırip yardım istedi. Şoför, mesaisinin bitmesine az bir zaman kala sorun çıkmasının memnuniyetsizliğiyle gerekeni yapacağını söyledi. Ağır ağır ilerideki polis arabasının yanına yanaştı. Camı açıp durumu polislere anlattı. Polisler de otobüsü yol kenarına aldılar. Herkesin aşağı inmesini, üstlerinin aranacağını söylediler. Yolcular da denileni yaptı. Kimi eve geç kaldığını söyleyip homurdanıyor, kimi de başından geçen hırsızlık olaylarını yanındakine anlatıyordu. Kalabalıktakiler tek tek aranmaya başlandı. Aranma sırası yaşlı adama gelmişti. Polisin komutuyla kayıtsızca mendil torbasını açtı. Ama açmasıyla da donup kalması bir oldu. Torbadan bir kadın cüzdanı çıkmıştı. Polis eline aldığı cüzdanı göstererek kadına seslendi:

- Hanımefendi, kayıp cüzdan bu mu?

Kadın telaşla polisin yanına koşturdu.

- Evet, evet. Bu ya, bu benim cüzdanım.

Heyecanla cüzdanı alıp içine baktı. Neyse ki paralar yerinde duruyordu. Sonra da hırsla adamın üzerine yürüdü.

- Seni adi hırsız! Cüzdanımı çalarsın ha, şimdi görürsün sen!

Polisler araya girip kadına engel oldular. Yaşlı adamsa birkaç saniye içinde olan olayların şokundaydı. Neden sonra şaşkınlığını atlatıp can havliyle kendini savunmaya geçti. Kekeleyerek:

- Be...ben çalmadım. Bir yanlışlık var.

Kızgın bakışlar etrafını sarmıştı. Yolcular soğukta beklemenin de etkisiyle söyleniyorlardı.

- Bu çanta ne peki? Senin torbandan çıkmadı mı?

- Yaşından utan.
- Zaten ne mal olduğu kılığından belli.

Adamcağız titreyen elleriyle derdini anlatmaya çalışıyordu. Ne dese anlamsızdı. Neticede para cüzdanı torbasından çıkmıştı. Eli ayağına dolanmış, kan ter içinde kalmıştı. Kulaklarına kadar kızardığını, alevden bir kazanın içine düştüğünü hissetti. Yaşamı boyunca fakirliğe katlanmış, ama çalmayı aklından bile geçirmemişti. Ya şimdi ne olacaktı? Belki de onu hapse atacaklardı. Üstelik kalan ömründe hırsız damgasıyla dolaşacaktı. Ya hanımı, o fedakâr ve kanaatkâr kadının hâli ne olacaktı?

Kulakları uğulduyor, ağzından anlamsız kelimeler dökülüyordu. Şaşkınlık içinde çırpınıyor, suçsuzluğunu anlatmaya çabalıyordu. Neredeyse bayılacaktı ki kalabalıktan orta yaşlı bir kadın sesi daha yükseldi:

- Aaaa, memur bey! Benim cüzdan da yok.

Anlaşılan bu kadın da soyulmuştu. Polis aramaya son vermişken, arkada kalan ve henüz aranmamış olan grubu da aramaya koyuldu. Az sonra halinden hiç de beklenmeyecek gençten birinin üzerinden kayıp ikinci cüzdan çıktı. İyi giyimli genç, cüzdanı ceketinin kumaşı ile astarının arasına saklamıştı.

Biraz direndikten sonra, sabıkalı olduğunu polislerden birinin hatırlamasının da etkisiyle suçunu itiraf etti. Hırsız oydu. Çaldığı birinci cüzdanı otobüsten inmeye fırsat bulamadan durumun fark edilmesiyle yanındaki yaşlı adamın torbasına bırakıvermişti. İkinci cüzdanı ise küçüklüğüne bakıp nasılsa bulamazlar, düşüncesiyle ceketine saklamıştı.

Sonunda olay aydınlığa kavuşmuştu. Polis, hırsızı teslim aldı ve otobüs tekrar yolcularıyla birlikte hareket

etti. Az önce yaşlı adama kızanlar çektikleri vicdan azabından olacak, yer gösterip oturtular. Bir iki özür dileyene, haline acıyıp cebine para koyanlar da katıldı.

Yaşlı adamsa hâlâ yaşadığı olayın etkisinde, konuşmıyordu. Oturduğu muhite gelince güçlkle otobüsten indi. Ellerini yine cebine soktu. Yüzüne çarpan ayazın etkisiyle biraz kendine gelmişti Yolun başından görünen kulübesine doğru yürümeye koyuldu. Hanımı pencere kenarındaydı, gecikmesinden dolayı endişeli bakışlarla yolunu gözlüyordu. Adam yaşadığı olaydan önce aklından geçenleri, fakirliğine hayıflanmalarını hatırladı. Pişman olmuştu. Neticede gideceği bir yuvası, onu bekleyen bir eşi ve kaynayan bir çorba tenceresi vardı. Durakladı. Uzaktan sahip olduklarına şöyle bir baktı. Dünyanın en güzel ve huzurlu manzarasının karşısında olduğunu hissetti. Derin bir nefes alarak söylendi:

- Şükretmeyi bilmek gerek. İşte benim sarayım ve kraliçem. Dönüşümü bekliyorlar.

Sonra da uzun zamandır yapmadığı bir şeyi yaptı. Yüzüne yerleştiği kocaman bir tebessümle evine girdi. Kendini hiç olmadığı kadar zengin ve mutlu hissediyordu.

## TOKAT

On altı yaşının baharındaydı. Yüzünü neşesiz gören olmamıştı. Her zaman mutlu, her zaman gamsızdı. Arkadaşları ona “Gülenoğlan” lakabını takmışlardı. En zor imtihanlar, en stresli futbol maçları bile onun yüzünü germeye yetmemişti. Ama o gün halinde bir gariplik vardı. Yüzü asıktı. Yolda selam verenlerin bile selamını almadan mahalleye girmişti. Halini soranlara cevap



vermiyor, başını bile çevirmeden yürümesine devam ediyordu. Saatlerdir dolaşmaktan bitkin düşmüştü. Bilinçsizce köşedeki bakkala girdi. İki ekmeği sepetin içinden uzanarak aldı ve tezgahın üzerine parasını bıraktı.

Bakkal tanıdık olduğu halde selam vermemişti. Halini anlamayan adam:

- Hayırdır evlat, ne bu surat? Karadeniz’de gemilerin mi battı, diye sordu.

Cevap yoktu.

Genç, geldiği gibi sürüklenircesine dükkandan ayrıldı. Bakkalın sahibi şaşkınlıkla arkasından bakakalmıştı, sonra da üzerinde fazla durmayarak günlük işlerine geri döndü.

Genç ise eline aldığı ekmekleri farkında olmadan avuçlarında sıkıyor, eziyor, bir yandan da başı önde yürüyordu. Ayağına denk gelen konserve kutusuna olanca hızıyla bir tekme savurdu. Kutunun “tıngırdayarak” gidişine bakmadan yoluna devam etti. Nihayet evinin önüne geldiğinde kapı ziline ısrarla bastı. Tokmak üzerindeki tahtaların girinti çıkıntısını sayarken kapı açıldı. Elindeki ortası ezilmiş iki ekmeği annesine uzatıp, yüzü yerde eve girdi. Kadıncağız oğlunda bir tuhafılık olduğunu sezmişti, üstelik ondan ekmeğin almasını da istememişti.

- Asım hayrola, neyin var? Hem çantan nerede, diye seslendi. Cevabı derin bir sükut ve sonra da merdivenlerden yukarı sertçe çıkan bir çift ayağın sesi oldu. Kadın ocakta yemeği olduğundan aceleyle geri döndü. “Üzerine varmayayım, nasılsa akşam anlarım.” diye düşünmüştü.

Asım odasına girip kapıyı kilitledi. Yatağına uzandı. Gözlerini tavana dikti. Sabah yaşadıklarını düşünmeye başladı.

Teneffüstediler. Okuduğu lisenin bahçesinde arkadaşlarıyla grup olmuş, konuşuyorlardı. Tam o sırada yanlarından matematik öğretmeni Ayhan Beyin geçtiğini fark etmiş, hemen susmuşlardı. Ayhan bey okulda sertliğiyle tanınırdı. Her zaman giydiği koyu renkli takım elbisesi, iri yarı vücudu, kalın çerçeveli gözlükleri ve neredeyse tamamen saçsız başıyla az konuşan, sert ifadeli, gülme nedir bilmeyen bir adamdı. Okulun notu en kıt hocasıydı. Tüm öğrenciler ondan korkar, çekinirdi. Sağı solu belli olmaz, hoşuna gitmeyen bir durum karşısında öğrenciye yapmadığını bırakmazdı. Nasıl olup da öğretmenlik gibi sevgisiz adım atılamayacak bir meslekte olduğunu kimse anlayamazdı. Çevresinde meslektaşları dahil seveni yoktu Bu yüzden de Asım'ın grubu o geçerken konuşmayı kesmiş, gidene kadar korkuyla karışık ciddiyet içinde beklemişlerdi. Hoca biraz uzaklaşmıştı ki o ana kadar kendini tutan grup, birden kahkahayı koyuverdiler. Gerilen sinirleri gevşemiş, gençliğin heyecanıyla gülmeye başlamışlardı. Asım da onların arasındaydı. Nasılsa Ayhan hoca uzaklaşmıştı, gülmelerini duyamaz sanıyorlardı. Ama yanılmışlardı. Elleri arkasında ağır ağır yürüyen Ayhan hoca aniden arkasını döndü. Sert adımlarla, hızla grubun yanına geldi. Öğrencilerin betleri benizleri atmıştı. Herkes önüne bakıyordu, neredeyse yüreklerinin çarpışı duyuluyordu. Asım da diğerleri gibi heyecan ve korkuyla başını yere eğmiş, olacakları bekliyordu.

Kısa süren derin sessizliği bahçe duvarlarında çınlayan gür bir ses böldü:

- Sen!

Başını kaldırdı. Yumruk halinde sıkılmış, bir elden fıskıran kemikli işaret parmağı ona doğrulmuştu. Kimseden çit çıkmıyordu. Yuvalarından fırlayacakmış gibi açılan gözler Asım'a bakıyordu. Asım'sa çoktan titremeye başlamıştı. O sırada ikinci emir yankılandı.

- Buraya gel!

Son kez arkadaşlarıyla bakıştı. Yapacak başka bir şey yoktu ve emre itaat gerekiyordu. Elleri önünde, çekine çekine hocanın yanına gitti. Ayhan hocaysa iri koluyla onu omzundan kavrayıp, biraz öteye âdetâ sürükledi.

Kalın çerçeveleli gözlüklerinin ardından çatık kaşlarıyla sordu:

- Neden güldün?

Asım'sa en çocukça haliyle savunmaya geçti.

- Şey...eee... Hocam. Biz sizden çok korkuyoruz da, yanımızdan geçtiniz diye güldük.

Hoca birkaç saniye ifadesiz bir yüzle Asım'a baktı. Asım'sa yerdeki mavi çakıl taşına kilitlediği bakışlarını yukarı kaldırmaya cesaret edemiyordu. Kısa süren sessizliğin ardından bir anda nereden geldiğini anlayamadığı "Şrakkk!" diye bir sesin kulaklarına dolduğunu hissetti. Ne olduğunu kavrayamamış, ama kendini mavi çakıl taşının yanında yatar bulmuştu. Uçuşan görüntülerin yerine oturması ve kendine gelmesi bir iki dakika sürdü. Yüzünün yarısı, üzerinden kamyon geçmiş gibi yanıyordu. Anlaşılan şöyle okkalı bir tokat yemişti.

Ayhan bey yumruklarını sıkmış, Asım'a bakışlarını odaklamış arkasında dikiliyordu. Asım yerden kalkması gerektiğini düşündü. Tam hamle yapacakken ikinci bir tokadı ensesinde hissetti. Yere kapaklanmıştı. Bu sırada

bahçede dolaşan diğer hocalar olayı görüp hemen oraya koşular. Araya girerek Ayhan Beyin elinden Asım'ı kurtardılar. Diğer çocuklar dehşet içinde tam bahçenin ortasında olanları seyrediyorlardı.

Asım tüm arkadaşlarının ona baktığını hissetti. Çocukluğundan beri babası bile ona bir fiske olsun atmamıştı. Şimdiyse bütün okulun önünde dayak yemişti. Hem de suçsuz yere. On altı yaşında bir delikanlı için bu çok ağırdı. Koluna girmeye çalışan arkadaşlarının tesellisini duyacak gibi değildi. Kararlı adımlarla bahçe kapısına yöneldi. Eşyalarını bile almadan okuldan ayrıldı.

Asım ertesini gün okula gitmedi, daha sonraki günlerde de. Anne babasının tüm yalvarmalarına rağmen tahsilini lise ikide bıraktı. Yediği iki tokat öğrencilik hayatının sona ermesine sebep olmuştu.

Bu arada Asım'ın babası okul müdürüne gidip Ayhan hoca hakkında şikâyetle bulundu. Daha sonraları diğer öğretmen ve velilerden de gelen benzer şikâyetler üzerine müdür bey harekete geçti. Yapılan işlemler sonucunda da Ayhan beyin öğretmenlik mesleğine son verildi.

Aradan on yıl geçti. O gün grupta bulunan öğrencilerden çoğu üniversiteyi bitirmişti. Asım'sa okulu bıraktıktan sonra babasının yanında çalışmaya başlamıştı. Marangozluk yapıyor mobilya üretiyorlardı. Geçen yıllarla birlikte baba- oğul sırt sırta çalışarak atölyelerini büyüttüler. İşleri iyi gidiyor, hayat her günün yeni bir şeyler de getirmesiyle geçiyordu. Asım'ın yaşadığı olay çoktan gerilerde kalmıştı. Hiç sözünü etmese de o günü hatırladıkça yüreğinde inceden bir sızı duyuyordu.

Bir gün Asım kamyonetleriyle yola çıkmıştı. Sipariş edilen koltuk takımını verilen adrese ulaştırması

gerekiyordu. Şehrin dışına doğru pek de gelip gidene olmayan yolda ilerliyordu. Gözleri dalmış, yapılacak işleri düşünüyordu. O sırada yol kenarında yerde yatan bir adam fark etti. Belli ki biri ona çarpmış, sonra da gaza basıp çekip gitmişti. Asım hemen kamyoneti durdurup adamın yanına koştu. Yüzü gözü kan içindeki adamın durumu ağırdı. Ambulans çağırmayı düşündü ama yanına telefonunu almayı unutmuştu. Hemen yaralıyı kucaklayıp kamyonete bindirdi. Mümkün olduğunca hızla, yakınlardaki bir hastaneye yetiştirmek için harekete geçti. Yol boyu adam arada sırada kendine geliyor, bir şeyler sayıklayıp yine bilincini kaybediyordu. Asım kulağına gelen hırıltılı sesin hiç de yabancı olmadığını hissetti. Dikkatle adama baktı ama fena yaralanan adamı tanımak mümkün değildi.

Asım hastaneye ulaştıklarında yaralıyı tekrar kucaklayarak sedyeye yatırdı. Taşınırken gözlerini açan yaralı bir an için ona baktı ve yine daldı. Asım o geceyi hastanede geçirdi. Yaralının durumu gerçekten ağırdı ve çok kan kaybetmişti. Asım gereken kanın, kendi kan grubuyla aynı olması üzerine adama kan verdi. Yapacak başka bir işi kalmayınca da sabaha karşı hastaneden ayrıldı.

Aradan iki ay geçmişti. Asım ve babası her zamanki gibi atölyede çalışıyorlardı. Asım keresteleri tek tek gözden geçiriyordu. Yeni bir tane almak için arkasını döndüğünde kapıda birinin dikildiğini fark etti. İçeri gün ışığı dolduğundan gözleri kamaşmış, gelenin kim olduğunu seçememişti.

- Buyurun, diyerek kapıya yöneldi.

Gözlerini kısarak birkaç adım attı. Karşısındaki yüze dikkatle baktı. Acaba yanılıyor muydu? Hayır

oydu. Başı sarılı bu adam yıllar önce okuldan ayrılmasına sebep olan Ayhan beydi. İradesizce iki ay önce yolda bulduğu yaralının tanıdık gibi gelen hırıltılı sesinin hafızasında çınladığını hissetti. Günlerce bu sesin sahibini bulmaya çalışmış ama başarılı olamamıştı. Şimdiyse düşünceleri doğru noktaya odaklanmıştı. Olduğu yerde donakaldı. Taşındığı yaralı Ayhan bey olmalıydı. Ve hayatının kurtulmasına sebep olmuştu. Anlaşılan Ayhan Bey de onu tanımış ve adresini arayıp bulmuştu.

Tüm bunlar kafasından şimşek süratiyle geçti. İkisi de hiç konuşmuyor, konuşamıyorlardı. Ayhan bey orada öylece durmuş, gözleri dolu dolu ona bakıyordu. Yüzünde garip bir ifade vardı. Sonra da başını yere eğip arkasını döndü. Tökezleye tökezleye yavaş adımlarla yürüdü, uzaklaşıp gitti.

Asım olduğu yerde hocasının ardından bakakalmıştı. Az sonra yanına gelen babası rengi atmış oğluna:

- Kapıdaki kimdi evlat, diye sordu.

Asım'sa çok uzaklardaymışçasına mırıldanarak cevap verdi.

- Eski hocam Ayhan Bey!

Sonra da babasının şaşkın bakışları altında devam etti.

- Benden özür diledi ve gitti.

## KİTAPÇI ARKADAŞ

- Biz Allah içiniz, dedi telefondaki ses. Sonra da devam etti.
- Kul olmanın anlamı üzerinde düşünmemiz gerekli.

Dostluğun böylesi ne güzel ne değerli bir nimet. Ayağın sürçtüğünde tutunacak bir eli yanında bulmak ya da boğulmak üzereyken atılan can simidine sarılmak gibi dostun yüzünü görmek, sesini duymak. Neye benzetmeli nasıl anlatmalı vaktinde yetişebilen dostun değerini.

İnsan farkında olmadan da büyütebiliyor varlığını kendi gözünde. O da çok güçlü görüyordu iradesini, insanların meselelere yenilişlerine kızacak kadar. Çok sağlam sanıyordu kalelerini, her sarsıntıya dayanacak kadar. Dağarcığındaki bilgi ile kütüphaneleri doldurabilirdi. Bilinçli, ne yaptığını bilen biriydi. Oysa bir gün zorlanacağı bir imtihan onun da kapısını çaldı. Hayatının tekdüze gelgitleri ansızın kesiliverdi. Krize girmişti. Ummadığı halde yumak oldu birbirine dolanan adımları. Girdabındaydı bocalayışların. Ciddi sorunlar heyula gibi önüne dikiliverdi. Zamanı kısıtlı, seçenekleri çoktu. Yanıtı verecek olan ise sadece kendisiydi. Pek çok bakış ona yönelmişti. Ama akıl terazisinin kefelere bir kalkıp bir iniyordu. Neye karar vereceğini bilemiyor, geriliyor, şaşırıyor, boğuluyordu. Vesveseler, olmadık vehimler kaplıyordu her yanını. Düşünmesine engel oluyordu binlerce ayrıntı.

- Elbette niyetim temiz ama bu yeterli değil ki, diye söylendi. Niyetin temizliği sonuçta ancak biraz tesellisi olabilirdi.

- Sorumluluklarım var, doğru davranmam gerek. Sonradan pişman olmak istemiyorum.

Ruhu sıkışıyordu. Ne tuhaf, ancak böylesi zor durumlarda önceden fark edemediği boşlukları tek tek ortaya çıkıyordu. Hamlığı, pişmemiş yanıyla şeytanın sağdan soldan attığı çelmelere takılıp kalıyordu.

İstişare etmeyi düşündü. Ama kiminle? Hoca çok, öğrenci azdı zamanımızda. Bilmediğine “bilmiyorum” diyebilen cesurlar azdı. Yol göstermeye herkes istekliydi, herkesin kendince görebildiği doğruları, yaşadıklarıyla yoğrulan birbirinden değişik anlayışları vardı. Meseleleri yorumlayış farklılıkları vardı. Bazen birbiriyle çelişen öyle cümleler sarf ediliyordu ki insan neye nasıl tutunacağını şaşırıyordu.

Alnında biriken terleri sildi. Biriyle konuşmalıydı. Sadece dinlenilmek bile insanı ferahlatır, daha iyi düşünmesine neden olur, bunu biliyordu. Telefon defterini eline alıp karıştırmaya başladı. Biraz sonra sıkıntıyla dolaşan gözlerine bir numara ilişiverdi. Numaranın karşısına isim yerine “kitapçı arkadaş” diye not düşülmüştü. Şöyle bir hafıza yoklamanın ardından hafifçe gülümsedi. Onunla yıllar önce tanışmışlardı. Arkadaş toplantılarına gelip giderlerdi o sıra. Başlangıçta kalabalık içinde bir yüzdü sadece. Zamanla selâmlaşma, yerini kısa konuşmalara bırakmış, arkadaş olmuşlardı. Bazen de yolda karşılaşırlardı. Sırtından koca çantası hiç eksik olmazdı. Arkadaşlarla bir araya geldiklerinde çantası açılır, içinden çıkan irili ufaklı kitaplar ortalığa saçılırdı. Meraklı gözler ve eller sayfaları karıştırır, beğendiklerini satın alırlardı. Kitapçı arkadaşı gezici kütüphane gibiydi.



Bir gün arkasından yetişmeye çalışırken fark etmişti muzipliği seven gözleri. Fark edince de gülümsemişti elinde olmadan. Arkadaşın sırtı biraz kamburcaydı galiba. Bunun o da farkındaydı. Bir keresinde lâfin arasında “Ağır kitapları taşıya taşıya böyle kamburlaştım” deyip gülümsemişti. Garipti ama bu durumdan memnuniyet duyuyor gibiydi. Taşdığı onca kitabın satışından kâr almadığını öğrenince ona olan saygısı bir kat daha artmıştı. Güzelliklerle dolu eserleri, hiç karşılıksız insanlara ulaştırmayı iş edinen bu temiz simaya hayran kalmıştı. Gizli kahramanların aramızda dolaşması, en küçük iyiliği bile patırtılı gösterişlere az çok bulamadan yapmayı sevmeyenlerle iç içe hayatı daha sevimli kılmıştı gözlerinde.

Sonraları kitapçı arkadaşıyla aralarına mesafeler girmişti. Yıllardır onu göremiyordu. Her nasılsa elinde telefon numarası kalmıştı. Onu aramalıydı, bunu yaptı da. Birkaç saniye sonra tanıdık bir ses duyuldu telefonun diğer ucundan. Sağlığını yitirmemiş bir gönlün ferahlatan esintisini yüzünde hissetti. Kısa selâmlaşma faslı ve hâl hatır sormasının ardından ona açıldı ve içini döktü. Yürekleri bir çarpan, idealleri aynı olanların dostlukları ne güzeldi. Kurulması içi öyle uzun boylu birlikteliklere gerek yoktu ve böylesi dostların arasına ne geçen zaman ne de mesafeler giremiyordu. Sanki görünürde ne kadar ayrı düşseler de toprağın altında bir yerlerde kökleri birleşiyordu.

Telefondaki genç, biraz düşündüğünü belli eden sessizliğin ardından hatırlattı ona neyin esas alınması gerektiğini.

- Biz Allah içiniz. Bizi yoktan var eden O. Çıkış yolun doğru olmazsa doğruya varamazsınız.

Kısa ve basit ifadelerdi bunlar. Ama çok manalar saklıyordu içinde hem de kâinat üzerine kurulacak kadar.

- Ama, dedi, insanlar kırılır, gücenir diye korkuyorum.

- Evet buna da dikkat etmek gerekir. Sabırla ve yumuşaklıkla insanlara anlatmaya, ikna etmeye çalışırsın. Ama unutma. Kalplere hükmeden Allah'tır. İnsanların kalplerinde sevgiyi yaratacak olan da O'dur. Sen doğrudan vazgeçme. Eğrilerle hakikate varamazsın.

- Peki bunu nasıl yapacağım?

- Efendimiz'in (SAV) hayatına bir bak.

İzleyeceğin yolu orada bulacaksın. Kıyamete kadar olacak olan her şey mikro plânda orada yaşanmıştır.

Gülümsedi. Duyduğu cümleler hayata karşı imanın verdiği cesaret kokuyordu. Yeni bir nefes benliğinde esmeye başladı. Ferahladığını hissediyordu. Aslında duyduğu sözler herkes gibi kendinin de bildiği kıstaslardı. Ama bilmek yeterli değildi her zaman. Oradan buradan gelen toz-toprakla kirlenen vicdanın ihtiyacı oluyordu zaman zaman hatırlatmalara. Biraz düşündükten sonra bocalayışlarının sona erdiğini hissetti.

- Teşekkürler arkadaşım, dedi usulca, ismini hâlâ hatırlayamadığı ve sormaya utandığı dostuna.

- Nurun yanında zayıf değil güçlü olmak gerek. Unutma Allah razı olduktan sonra tüm dünya küsse önemi yok. Senin hedefin O olsun. İzleyeceğin yol da Resûlün yolu.

Bitti konuşmaları. Az önceye kadar ezilip büzülen göğsü dikleşmişti. Başka şeyler merkez alınarak yapılan bakış hedefe vardırılamazdı insanı. Yoksa yolda giderken dökülüp saçılan bunca insan nasıl açıklanabilirdi ki. Elleri kütüphanesindeki siyer kitaplarına uzanırken

yüreğinde kararlı ve kendinden emin bir sesin yankıları  
duyuluyordu hâlâ.

- Biz Allah içiniz ve sadece O'nun kuluyuz.

\*\*\*